

PNG Bible Resources

Efesus sapta 2-6

Oi wanwan tok bilong kliaim tingting bilong yumi na bilong strongim yumi i bilipim na trastim feifful wok bilong Jisas long diwai kros.

Blank Page

Efesus sapta 2-6

Painim ol wanwan tok

Efesus 2:1-3	Pastaim spirit bilong yumi i no gat laip.	Pes 2
Efesus 2:4-9	Grasia bilong God i gutpela tumas!	Pes 6
Efesus 2:10	God i kisim bek yumi bilong yumi mekim ol gutpela wok God i redim bilong yumi i mekim.	Pes 10
Efesus 2:11-13	Blut bilong Krai i bringim yumi i kam long God.	Pes 14
Efesus 2:11-18	Tupela lain i kamap wanpela nupela lain.	Pes 18
Efesus 2:19-22	God i stap wantaim sios bilong Em.	Pes 23
Efesus 3:1-13	Wokman bilong God.	Pes 27
Efesus 3:1-13	Sios em i plen bilong God bilong oltaim oltaim.	Pes 31
Efesus 3:14-21	God i kisim biknem long sios femili bilong Em.	Pes 35
Efesus 4:1-6	Sios mas i stap wanpela na i stap wanbel wantaim.	Pes 39
Efesus 4:7-13	Krai i givim presen long sios femili.	Pes 43
Efesus 4:14-16	Krai i givim presen long sios femili bai ol i groap long olgeta samting bilong God.	Pes 47
Efesus 4:17-24	God i kamapim nupela komyuniti bai ol i stap olsem Em yet.	Pes 51
Efesus 4:25-28	Wanpela i helpim narapela long kisim pasin i stretpela na holi.	Pes 55
Efesus 4:29-32	Yumi no ken i givim bel hevi long Holi Spirit.	Pes 59
Efesus 5:1-2	Wokabaut long rot bilong lavim. Aisaia 53	Pes 63 Pes 67
Efesus 5:3-7	Nogut sampela manmeri i giamanim yupela.	Pes 69
Efesus 5:8-14	Wokabaut olsem yupela pikinini bilong lait.	Pes 73
Efesus 5:15-21	Manmeri bilong sios bilong God mas i stap save manmeri.	Pes 77
Efesus 5:22-25	Sindaun bilong marit meri insait long sios.	Pes 81
Efesus 5:25-33	Sindaun bilong marit man insait long sios.	Pes 85
Efesus 6:1-9	Sindaun bilong pikinini na papamama na wokboi nating na bosman insait long sios femili.	Pes 89
Efesus 6:10-24	Givim baksait long tudak na wokabaut long rot bilong tulait.	Pes 93

Pastaim spirit bilong yumi i no gat laip.

Efesus 2:1-3.

Long wanpela Fraide mi autim tok long maket na wanpela man em i no amamas long tok mi bin autim. Mi autim tok olsem, “Yumi yet yumi no fit long kamapim stretpela pasin God i save laikim. Em olsem na God i mas *givim* stretpela pasin long yumi, God i mas stretim yumi, na long *dispela rot* God i ken i kisim bek yumi.”

Mi eksplenim hau God i save kisim bek *ol lain bilong Em*. Mi eksplenim olsem, God i transferim sin bilong ol lain bilong Em i go long Jisas, na Jisas i kisim na pinisim pe bilong sin bilong ol long diwai kros. Na tu, God i transferim stretpela pasin bilong Jisas i kam long ol. Long dispela rot God i kolim ol “stretpela manmeri”. Em olsem na long dispela rot tasol, God i kisim bek sin manmeri.

Ol planti manmeri i autim tok olsem, “Yu yet yu mas kamapim stretpela pasin bilong yu yet, na sapos yu wokim na mekim ol gutpela na stretpela pasin, orait God i ken i amamas long dispela stretpela pasin bilong yu na kisim bek yu.” Ol i autim tok olsem na mi tok olsem, dispela tok i no tru na i pulim bilip bilong ol manmeri i go long samting i no tru, na long dispela pasin bilip bilong ol i popaia.

Na man i no amamas long mi long maket em i mekim tok olsem, “God i bin wokim yumi olsem Em yet na yumi stap olsem God, na long dispela as yumi ken i mekim pasin God i save laikim.” Em i tok olsem, “Yumi manmeri yumi spesol long ai bilong God na God i ken i amamas long pasin bilong yumi na kisim bek yumi long naispela pasin yumi yet i mekim.” Em i tok, “Sapos yumi lavim God na lavim ol manmeri, em nau, yumi mekim gutpela pasin God i save laikim na God i ken i kisim bek yumi long dispela naispela pasin yumi mekim.”

Na yumi save olsem, yes, God i wokim yumi olsem Em yet. Lukim **Jenesis 1:26-27**.

²⁶ **Orait, nau God Em i tok, “Yumi wokim manmeri na ol bai i stap wankain olsem Yumi yet.....**

²⁷ **Olsem na God Em i wokim man na em i stap wankain olsem Em yet, wankain olsem God yet Em i bin wokim em, man na meri yet God Em i bin wokim ol.**

God i wokim manmeri olsem Em yet, na long dispela as yumi ken i tingting na yumi ken i skelim ol sampela samting – olsem God i save tingting na God i save skelim ol sampela samting. Yumi ken i toktok wantaim ol narapela manmeri – olsem God i ken i toktok wantaim ol narapela. Yumi ken i amamas na yumi ken i pilim sori – olsem God i ken i amamas na God i ken i pilim sori. Long dispela wei yumi stap olsem God.

Em olsem na, yes, yumi spesol long ai bilong God. Yumi no olsem ol animal. Nogat. Yumi olsem God.

Tasol yumi no God. Long *wanwan samting* yumi stap olsem God, tasol long planti samting yumi no stap olsem God – yumi no save long olgeta samting, na yumi no stap long olgeta hap, na yumi no gat olgeta pawa na strong, na yumi no wokim na kamapim olgeta samting. Yu save, yumi olsem God long *sampela* samting, tasol long planti samting yumi no olsem God. Long wanem? Yumi no God, yumi man tasol.

Na narapela samting tu, yumi no holi na stretpela olsem God Em i holi na stretpela. Long wanem as yumi no holi na yumi no stretpela olsem God? Yumi no holi na yumi no stretpela bikos fes man Adam em i pundaunim yumi olgeta manmeri na yumi olgeta i stap insait long sin na dai. Lukim **Rom 5:12**.

¹² Wanpela man i bin mekim sin. Na long rot bilong dispela man sin i kam long olgeta manmeri. Na sin i bin kamapim dai. Na long dispela as dai em i kam long olgeta manmeri. Long wanem, olgeta manmeri i bin kamap sin manmeri.

Long **Efesus 2:1-10** Pol i putim manmeri long ples klia olgeta. Em i tokaut stret long sindaun bilong manmeri. Na i luk olsem, ol manmeri ol i no stap gutpela tumas na ol i no stretpela tumas na ol i no holi tumas. Ol i no olsem God tumas.

Long 3-pela stadi bai yumi skelim dispela hap long **Efesus 2:1-10**. Orait, nau long dispela stadi yumi bai skelim **lain 1-3**. Mi gat 2-pela toktok na fes toktok i olsem....

1. Spirit bilong manmeri bilong dispela graun i no gat laip.

Yu save, long sapta 1 Pol i tokaut long olgeta samting God i bin mekim long ol manmeri bilong God i stap long taun Efesus. Em i tokaut long hau God i bin makim ol long bipo bipo, na hau God i bin pasim ol long Krai, na hau Krai i mekim wok long diwai kros bilong mekim ol holi na stretpela na i no gat asua moa long ai bilong God.

Long sapta 1 Pol i tokaut long hau God i bin adoptim ol dispela manmeri na Em i mekim ol i kamap femili bilong Em na ol dispela manmeri i stap nupela komyuniti bilong God – sios bilong God. Pol i tokaut long hau Holi Spirit i bin kam na Em i opim ai na ia na bel bilong ol, na long dispela rot ol dispela manmeri God i bin makim na pasim long Jisas ol i luksave long olgeta wok God i mekim long dai bilong Jisas na ol i tanim bel na ol i bilipim na trastim God long kisim bek ol long feitful baim bek wok bilong Jisas na ol i stap aninit tru long Em.

Long sapta 1 Pol i bin eksplenim ol dispela gutpela samting long ol, na long sapta 2 Pol i laik tokaut olsem, Yes, nau yupela i stap long ol dispela gutpela samting, long wanem, God i bin bringim yupela i kam long ol dispela gutpela samting. Tasol pastaim yupela no stap olsem. Nogat. Pastaim, bipo, yupela i stap long narapela samting olgeta na yupela pas long ol narapela samting tasol. Pol i tok olsem, Bipo, yupela i stap olsem olgeta manmeri bilong dispela graun na spirit bilong yupela i no gat laip. Lukim **Efesus 2:1**.

¹ Bipo, yupela i stap insait tru long ol kinkain rong na sin, na spirit bilong yupela i no gat laip.

Pol i mekim dispela toktok long ol manmeri bilong God i stap long taun Efesus. Ol i bilipim na trastim God long kisim bek ol long feitful baim bek wok bilong Jisas long diwai kros. Tasol *pastaim* ol i no stap olsem. Nogat. Pastaim, bipo, ol i stap insait tru long ol kinkain rong na sin, na spirit bilong ol i no gat laip.

Na dispela tok i makim yumi tu – yumi i bilipim na trastim God long kisim bek yumi long feitful baim bek wok bilong Jisas long diwai kros. Pastaim, bipo, yumi tu yumi i stap insait tru long ol kinkain rong na sin, na spirit bilong yumi i no gat laip.

Orait na taim Pol i tok, “Spirit bilong yupela i no gat laip,” em i tok long wanem samting? Em i tok olsem, *tingting* na *bel* bilong yumi i dai pinis long olgeta samting long sait bilong God. Tingting na bel bilong yumi i olsem spirit bilong yumi na i olsem laip bilong yumi. Olsem na, Pol i minim olsem, olgeta samting long laip bilong yumi – long tingting na long bel - i dai pinis long olgeta samting long sait bilong God.

Bel na tingting bilong yumi i pas long olgeta samting long sait bilong yumi yet. Tasol long olgeta samting long sait bilong God nogat – yumi no save mekim wanpela liklik samting long sait bilong God – yumi dai pinis long olgeta samting long sait bilong God – spirit bilong yumi i dai pinis long ol samting bilong God.

Bodi bilong yumi i save wok, na bel na tingting bilong yumi i save wok. Tasol, ol dispela samting i no wok long ol samting long sait bilong God. Nogat. Ol dispela samting i wok long ol samting long sait bilong yumi yet. Em olsem na Pol i tok, tingting na bel bilong yumi – spirit bilong yumi – i no gat laip. Spirit bilong yumi, bel na tingting bilong yumi, i dai pinis long olgeta samting long sait bilong God.

Lukim na skelim ol wanwan tok bilong Pol long dispela samting....

- ***Yumi stap insait tru long ol kainkain rong na sin.*** (Lukim Efesus 2:1.)

Yumi pas tru long ol kainkain rong na sin. Yumi no gat wanwan rong tasol i stap long laip bilong yumi. Yumi no save wokim ol wanwan mistek tasol. Nogat. Yumi stap *insait tru long ol kainkain rong na sin.*

Long **Rom 3:9** Pol i tok olsem, “Sin i karamapim yumi.” Yumi stap insait tru long ol kainkain rong na sin – sin i karamapim yumi. Yumi no save mekim ol wanwan liklik sin long antap skin tasol. Nogat tru. Yumi *insait tru long sin – sin i karamapim yumi – sin i winim yumi.*

- ***Yumi bihainim olgeta pasin bilong dispela graun.*** (Lukim Efesus 2:2.)

Yumi pas pinis long olgeta pasin bilong dispela graun. Yumi pasim tingting na yumi bihainim ol pasin bilong dispela graun tasol. Ol samting bilong dispela graun i stap dip insait long bel na tingting bilong yumi. Olsem na, yumi bihainim tasol – yumi no tingting, nogat, yumi bihainim nating tasol.

Fes tingting i save kamap long tingting bilong yumi em i wei bilong dispela graun. Yumi no stop na tingting olsem, “Wei bilong God i wanem wei.” Nogat. Yumi hariap tasol na bihainim wei bilong dispela graun. Yumi hariap na bihainim wei bilong ples. Yumi hariap long bihainim wei bilong hauslain bilong yumi.

- ***Satan i giamanim yumi na yumi bihainim Satan tasol.*** (Lukim Efesus 2:2.)

Taim yumi mekim ol kainkain rong na sin, orait yumi tingim olsem yumi bihainim laik na save bilong yumi yet na yumi no save olsem yumi bihainim laik na save bilong Satan. Yumi bihainim laik bilong Satan tasol. Yumi bihainim wei bilong Satan tasol. Yumi bihainim pasin Satan i laikim tasol.

Satan i save trikim ol manmeri na ol manmeri ol i no tingim olsem ol i stap aninit long Satan. Nogat. Tasol, pasin ol i mekim i soim olsem, ol i stap aninit long Satan. Tasol ol i no tingim.

Satan i bin kalabusim ol manmeri na ol i pas long olgeta samting long sait bilong Satan. Adam i pundaunim olgeta manmeri insait long dispela samting tasol.

- ***Yumi tingting tasol long amamasim bel bilong yumi na bihainim laik bilong yumi tasol.*** (Lukim Efesus 2:3.)

Yumi no save yusim tingting na bel bilong yumi long mekim pasin God i save laikim. Nogat. Yumi save yusim tingting na bel bilong yumi bilong mekim pasin bilong amamasim yumi yet.

Manmeri bilong dispela graun i pas tru long mekim pasin bilong amamasim bel bilong ol yet. Ol i tingting tasol long bihainim tingting na laik bilong ol yet. Het bilong ol i pulap long mekim pasin tasol bilong amamasim ol yet.

Plis harim. Taim Pol i tok, “Spirit bilong yupela i no gat laip,” em i mekim trupela trupela tok tumas. Long sait bilong sin yumi gat laip. Han lek bel tingting bilong yumi i gat laip long sait bilong sin – yumi save gohet long olgeta samting long sait bilong sin. Tasol long olgeta samting long sait bilong God nogat – yumi no save mekim wanpela liklik samting long sait bilong God – yumi dai pinis long olgeta samting long sait bilong God – spirit bilong yumi i dai pinis.

Olsem na, yu tingim....

Sapos yumi dai pinis insait long spirit bilong yumi, orait hau na bai yumi harim tok bilong God na bihainim? Hau na bai yumi lavim God na lavim ol narapela manmeri? Hau na bai yumi mekim pasin God i save laikim? Hau na bai yumi skelim ol samting long dai bilong Jisas na bilipim na trastim Em?

Yumi no inap tru bikos yumi no gat laip insait long spirit bilong yumi. Bodi i save wok, tasol yumi no gat laip insait long spirit bilong yumi. Yumi no gat strong. Yumi no gat pawa bilong harim tok bilong God na bilipim na trastim. Yumi no fit long tanim bel na yumi no fit long bihainim laik bilong God – sin i holimpas tru yumi.

Orait, yumi tok pinis, spirit bilong manmeri i dai pinis long olgeta samting long sait bilong God. Em wanpela samting. Narapela samting i olsem....

2. Yumi stap aninit long bel hat bilong God.

Lukim na ritim **lain 3**. Yes, taim God i kamapim manmeri Em i kamapim ol olsem Em yet na ol i spesol long ai bilong God. Tasol ol i stap aninit long bel hat bilong God – God i no amamas long ol, nogat tru. Long wanem? Ol i stap aninit long bel hat bilong God bikos ol i stap insait tru long ol kainkain rong na sin. (Skelim **Efesus 2:1-3** wantaim **Rom 3:10-12**.)

Na yu gat wanem tingting? Manmeri i gutpela tumas, a? Manmeri i ken i stretim laip bilong ol na i stap gutpela manmeri, a? Manmeri i ken i kirapim ol yet na i stap klin na bihain Jisas i ken i kam amamas long klinpela pasin bilong ol na kisim ol, a? Nogat tru! Taim manmeri i pundaun insait long sin na dai, spirit bilong ol i dai pinis long olgeta samting long sait bilong God na ol i stap aninit long bel hat bilong God.

Tingim. Hau na bai manmeri i mekim pasin God i save laikim na God i ken i lukim na amamas na kisim bek ol? Hau na bai ol i mekim sampela wok bilong helpim ol yet? Hau na bai ol i mekim ol naispela pasin na Jisas i ken i laikim ol na kisim ol? Ol no inap tru. Yumi no inap tru. Yumi dai pinis long olgeta samting long sait bilong God.

Yumi manmeri nogut, tasol i gat hop i stap.

Lukim **Efesus 2:4****Tasol God**.....God i bin mekim wok bilong kisim bek ol lain bilong Em. Ol yet ol i no mekim wanpela wok – ol i stap insait tru long sin na spirit bilong ol i dai pinis long olgeta samting long sait bilong God – tasol God i bin mekim wok long dai bilong Jisas Krai bai God i ken i kisim bek ol manmeri Em i bin makim bilong kisim bek.

Long neks stadi bai yumi stori moa long dispela wok God i bin mekim. Tasol bilong nau, yumi mas klia olsem **God** i mas mekim wok bilong sevim yumi bikos yumi no fit tru long mekim wanpela wok bilong helpim yumi yet.

Givim tenkyu long God bikos God i bin mekim olgeta wok inap pinis long dai bilong Jisas bilong pulim yumi i kamaut long sin na dai na putim yumi insait long olgeta blesim bilong heven.

Em tasol.

Grasia bilong God i gutpela tumas!

Efesus 2:4-9.

Long stadi bilong Efesus 2:1-3....

Yumi bin stori long hau fes man Adam i pundaunim olgeta manmeri insait long sin na dai. Em i bin pundaunim *olgeta* manmeri – yes, *olgeta* manmeri bilong olgeta hap bilong dispela graun. Em i pundaunim olgeta manmeri bilong sios Efesus, na em i pundaunim yu na mi tu – em i pundaunim *olgeta* manmeri insait long sin na dai.

Olsem na, long **Efesus 2:1-3** Pol i tokim ol manmeri bilong sios long Efesus olsem, “Bipo, yupela i stap insait tru long olgeta kainkain rong na sin. Bipo, spirit bilong yupela i no gat laip. Bipo, bel na tingting bilong yupela i dai pinis long olgeta samting long sait bilong God. Bipo, yupela i stap insait long sin na dai.”

Na yumi mas save, Adam em i no pundaunim ol manmeri long liklik samting. Nogat. Sin i karamapim olgeta manmeri olgeta. Yumi lain manmeri yumi stap dip tru insait long sin na dai. Spirit bilong yumi – bel na tingting bilong yumi – i dai pinis long olgeta samting long sait bilong God. Bel na tingting bilong yumi i stap laip long olgeta samting long sait bilong sin, tasol long olgeta samting long sait bilong God bel na tingting bilong yumi i dai pinis.

Em olsem na, yumi bihainim olgeta pasin bilong dispela graun. Yumi bihainim olgeta kastem pasin na olgeta wei bilong ples. Yumi bihainim na amamasim laik bilong yumi yet – yumi no tingting long bihainim wei bilong God na yumi no tingting long mekim pasin God i laik yumi mekim. Nogat. Fultaim yumi tingting long bihainim na amamasim laik na bel bilong yumi yet. Na yumi tingim olsem yumi bihainim laik bilong yumi yet, tasol nogat, Satan i giamanim tingting bilong yumi na yumi bihainim olgeta wei bilong em tasol.

Yumi no gat wanwan sin tasol. Nogat. Yumi no save mekim wanwan mistek tasol. Nogat. Yumi stap insait tru long sin na dai. Sin i karamapim yumi. Em olsem na, yumi olgeta manmeri yumi no stap aninit long amamas bilong God. Nogat tru. Yumi stap aninit long bel hat bilong God.

Taim Adam i pundaunim olgeta manmeri insait long sin na dai, spirit bilong ol i dai pinis long olgeta samting long sait bilong God na ol i stap aninit long bel hat bilong God. Na ol manmeri i stap long sios bilong taun Efesus na ol i bihainim tru Krai Jisas, long bipo – pastaim – ol tu ol i stap olsem.

Tasol God....

Lukim **lain 4**. Taim ol dispela lain bilong God *i stap yet* insait long sin na dai na sin na dai i *karamapim* ol – taim *ol i stap yet* insait long ol kainkain rong na sin na spirit bilong ol i dai pinis long olgeta samting long sait bilong God, orait **God** i kamapim laip long ol na nau ol i stap laip wantaim Krai. Ol manmeri God i bin makim na pasim long Krai, pastaim ol tu ol i stap insait long sin na dai. Na taim *ol i stap yet* insait long sin na dai, orait God i kamapim laip long ol.

Pol i tok, “God i bin kamapim laip long ol.” Em i tok wanem? Yumi skelim 2-pela samting....

1. Taim ol manmeri bilong God i stap yet insait long ol kainkain rong na sin – taim spirit bilong ol i no gat laip – God Em i mekim wok long dai bilong Jisas, na long dispela wok tasol God i kisim ol i kamaut long sin na dai.

Mi laik mekim tok piksa bilong helpim yumi klia long ol dispela samting God i bin mekim....

- ***Yumi tok pinis, olgeta manmeri i stap insait long sin na dai – sin i karamapim ol olgeta, na ol i stap aninit long bel hat bilong God.***

Orait, mi yusim bilum bilong mekim tok piksa. Mi pulimapim bilum long kaukau – mi putim ol planti kaukau dip insait long bikpela bilum bilong mi na mi pasim maus bilong bilum na olgeta kaukau i kalabus long bilum. Na wankain olsem kaukau i stap dip tru insait long bilum na i stap kalabus dip tru insait long bilum, orait yumi olgeta i stap dip tru insait long sin na dai, yumi olgeta i kalabus dip tru insait long sin na dai.

Orait, yumi larim bilum i stap nating pastaim na yumi go long narapela toktok....

- ***Na taim ol i stap yet insait long sin na dai, God i mekim wok long dai bilong Jisas long diwai kros.***

Long bipo, taim dispela graun i no kamap yet na wanpela manmeri i no bon yet, orait God i bin makim ol planti planti manmeri bilong kisim bek. Em bai adoptim ol na mekim ol i kamap femili bilong Em. (Yu ken lukim **Efesus 1:4-5**.) God i makim ol na Em i pasim ol long Krai – Em i givim ol long Krai – na Krai Jisas i mekim wok bilong ol.

Na Krai Jisas i mekim wanem wok long ol? Krai i kam daun long dispela graun na Em i kamap man na Em i bihainim olgeta laik bilong Papa bilong Em. Long taim Em i bebi i stap i kam i kam i kam inap long taim Em i dai, Em i bihainim olgeta tok bilong Papa bilong Em. Olsem na, Em i wokim na kamapim stretpela pasin God i save laikim tumas.

Orait na God i kisim olgeta sin bilong ***olgeta manmeri God i bin makim na pasim long Krai***, na Em i transferim ol dispela sin bilong ol i go long Jisas, na Jisas i kisim pe bilong sin bilong ol – Jisas Em i dai long sin bilong ol. Taim Jisas i dai long diwai kros, orait Jisas i kisim kot bilong ol – Jisas i kisim bel hat bilong God long sin bilong ol – Jisas i kisim hel bilong ol – Em i pinisim pinis ol dispela samting bilong ol.

Na ol stretpela pasin Jisas i bin mekim na God i laikim tumas, orait i olsem God i transferim ol dispela stretpela pasin i go long ***ol manmeri God i bin makim na pasim long Krai***. Em i mekim olsem na God i *kolim* ol “stretpela manmeri” nau. Ol i no stretpela manmeri tru long laip na wokabaut bilong ol. Nogat. Tasol, long *ai* bilong God na long sait bilong kot bilong God, God i *kolim* ol “stretpela manmeri.”

God i mekim ol dispela samting pinis, orait nau Em i kisim bek ol. Em i adoptim ol na putim ol i kam insait long femili bilong Em.

Na yumi mas holim tingting – taim God i mekim ol dispela wok ol dispela manmeri *i stap yet insait long sin na dai* na God i mekim ol dispela wok bilong ol bilong kisim bek ol.

Orait, em wanpela samting - Taim ol manmeri God i bin makim ol i stap yet insait long ol kainkain rong na sin – taim spirit bilong ol i no gat laip.....God i bin mekim wok bilong kisim bek ol.

Nau God i mekim narapela wok long ol....

2. Taim ol i stap yet insait long ol kainkain rong na sin – taim spirit bilong ol i no gat laip – God i kamautim ol long sin na dai na Em i opim ai na ia na bel bilong ol – Em i givim laip long ol.

God i mekim olgeta wok pinis long han bilong Krai Jisas, orait nau Em i singautim ol wanwan. Em i mekim wok pinis bilong kamautim ol long sin na dai, orait nau Em i kisim ol i kamaut.

Yumi tingim bilum i pulap long kaukau na yumi larim i stap long graun. Yumi kisim ol wanwan kaukau i kamaut long bilum. Em olsem na wankain olsem yumi kisim ol wanwan kaukau i kamaut long bilum, orait God i kisim ol lain bilong Em i kamaut long sin na dai. Ol manmeri God i kisim i kamaut long kalabus bilong sin na dai, em ol manmeri Em i bin makim na givim long Krai. Krai Jisas i bin mekim wok bilong stretim ol, bai God i adoptim ol na mekim ol pikinini bilong Em long femili bilong Em.

Em olsem na.... ***Holi Spirit i opim ai na ia na bel bilong ol – Em i givim laip long ol – Em i kirapim nupela laip long ol. God i bin mekim wok bilong kamautim ol long sin na dai na Holi Spirit i givim nupela laip long ol.***

Holi Spirit i givim nupela laip nau long ol. Em olsem na, nau bel bilong ol i no pas long olgeta sin na dai samting. Nogat. Nau ol i pas long ol samting bilong Krai Jisas. Ol i gat nupela bel – nupela laip – na i olsem bel bilong ol i tanim na i kamap narapela – ol i kisim nupela tingting long bel bilong ol na ol i bilipim na trastim feifful wok bilong Jisas long diwai kros. Ol i klia olsem na ol i bilip olsem, God i kisim bek ol long feifful wok bilong Jisas tasol. Na ol i lavim na bihainim Jisas nau.

Em olsem na, nau ol i stap *outsait* long sin na dai. Ol i gat nupela laip – ol i gat laip long ol samting long sait bilong God nau. Em olsem na, ol i bilipim na trastim na lavim na bihainim Jisas tasol.

Long feifful baim bek wok bilong Jisas long diwai kros God i bin stretim ol lain bilong Em long taun Efesus. Na God, long rot bilong Holi Spirit, taim ol i stap yet insait long ol kainkain rong na sin, Em i kamapim laip long ol. Em olsem na Em i opim ai na ia na bel bilong ol, bai ol i luksave long wok bilong God long feifful baim bek wok bilong Jisas long diwai kros na ol i tanim bel na ol i bilipim na trastim God na bilipim na trastim na bihainim Jisas.

Orait, lukim **lain 4** gen na yumi ritim. Nau *yumi* – mi tok long *yumi i tanim bel na i bilipim na trastim na lavim na bihainim Jisas* wankain olsem ol lain bilong God long Efesus i mekim – nau *yumi* save long minim bilong dispela toktok. Taim yumi stap yet insait long ol kainkain rong na sin – taim spirit bilong yumi i no gat laip – God i bin givim laip long yumi – Em i bin mekim wok long dai bilong Jisas, na long dispela wok tasol God i kisim yumi i kamaut long sin na dai.

Em i opim ai na ia na bel bilong yumi – Em i givim nupela laip long yumi, na nau yumi stap laip long ol samting long sait bilong God. Em olsem na....

1. Long tingting bilong God i no gat kwesten mak long yumi – bai yumi sindaun wantaim Krai long heven.

Lukim **lain 6** na yumi ritim. Long dispela ves Pol i no tok olsem, “**Bai** God i kirapim yumi wantaim Krai, na **bai** God i sindaunim yumi wantaim Krai long heven.” Long tingting bilong God, God kirapim yumi *pinis* na sindaunim yumi *pinis* wantaim Krai long heven. Yumi no go yet, tasol God i bin wokim olgeta wok pinis, olsem na, long tingting bilong Em, i olsem Em i sindaunim yumi *pinis* wantaim Jisas long heven.

Taim God i kirapim Jisas, orait i olsem Em i kirapim yumi – Em i kirapim yumi na kamautim yumi long sin na dai na givim nupela laip long yumi. Na taim God i sindaunim Jisas long heven, orait i olsem God i sindaunim yumi long heven wantaim Krai.

God i no save lukim pasin yumi mekim na Em i tingim olsem, “Bai mi kisim bek ol o bai mi larim ol...” Nogat. Em i wokim wok pinis – wok i pinis – i olsem God i kirapim yumi pinis na sindaunim yumi pinis wantaim Jisas long heven. Olsem na i no gat wanpela kwesten mak long tingting bilong God nau long yumi – i olsem God i putim yumi pinis insait long heven.

2. Na i no gat as long yumi apim yumi yet long wanpela liklik samting.

Lukim **lain 8-9** na yumi ritim. God i wokim olgeta wok bilong kisim bek yumi – na bilip tu God i bin givim yumi – i no yumi yet i kamapim. Olsem na, i no gat as tru long yumi apim yumi yet long wanpela liklik samting.

Yu save, planti manmeri i tok olsem, “Mi gutpela man – mi save mekim ol gutpela pasin, olsem na, God i ken i kisim bek mi long dispela naispela wok bilong mi.” Ol manmeri i bihainim dispela kain tingting ol i apim ol yet long ai bilong God.

Tasol, yumi God i bin opim ai na ia na bel bilong yumi na yumi klia olsem, God i mekim olgeta wok bilong kisim bek yumi long sin na dai, orait yumi no inap litimapim nem bilong yumi. Nogat. Yumi klia olsem yumi no mekim wanpela samting na God i kisim bek yumi. Nogat. God tasol i bin mekim olgeta wok tasol bilong kisim bek yumi. Olsem na, yumi mas litimapim nem bilong God tasol.

Grasia bilong God i gutpela tumas!

Nau mi laik givim wanpela askim na yumi skelim....

Long wanem as God i bin mekim ol dispela samting long yumi?

Em i mekim ol dispela samting long yumi bikos grasia bilong God i bikpela na gutpela moa moa yet.

Lukim **lain 5** na **lain 7**. God i mekim ol dispela wok bilong Em bilong soim *grasia* bilong Em. Yumi bin mekim nogut long God. Yumi bin givim baksait long God. Yumi bin pulim nus long God. Yumi bin les long God. Tasol God i mekim planti gutpela wok bilong stretim ol dispela trabel (sin na dai) yumi kamapim long yumi yet, na Em i mekim wok bilong kisim bek yumi na adoptim yumi na mekim yumi pikinini bilong Em.

God i mekim ol dispela samting bikos God Em i God bilong mekim *grasia*. Sapos God i no kain God olsem, orait yumi bai i stap insait long sin na dai i go i go i go i go olgeta oltaim oltaim. Sapos God i no God bilong *grasia*, orait yumi bai safa i go i go i go olgeta long hel bilong sin bilong yumi.

Olsem na, yumi God i bin opim ai na ia na bel bilong yumi pinis, orait yumi lavim *dispela God* tasol na tok tenkyu long Em. Trupela God bilong yumi Em i wanpela gutpela gutpela God stret na grasia bilong Em i bikpela na gutpela moa moa yet. Olsem na, lavim *dispela God*, lavim Krai Jisas, na tok tenkyu long Em na litimapim nem bilong Em tasol, na bihainim Em.

Em tasol.

God i kisim bek yumi bilong yumi mekim ol gutpela wok God i redim bilong yumi i mekim.

Efesus 2:10.

Yumi skelim pinis....

Efesus 2:1-3.

Taim Adam i pundaunim olgeta manmeri insait long sin na dai, orait spirit bilong olgeta manmeri em i dai. Em olsem na, spirit bilong olgeta manmeri em i dai long olgeta samting long sait bilong God, na ol i stap aninit long bel hat bilong God.

Na ol manmeri God i bin givim long Kraus (Efesus 1:4) – ol dispela manmeri tu, *pastaim*, ol i stap olsem. Ol manmeri i stap insait long sios bilong taun Efesus na ol i bilipim na trastim God long kisim bek ol long feifful baim bek wok bilong Jisas long diwai kros, orait *pastaim* ol dispela manmeri tu ol i bin i stap insait long sin na dai na sin i karamapim ol na ol i stap aninit long bel hat bilong God. Lukim **lain 1-3**....

- Ol i stap insait long ol kainkain rong na sin.
- Ol i bihainim olgeta pasin bilong dispela graun.
- Ol i bihainim hetman bilong ol spirit bilong pasin nogut.
- Ol i amamas long bihainim sin bilong ol long olupela bel.
- Ol i amamas long bihainim laik nogut bilong ol.

Yu save, dispela em i wanpela bikpela tism i stap insait long Baibel – *olgeta* manmeri long *olgeta* hap i pundaun insait long sin na dai, na spirit bilong ol i no gat laip, na olgeta i stap aninit long bel hat bilong God.

Em olsem na, ol manmeri i stap long sios long taun Efesus, em ol manmeri i bilipim na trastim God long kisim bek ol long feifful wok bilong Jisas long diwai kros – *pastaim* ol tu ol i stap olsem – ol i bin i stap insait long sin na dai na sin i karamapim ol na ol i stap aninit long bel hat bilong God wantaim olgeta manmeri.

Tasol bihain ol i no stap olsem. Long wanem?....

Efesus 2:4-9.

Taim ol *i stap yet* insait long ol kainkain rong na sin – taim spirit bilong ol i no gat laip – God Em i bin mekim wok long dai bilong Jisas, na long dispela wok tasol God i kisim ol i kamaut long sin na dai.

Na wankain olsem long olgeta manmeri i bilipim na trastim God long kisim bek ol long feifful wok bilong Jisas – *pastaim* ol dispela manmeri ol i stap insait long sin na dai. Na taim ol *i stap yet* olsem – taim spirit bilong ol i no gat laip – orait God Em i mekim wok long dai bilong Jisas, na long dispela wok tasol God i kisim ol i kamaut long sin na dai.

- Long bipo, taim dispela graun i no kamap yet, God i pasim ol planti manmeri long Kraus, bai *Kraus i mekim wok* bilong mekim ol i stap holi na i no gat asua long ai bilong Em – God i transferim sin bilong ol i go long Jisas, na Em i transferim stretpela pasin bilong Jisas i go long ol – long dispela rot God i mekim

ol dispela manmeri holi na i no gat asua long ai bilong Em – long dispela rot God i kisim bek ol – long dispela rot God i kamautim ol long sin na dai.

Orait, God i mekim wok bilong kamautim ol long sin na dai *pastaim*, na *bihain* Em i opim ai na ia na bel bilong ol – Em i givim laip long ol – em i givim *nupela* laip long ol.

- Holi Spirit i opim ai na ia na bel bilong ol dispela manmeri God i bin givim long Krai na nau ol i luksave long olgeta wok God i bin mekim bilong kisim bek ol, na nau ol i ken i harim tok bilong God, na nau ol i ken i save long God na save long rot bilong Em. Em olsem na, bel bilong ol i *senis* – bel bilong ol i *tanim* – God i tanim bel bilong ol na Em i givim bilip long ol na nau ol i amamas long i stap aninit tru long Jisas Krai na bihainim olgeta pasin bilong Em.

Yu save, *pastaim* ol manmeri God i bin givim Jisas, ol i stap insait long sin na dai na spirit bilong ol i no gat laip na ol i stap aninit long bel hat bilong God – tasol – ***taim ol i stap yet olsem***, God i bin mekim wok long dai bilong Jisas bilong kamautim ol long sin na dai, na ***Em i givim nupela laip long ol***.

Long dispela as tasol, *nau* ol i no stap olsem ol narapela manmeri. Nogat. *Nau* ol i bihainim tru Krai Jisas. Olgeta manmeri i bilipim na trastim God long kisim bek ol long feifful wok bilong Jisas long diwai kros na ol i pas long Em, ol dispela manmeri ol i stap olsem ol manmeri bilong sios bilong taun Efesus.

Orait, nau yumi ken i skelim **lain 10**.

¹⁰ God i mekim yumi kamap nupela manmeri long wok bilong Krai Jisas. Em i mekim olsem bilong yumi ken i mekim ol kainkain gutpela wok God i bin redim long bipo bilong yumi ken i mekim.

God i bin mekim wok na Em i kamautim ol long sin na dai na Em i givim nupela laip long ol (em ol manmeri God i bin makim na ol i stap long taun Efesus) – na nau tasol ol i gat laip long ol samting long sait bilong God – nau tasol ol i gat laip bilong mekim ol kainkain gutpela wok God i redim long ol i ken i mekim.

Harim....

Ol manmeri God i bin makim Em i mekim ol i kamap nupela manmeri long wok bilong Krai Jisas ***pastaim***, na ***bihain*** long dispela samting ol i mekim ol kainkain gutpela wok God i redim bilong ol i ken i mekim.

God i mekim olgeta wok pinis bilong kisim bek ol – bilong kisim ol i kamaut long sin na dai – bilong givim nupela laip long ol – Em i mekim olsem, bai ol i ken i mekim ol kainkain gutpela wok.

Taim God i kisim bek ol lain bilong Em pinis – taim God i kisim ol i kamaut pinis long sin na dai – taim God i givim nupela laip pinis long ol – orait God i givim ol kainkain gutpela wok long ol na ol i ken i mekim.

Gutpela wok God i redim bilong ol manmeri bilong Em.

Na God i redim wanem kain gutpela wok long ol lain bilong Em na ol i ken i mekim? Dispela gutpela wok em i wanem samting? Misin pasin, a? Ol lotu pasin, a? Nogat!

Gutpela wok God i redim bilong ol lain bilong Em i olsem, ol i bihainim laik bilong Jisas long olgeta samting long laip na sindaun bilong ol. Em olsem na sapos God i opim ai na ia na bel bilong yu na yu bilipim na trastim God long kisim bek yu long feifful wok bilong Jisas, orait maski yu meri i wokim gaden o yu bisnis

man o yu mejistret o yu wokman insait long sios o yu waitman o yu blekskin man – maski yu husat, yu bihainim laik bilong Jisas long olgeta samting long laip na sindaun bilong yu.

Orait yumi skelim wanwan manmeri bilong helpim yumi klia long dispela toktok....

Sapos yu wanpela mejistret long ples....

God tasol i putim yu mejistret long ples. Olsem na, gutpela wok God i redim bilong yu long sait bilong kot long ples i olsem....

- yu yet yu bihainim lo bilong gavman olsem Jisas i bin tok.
- yu bihainim pasin bilong God – pasin bilong Baibel – na yu wokim ol gutpela disisen long kot.
- yu ken i hetim pasin nogut na lavim gutpela pasin – yu no ken i fevoritim ol frens bilong yu.

Sapos yu wanpela papa....

God i givim meri long yu na Em i givim ol sampela pikinini long yu na ol i save lukap long yu. Olsem na, gutpela wok God i redim bilong yu long sait bilong femili i olsem....

- yu ken i lavim meri bilong yu na lukautim em gut.
- yu ken i bihainim tok bilong Jisas na soim gutpela rot long ol pikinini.
- yu i ken i skulim ol long tok bilong God.
- na sapos pikinini bilong yu i bikpela pinis, orait yu helpim ol sindaun gut long marit bilong ol. Na sapos sampela i gat trabel long marit, orait helpim ol bihainim gutpela rot bilong God insait long marit bilong ol. Stiaim ol yangpela bois bilong yu bai ol i marit gut na marit long wei God i laikim. Tisim ol long rait wei long marit.

Sapos yu wanpela marit meri....

God i givim man long yu na Em i givim ol sampela pikinini long yu na ol i lavim yu na bihainim yu. Olsem na, gutpela wok God i redim bilong yu i olsem....

- yu ken i lavim man bilong yu na lukautim em gut.
- yu ken i bihainim tok bilong Jisas na soim gutpela rot long ol pikinini.
- yu ken i skulim ol long tok bilong God.

Tasol, sapos yu i stap long marit nogut na man bilong yu save givim hevi long yu, orait gutpela wok God i redim bilong yu i olsem....

- yu no ken i larim pasin nogut bilong man bilong yu i pundaunim yu long Tok bilong God – yu holim strong Tok bilong God na bihainim strong Tok bilong God.
- na wanem sanis God i givim yu, orait yu ken i tok isi long man bilong yu na helpim em klia long Tok bilong God na soim em wei bilong tanim bel.
- yu ken i wok hat long gaden na long kopi na man bilong yu no ken i painim wanpela asua long yu.
- yu ken i mekim gutpela pasin na bihainim wei bilong Jisas long olgeta samting long laip bilong yu na long dispela wei bai yu wokim gutpela eksempele long ol pikinini bilong yu.

Harim. Ol dispela tok mi mekim mi no minim olsem yu mas i stap long man i paitim yu na i bagarapim yu.

Nogat. Na tok mi mekim i no minim olsem yu no ken i kotim man bilong yu bilong stopim em long paitim yu na bagarapim yu. Nogat. Sapos yu pret long laip bilong yu, orait yu ranawe long dispela man na yu sindaun wantaim ol papamama lain bilong yu na yu i stap seif.

Sapos yu wanpela yangpela man....

Yu yangpela man tasol na God i bin opim ai na ia na bel bilong yu na yu klia nau olsem, God i kisim yu i kamaut long sin na dai. Em olsem God i bin tanim bel long yu na yu bilipim na trastim na bihainim Jisas nau. Orait, gutpela wok God i redim bilong yu i olsem....

- yu no ken i bihainim wei bilong ples na slip nabaut wantaim ol yangpela meri. Nogat. Yu stap nating tasol na wetim taim bilong marit bilong yu.
- yu ken i painim wanpela meri i bilip olsem yu bilip na yu marit.
- yu ken i mekim wok – maski hambak nabaut olsem sampela yangpela man i save mekim.
- God i givim gutpela sanis long yu long mekim gutpela wok namel long ol bois – olsem na, bihainim gutpela pasin na long dispela wei bai yu stap gutpela eksempe long ol.

Olsem na, mi tok pinis, gutpela wok God i redim bilong ol lain bilong Em i olsem, ol i bihainim laik bilong Jisas long olgeta samting long laip na sindaun bilong ol.

3-pela rong tingting.

Orait, nau mi laik kliaim tingting bilong yumi long 3-pela rong tingting ol planti manmeri i save kisim....

1. Sampela manmeri i tingim olsem, “Sapos yumi mekim ol kainkain gutpela wok, orait God bai laikim yumi na kisim bek yumi.”
2. Sampela manmeri i tingim olsem, “Jisas i mekim gutpela wok pinis bilong helpim yumi, tasol yumi mekim ol kainkain gutpela wok bilong sapotim wok Jisas i bin mekim, na long dispela 2-pela samting God i ken kisim bek yumi.”
3. Sampela manmeri i tingim olsem, “God i givim nupela laip long yumi, na long dispela as nau yumi ken i mekim pasin God i save laikim na God i ken i kisim bek yumi long dispela gutpela pasin yumi yet i mekim.”

Tasol, ol dispela 3-pela tingting i rong olgeta. Yumi klia olsem, God i kisim bek yumi long wok Jisas i bin mekim. Em i no save kisim bek yumi long gutpela wok yumi mekim.

Harim gut dispela tok i stap long **Efesus 2:10**. God i kamautim ol lain bilong Em long sin na dai ***pastaim***. Em i givim ol nupela laip ***pastaim***. Em i kisim bek ol ***pastaim***. Em i mekim olsem, bai ol i mekim gutpela wok Em i bin redim bilong ol i ken i mekim.

Ol i no mekim gutpela wok, bai God i ken i laikim ol na kisim bek ol. Nogat. Ol i mekim gutpela wok ***bikos*** God i bin kisim bek ol pinis. Em i kisim ol i kam insait pinis long femili bilong Em na nau tasol ol i ken i mekim ol gutpela wok God i redim bilong ol i ken i mekim.

Olsem na, yumi manmeri God i kamautim long sin na dai – yumi manmeri God i givim nupela laip – yumi i bilipim na trastim God long kisim bek yumi long faitful baim bek wok bilong Jisas long diwai kros – orait yumi stat nau na mekim ol gutpela wok God i redim bilong yumi long mekim.

Em tasol.

Blut bilong Krai i bringim yumi i kam long God.

Efesus 2:11-13.

Ating, yumi manmeri long dispela graun, yumi manmeri bilong lusim tingting. Long **Efesus 2:11-13** Pol i tokim ol manmeri bilong sios bilong taun Efesus long holim tingting long bipo laip bilong ol. Em i tok olsem “Yupela holim tingting – bipo yupela stap longwe long God, tasol nau God i bin bringim yupela i kam.” Pol i mekim dispela kain toktok bikos ol manmeri long sios i stap long taun Efesus ol ken i lusim tingting.

Na yumi tu yumi inap lusim tingting. Olsem na, em i gutpela long yumi harim toktok gen na yumi trai hat long holim tingting. Pol i laik ol manmeri long sios Efesus i holim tingting gen – na em i laik yumi tu i holim tingting gen – God i laik yumi mas holim tingting.

Orait, Pol i laik (God i laik) yumi mas holim tingting long 2-pela samting. Na fes samting i olsem....

1. Pastaim, taim yumi no bilip, orait yumi i stap longwe long God.

Lukim na yumi ritim **lain 11-12**.

Ol manmeri i stap long sios long taun Efesus ol i *Jentail* manmeri. Dispela i minim olsem ol i no bon insait long ol lain Israel na Juda. *Jentail* em i nem bilong ol manmeri i no bon insait long ol lain Juda na Israel. Na ol manmeri i stap long sios long taun Efesus planti bilong ol i *Jentail* manmeri. Ol i no bilong ol lain Juda na Israel na ol i no bihainim pasin bilong ol. Em olsem na ol i no bin kisim mak bilong ol lain Juda na Israel – ol i no bin katim skin bilong ol. Katim skin em i wanpela bikpela mak bilong ol manmeri i bon insait long ol lain Juda na Israel. Em olsem na, ol lain Juda na Israel i save sutim tok long ol *Jentail* manmeri olsem, “Yupela manmeri i no katim skin.” Em olsem na tupela i stap separet separet.

Na yumi tu, yumi *Jentail* manmeri – yumi no bon insait long ol lain Juda na Israel. Long dispela samting yumi stap olsem ol manmeri bilong taun Efesus.

Na Pol i tok wanem long ol dispela lain long sios bilong taun Efesus? Em i tok olsem, yupela holim tingting long dispela samting – taim yupela no bilip – taim yupela no bin tanim bel na yupela no bilipim na trastim God long kisim bek yupela long feitful baim bek wok bilong Jisas long diwai kros – orait long dispela taim....

- **“Yupela stap separet long Krai.”**

Taim ol i no tanim bel na ol i no bilipim na trastim God long kisim bek ol long feitful baim bek wok bilong Jisas, orait *ol i no save* long Krai na *ol i no save* long wok bilong Krai – ol i stap *separet* long Krai na dispela i minim olsem ol i stap *separet* long trupela laip na *ol i no save* long rot bilong trupela laip.

Jisas Krai *Em wanpela* Em i rot bilong nupela laip. Jisas yet i bin tok olsem, **“Mi yet Mi rot, na Mi as bilong Tok i tru, na Mi as bilong laip. Em i no gat wanpela man inap i go long Papa long narapela rot. Nogat. Long Mi tasol.” (Jon 14:6.)** Em olsem na, manmeri i no bilipim na trastim God long kisim bek ol long wok bilong Krai, orait, ol i stap separet long Krai na ol i stap separet long trupela laip. Ol i no stap long rot bilong kisim laip. Nogat. Ol i stap long narapela rot na ol i wokabout long rot bilong i dai tasol.

- ***“Yupela stap autsait long kingdom bilong ol Israel na autsait long ol promis bilong kontrak.”***

Na dispela i minim olsem, ol i stap autsait long femili bilong God na autsait long olgeta blesim God i bin promisim ol lain bilong Em. God i mekim kontrak promis long ol Israel olsem, “Bai Mi i stap God bilong yupela na yupela bai i stap ol manmeri bilong Mi, na bai Mi blesim yupela na fogivim olgeta sin bilong yupela.” (**Jeremaia 31:31-34** na **Hibru 8:8-12.**) Taim ol lain Efesus i stap separet long Krai na ol i no bilipim na trastim God long kisim bek ol long feitful wok bilong Krai, orait ol i stap autsait long kontrak promis bilong God na ol i stap autsait long femili bilong God na autsait long olgeta blesim God i bin promisim ol lain bilong Em.

- ***“Yupela no gat wanpela gutpela samting yupela wetim na i laik kamap bihain.”***

Na dispela i minim olsem, ol i no ken i tingim olsem ol bai i stap wantaim God long heven na sindaun wantaim God long olgeta blesim bilong heven, nogat. Ol lain Israel ol i save tingim kontrak promis bilong God na ol i wetim taim we ol bai sindaun wantaim God insait long olgeta blesim bilong heven. Em olsem na taim ol Efesus ol i no save long Jisas na ol i no save long wok bilong Jisas long diwai kros na ol i stap separet long Krai, orait ol i stap autsait long ol kontrak promis bilong God na *ol i no gat as* long tingim ol bai lukim wanpela gutpela samting long bihain. Nogat. Ol bai lukim hevi na bagarap long hel tasol.

- ***“God i no stap wantaim yupela”***

Taim ol Efesus ol i no save long feitful wok bilong Krai na ol i no bilipim na trastim God long kisim bek ol long feitful wok bilong Krai, orait God i no stap wantaim ol.

Em olsem na, taim ol manmeri bilong sios Efesus ol i no tanim bel yet, na ol i no save long feitful wok bilong Jisas yet, na ol i no bilipim na trastim wok bilong Jisas yet, na ol i no stap aninit na bihainim Jisas yet, long dispela taim ol i stap separet long Krai, na ol i stap autsait long femili bilong God, na ol i stap autsait long olgeta blesim God i bin promisim ol manmeri bilong Em, na ol i no inap lukim wanpela gutpela samting long bihain, na God i no stap wantaim ol.

Bipo, yumi olgeta i bin i stap olsem. Yumi i bilipim na trastim feitful wok bilong Jisas *nau*, orait *bipo* yumi bin i stap olsem. Na yupela i no tanim bel na bilipim na trastim feitful wok bilong Jisas yet, orait *nau* yupela i stap yet olsem.

Planti manmeri i kam sindaun long sios na i pas long sios na i stap lotu manmeri, tasol planti ol i no save long feitful baim bek wok bilong Jisas na ol i no tanim bel na bilipim na trastim God long kisim bek ol long feitful wok bilong Jisas tasol. Olsem na, yupela i no save long feitful wok bilong Jisas na yupela i no tanim bel yet na trastim God long kisim bek yupela long feitful wok bilong Jisas yet, orait yupela mas klia olsem, yupela i stap separet long Krai, na yupela i stap autsait long olgeta blesim bilong ol manmeri bilong God, na yupela no gat wanpela gutpela samting i ken i kamap long yupela long bihain, na God i no stap wantaim yupela.

Yu no ken i tingting olsem, “Mi save kam na harim lotu, olsem na, ating mi stap nau long olgeta blesim bilong God – ating mi no inap bagarap long bihain – ating mi no inap fesim hevi long bihain taim mi dai.” Yu no ken i kisim dispela kain tingting. Nogat.

Plis harim gut. God i tok klia long **lain 11-12** – God i no stap wantaim manmeri i no save long feitful wok bilong Jisas na ol i no tanim bel na bilipim na trastim God long kisim bek ol long feitful wok bilong Jisas. Sapos yu no save long feitful wok bilong Jisas na yu no trastim feitful wok bilong Jisas, orait yu no inap i stap orait taim yu dai. Bai yu fesim hevi. Bai yu bagarap. Long wanem, yu stap separet long Krai na yu

stap autsait long femili bilong God na autsait long olgeta blesim bilong God na yu no inap lukim heven na God i no stap wantaim yu.

Em olsem na bai yu bagarap long hel. Hel em i ples we ol manmeri i no save long feitful wok bilong Jisas, na ol i dai, ol bai i stap separet long Krai na separet long God na separet long olgeta gutpela blesim bilong God oltaim oltaim i go i go olgeta.

Olsem na, mi laik givim waning long yu *nau* – plis, yu no ken i sindaun nating long lotu. Yu no ken i lukluk tasol long mipela i bilipim na trastim feitful wok bilong Jisas. Yu no ken i paul long tingting bilong yu na yu tingim olsem, “Mi kam harim lotu, em inap.” Nogat. Yu no ken i mekim olsem. Plis, yu mas tanim bel na bilipim na trastim feitful wok Jisas i bin mekim – trastim God long kisim bek yu long wok bilong Jisas tasol – na yu stap aninit tru long Jisas Krai na bihainim Em tasol.

Na tu, mi laik tanim dispela tok i go long narapela sait liklik. Yumi save pinis olsem, manmeri i no save long feitful wok bilong Jisas, orait ol i stap separet long Krai, na ol i stap separet long femili bilong God, na ol i stap separet long ol blesim God i bin promisim ol manmeri bilong Em, na ol i no inap lukim wanpela gutpela blesim bilong heven long bihain, na God i no stap wantaim ol. Em olsem na, long dispela as tasol ol i no ken i kisim baptais na ol i no ken i prea insait long sios miting bilong yumi na ol i no ken i kamap lida bilong sios.

Ol i welkam long kam – *plis harim gut* – ol i welkam long kam na sindaun wantaim yumi na harim trupela tok bilong God wantaim yumi, tasol sapos ol no save long feitful wok bilong Jisas na ol i no tanim bel na trastim Jisas, orait God i no stap wantaim ol na ol i mas i stap nating tasol. Olsem na, yumi no ken i tok maski na larim ol i kisim baptais na mekim prea insait long sios miting na kamap lida. Nogat. Ol i mas i stap nating tasol na sindaun harim tok bilong God tasol.

Orait, em inap. Pol i laik yumi i mas holim tingting olsem, pastaim, taim yumi no save long feitful wok bilong Jisas na yumi no bilipim na trastim Em yet, orait yumi bin i stap longwe tru long God.

Namba 2 samting Pol i laik yumi mas holim tingting i olsem....

2. Blut bilong Krai i bringim yumi i kam long God.

Yumi tok pinis olsem, “Pastaim, taim yumi no save long feitful wok bilong Jisas na yumi no bilipim na trastim Em, orait yumi i stap longwe long God.” Em olsem na, sapos yumi i stap longwe long God, orait wanem samting i ken i kisim yumi i kam long God? Hau na bai yumi kam long God? God i ken i kisim bek yumi long wanem samting? Yumi ken i go insait long femili bilong God olsem wanem? Sapos yumi i stap longwe long God, orait wanem samting i ken i kisim yumi i kam long God?

Lukim **lain 13**....

“Bipo yupela i stap longwe tru. Tasol nau, long wok bilong Krai yupela i stap klostu. Blut bilong Krai i bin bringim yupela i kam long God.”

Yu save, pastaim, ol manmeri i stap long sios bilong taun Efesus, pastaim ol i stap longwe long God na ol i stap separet long Krai na ol i stap separet long olgeta blesim bilong heven na God i no stap wantaim ol. Tasol nau nogat. Long wanem? Wok Jisas Krai i bin mekim bilong ol, dispela wok bilong Krai i bin bringim ol i kam long God. Blut bilong Krai i bin bringim ol i kam long God. Wok bilong Jisas Krai long diwai kros i bin bringim ol i kam long God.

Na mi tokim yupela, dispela rot em i no senis. Blut bilong Jisas tasol i bringim ol manmeri long Efesus i kam. Na blut bilong Jisas i bringim yumi i kam, em yumi i save long feitful wok bilong Jisas na i bilipim na trastim Em na i bilipim na trastim God long kisim bek yumi long feitful wok bilong Jisas. Na blut bilong Jisas tasol i ken i bringim yupela i no kam yet, i kam.

Long dispela taim nau yumi stap long em i gat planti manmeri i tingting olsem, *“Yumi no stap longwe long God. Yumi no separet tumas long Krai – yumi manmeri yumi spesol long ai bilong God. Na sapos yumi lavim God na lavim ol manmeri na harim lotu, em nau, yumi kam klostu long God. Lotu pasin i save kisim mipela i kam long God. Pasin bilong baptais na pasin bilong lukautim de Sabat i bringim yumi i kam insait long olgeta blesim bilong heven.”* Planti manmeri i holim dispela kain tingting.

Yu save, ol i senisim nabaut tok bilong God. Ol i senisim nabaut ol samting God i tokim yumi insait long Baibel. Harim. God i no bin senisim Tok bilong Em. Nogat tru. Samting i bin kisim ol lain Efesus i kam long God, em dispela seim samting i kisim yumi i kam long God, na em i dispela seim samting i ken i bringim yupela i no kam yet i kam long God. Na dispela samting em i blut – em i wok – bilong Jisas Krai.

Harim tok i stap long **Hibru 13:8**....

Jisas Krai i stap wankain tasol long asde na long nau tu na long olgeta taim bihain.

Yu save, Jisas i no save senis. Wok bilong Jisas i no save senis. Samting God i save yusim bilong bringim longwe manmeri i kam long Em yet i no senis.

Na harim tok i stap long **1 Peter 1:24**....

Olgeta manmeri ol i no save stap longpela taim long graun. Ol i save pinis hariap olsem gras. Na biknem bilong ol i save pundaun olsem ol flaua nabaut. Gras i save drai, na ol flaua i save pundaun. Tasol Tok bilong BIKPELA i save stap oltaim oltaim.

Planti manmeri bai hamarim yupela long planti kainkain toktok. Tasol tok bilong ol i olsem ol flaua nabaut – em bai i drai na pundaun. Tasol tok bilong God bai i stap oltaim oltaim. Em olsem na yumi mas holim tingting long tok God i givim yumi. Yumi mas holim tingting olsem....

Pastaim, taim yumi no save long feitful wok bilong Jisas na yumi no tanim bel na bilipim na trastim feitful wok bilong Jisas na yumi no i stap aninit long Em na bihainim Em, orait long dispela taim yumi i stap separet long Krai, na yumi i stap autsait long femili bilong God na autsait long ol promis bilong God, na yumi no inap lukim ol gutpela blesim bilong heven, na God i no stap wantaim yumi.....**Tasol**, wok bilong Jisas, blut bilong Jisas i bringim yumi i kam long God. Blut bilong Krai i kisim yumi i kam. Wok bilong Krai long diwai kros i kisim yumi i kam long God na long olgeta blesim bilong heven.

Planti manmeri i ken i tok olsem, *“Yupela lus lain tasol – yupela Satan lain tasol.”* Tasol nogat tru. Olsem na, mi tokim yupela, holim tingting na amamas na tok tenkyu. Long wanem, blut bilong Jisas i kisim yumi i kam long God na yumi no separet moa long ol blesim bilong ol kontrak promis bilong God.

Em tasol.

Tupela lain i kamap wanpela nupela lain.

Efesus 2:11-18.

Pasin birua i no nupela samting long yumi bilong P.N.G. Yu save pinis, manmeri bilong wanpela tokples i ken i birua long manmeri bilong narapela tokples, na manmeri bilong wanpela klen i ken i birua long manmeri bilong narapela klen, na manmeri bilong wanpela hauslain i ken i birua long manmeri bilong narapela hauslain. Na ol wanwan manmeri, ol i ken i mekim pasin birua na jelas na tok bilas na kros na tok baksait na mekim ol giaman stori nabaut bilong daunim narapela manmeri. Mi tok pinis, birua pasin em i no nupela samting long yumi.

Na birua pasin i no nupela samting long ol lain bilong God i stap long sios long taun Efesus.

Long **Efesus 2:11-12** yumi bin kisim save olsem, ol lain bilong God i stap long sios long taun Efesus planti bilong ol i *Jentail* manmeri. Ol i no bon insait long ol lain Israel. Ol i no bilong ol lain Juda. Nogat. Ol i Jentail manmeri.

Na long histori (bipo pasin) bilong dispela tupela lain – ol lain *Jentail* na ol lain Israel – tupela i no sindaun gutpela wantaim. Nogat tru. Olgeta taim ol i save mekim pasin birua – ol i mekim jelas pasin na ol i tok bilas na ol i kros na ol i tok baksait. Em olsem na, birua pasin i stap namel long ol, na dispela birua pasin i kamap olsem banis i separetim ol.

Ol i mekim birua pasin, long wanem, ol lain Israel ol i tingim olsem, ol i gutpela manmeri bilong God na ol Jentail manmeri i no gutpela olsem ol. Ol lain Israel i save tok olsem, “God i givim lo bilong Em long mipela na mipela i holim, olsem na, mipela gutpela na stretpela manmeri long ai bilong God. Ol Jentail lain ol i no holim lo bilong God, olsem na, ol i no stretpela manmeri long ai bilong God.” Em olsem na, ol lain Israel i tingim olsem, “Mipela trupela lain bilong God na ol Jentail manmeri ol i lus lain tasol.” Na ol dispela kain tingting i kamapim birua pasin namel long tupela.

Tasol, long **Efesus 2:13**, Pol i tokim ol Jentail manmeri i stap long sios long taun Efesus, em i tokim ol olsem, “*Wok bilong Krai i bin bringim yupela i kam long God.*” Wok bilong Krai i bin bringim ol sampela Jentail manmeri bilong taun Efesus i kam long God. Olsem na, ol i no lus lain olsem ol lain Israel na Juda i tok.

Lukim lain 13 – “**Bipo yupela i stap longwe tru.**” Yes, *pastaim* ol i lus. “**Tasol nau, long wok bilong Krai yupela i stap klostu. Blut bilong Krai i bin bringim yupela i kam long God.**” *Nau* ol i no lus, long wanem, wok bilong Krai i bringim ol i kam long God. Olsem na, ol i no lus lain olsem ol lain Israel na Juda i tok.

Wok bilong Krai i bin bringim ol i kam long God olsem wanem?

Yumi ken i save olsem, 2-pela samting i bin separetim ol long God. Tupela samting i stopim God long kisim bek ol....

1. Ol i bin sakim tok bilong God – ol i bin brukim lo bilong God. Na pe bilong sakim na brukim lo bilong God em i dai. Olsem na, dispela i stopim God long kisim bek ol – dispela samting i separetim ol long God. (Yu ken lukim na skelim **Rom 1:18-32.**)

2. Ol i sot long stretpela pasin God i save laikim. Na ol i no fit long mekim stretpela pasin God i save laikim. Olsem na, dispela samting tu i stopim God long kisim bek ol – dispela samting tu i bin separetim ol long God. (Yu ken i lukim na skelim **Rom 3:9-20.**)

3.

Tasol....

1. God i transferim sin bilong ol i go long Jisas na Jisas i kisim pe bilong sin bilong ol na Em i dai. God i bin kotim Jisas long sin bilong ol. Em olsem na, nau dispela samting i pinis – kot bilong sin bilong ol na pe bilong sin bilong ol i pinis long ol. Bipo dispela samting i stopim God long kisim bek ol. Bipo dispela samting i bin separetim ol long God. Tasol nau nogat. (Yu ken i lukim na skelim **Rom 3:25.**)
2. God i givim stretpela pasin long ol. Samting ol yet i no inap kamapim, orait God i givim ol. Yu save, Jisas tasol i bihainim olgeta lo bilong God olsem God i laikim. Na God i transferim dispela stretpela pasin bilong Jisas i go long ol. Long dispela rot God i kolim ol “stretpela manmeri.” (Yu ken i lukim na skelim **Rom 3:21-24.**)

Orait, God i mekim ol dispela wok pinis, na dispela i minim olsem, wanpela samting i no separetim ol long God nau – wanpela samting i no stopim God long kisim bek ol nau. Em olsem na, God i kisim bek ol. God yet, long feifful wok bilong Jisas long diwai kros, Em i bin mekim wok bilong kisim bek ol.

Na dispela wok God i mekim long wok bilong Jisas em i bringim ol i kam long God. Ol yet, long strong bilong ol yet, ol i no inap i kam. Nogat. Wok Jisas i bin mekim i bringim ol i kam long God. Blut bilong Jisas – dai bilong Jisas long diwai kros i kisim ol i kam long God.

Yumi mas klia olsem, sin bilong ol manmeri tasol i separetim ol long God, na lo bilong God i save putim sin bilong olgeta manmeri long ples klia (**Rom 3:19-20**). Lo bilong God i save soimaut olsem, ol i sot long stretpela pasin. Lo i soimaut olsem, sin bilong ol i separetim ol long God na i stopim God long kisim bek ol. Long wanem, ol i bin sakim na brukim lo bilong God na pe bilong sakim na brukim lo bilong God – pe bilong sin – em i dai. Manmeri i sakim na brukim lo bilong God ol bai fesim kot tasol na fesim hevi bilong hel.

Lo bilong God i olsem banis i separetim ol manmeri long God.

Em olsem na, long dispela as Pol i tok olsem, lo bilong God i olsem banis i separetim ol manmeri long God. Lo bilong God yet i stopim God long kisim bek manmeri. Taim manmeri i sakim na brukim lo bilong God, orait dispela pasin i kamapim birua pasin namel long ol na God. Olsem na, dispela samting i save stap olsem wanpela banis i separetim ol long God.

Wok bilong Jisas i bin pinisim dispela banis i separetim ol long God.

Tasol wok bilong Jisas i pinisim dispela banis i separetim ol long God. Lo i tok, “Yu sin man na bai yu sanap long kot na bai yu kisim pe bilong sin bilong yu – bai yu dai.” Tasol Jisas i bin kisim *dai* bilong ol dispela Jentail manmeri i stap insait long sios long taun Efesus. Lo i tok, “Yupela sot long stretpela pasin God i save laikim.” Tasol Jisas i bihainim olgeta lo bilong God olsem God i laikim – Jisas i bin mekim stretpela pasin olsem God i save laikim – na Em i givim dispela stretpela pasin long ol dispela Jentail manmeri i stap insait long sios long taun Efesus.

Long dispela rot wok bilong Jisas i pinisim dispela lo i separetim ol long God. Wok bilong Jisas i pinisim banis i separetim ol long God. Olsem na, feifful wok bilong Jisas i bin bringim ol i kam long God.

Orait, long **lain 14-18** Pol i laik tokim yumi olsem, dispela wok bilong Jisas i bin mekim narapela samting tu.

Wok bilong Krai i pasim ol lain Jentail wantaim ol lain Israel.

Wok bilong Jisas i bin bringim ol lain Jentail i kam long God. Na tu, dispela seim wok bilong Jisas i pasim ol lain Jentail wantaim ol lain Israel.

Na yu tingim. Wanem samting i separetim dispela tupela lain manmeri? Birua pasin. Na wanem samting i bin kamapim dispela birua pasin? Lo God i bin givim Moses.

Yumi tok pinis olsem, ol lain Israel i tingim olsem, ol i gutpela manmeri bilong God na ol Jentail manmeri nogat. Ol i tok olsem, “Mipela i holim lo bilong God, olsem na, mipela stretpela long ai bilong God. Ol Jentail lain ol i no holim lo bilong God, olsem na, ol i no stretpela long ai bilong God.”

Ol i holim dispela kain tingting, na long dispela as ol i tingim olsem, ol i winim ol Jentail manmeri. Em olsem na, ol i bin daunim ol na ol i tok bilas long ol, na long dispela wei birua pasin i kamap namel long dispela tupela lain manmeri. Ol Israel na Juda ol i apim ol yet na ol i daunim ol Jentail manmeri.

Na Pol i tok olsem, birua pasin i kamap olsem banis i separetim dispela tupela lain. Em olsem na, Pol i tok, lo bilong God i bin kamap olsem banis i separetim dispela tupela lain manmeri.

Tasol, ol lain Israel i bin lusim tingting long wanpela samting.

Ol lain Israel i bin holim lo bilong God, em i lo God i bin givim Moses, tasol, ol i no bihainim stret – ol i no bihainim olsem God i tokim ol long bihainim – ol i bin sakim na brukim lo bilong God – olsem na, dispela lo i daunim ol lain Israel na separetim ol tu long God. (Lukim **Rom 3:9**.)

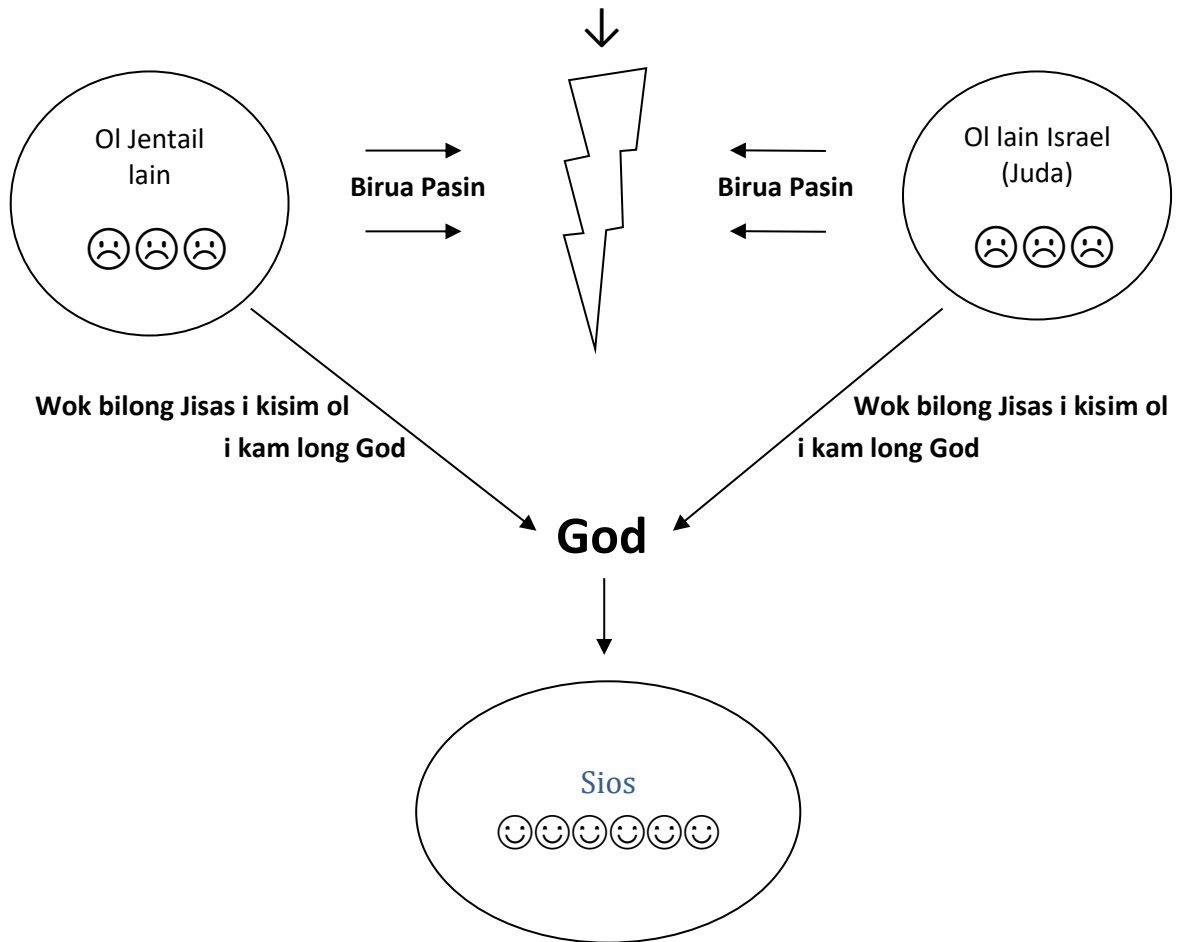
Olsem na, ol lain Israel, ol tu ol i stap separet long God! Lo bilong God i bin separetim ol long God. Wankain olsem lo i bin separetim ol Jentail manmeri long God, orait lo bilong God i bin separetim ol Israel manmeri long God. Yu save, ol Israel manmeri ol tu i stap separet long God. Lo bilong God tasol i bin separetim dispela tupela lain *wantaim* long God.

Na wankain olsem wok bilong Jisas i bringim ol wanwan Jentail manmeri i kam long God, orait wok bilong Jisas i bringim ol wanwan Israel manmeri i kam long God.

Dispela tupela lain manmeri (ol Jentail na ol Israel) i save kam long God long wanpela rot tasol – long seim rot. Olsem na, wok bilong Jisas i bin pinisim birua pasin namel long dispela tupela lain manmeri. Wok bilong Jisas i bin kisim wanwan manmeri long dispela tupela lain manmeri i kam long God na God i pasim tupela long wanpela nupela lain, na dispela nupela lain manmeri em i sios bilong God.

Mi wokim liklik piksa bilong helpim yumi klia long dispela samting....

Pasin birua i olsem banis i separetim tupela.
Lo bilong Moses i olsem banis i separetim tupela.

Lukim na ritim **Efesus 2:14-18** gen.

Pol i tok olsem, Krai i bin kam na Em i autim tok long ol dispela samting long **“yupela i stap longwe na long yupela i stap klostu”**. Ol lain Jentail em ol lain i stap longwe na ol lain Israel na Juda em i ol lain i stap klostu. Krai i kisim ol i kam long God. Em i pinisim samting i mekim birua na Em i kamapim pis. Feitful wok bilong Jisas i kisim pis i kam namel long sin manmeri na God – na dispela pis i kamapim pis namel long tupela lain Israel na Jentail.

Dispela tupela lain manmeri i save kam long God long wanpela rot tasol – long seim rot. Wok bilong Jisas i bin kisim wanwan manmeri bilong dispela tupela lain manmeri i kam long God. Em olsem na, long dispela rot wok bilong Jisas i bin pinisim birua pasin namel long dispela tupela lain manmeri.

Long ai bilong God nau i no gat ol lain Israel i stap na ol lain Jentail i stap. Nogat. Long ai bilong God ol dispela samting i pinis. God i bin mekim wok long dai bilong Jisas bilong kisim ol wanwan manmeri bilong ol lain Israel na ol wanwan manmeri bilong ol lain Jentail na Em i kamapim wanpela nupela hauslain. Long sios bilong God ol dispela olupela hauslain samting i pinis na wanpela nupela hauslain i stap tasol. Ol i brata na susa bilong wanpela nupela hauslain na dispela hauslain em i sios bilong God – femili bilong God – na ol i stap aninit long wanpela nupela het man, Jisas Krai.

Long sios bilong God ol olupela hauslain samting i pinis olgeta.

Em olsem na, mi laik tokim yupela olsem, i no gat as long yumi mekim birua pasin long ol narapela manmeri God i bringim i kam long Em yet na i bringim i kam insait long femili bilong Em – sios bilong Em.

Long sios bilong God ol olupela hauslain samting i pinis olgeta. Ol manmeri God i bringim i kam long Em yet long wok bilong Jisas, orait ol i stap nau long wanpela nupela hauslain na ol i stap aninit long hetman bilong dispela nupela hauslain – Jisas Krai (Efesus 1:21-23).

Em olsem na i no gat as long wanpela man o wanpela meri i mekim birua pasin long narapela man o narapela meri insait long nupela komyuniti bilong God. I no gat as long yupela i mekim jelas pasin na kros pasin na tok baksait pasin na ol kainkain birua pasin long ol narapela manmeri God i kisim i kam long Em yet long blut bilong Jisas.

Wok bilong Krai tasol i bin bringim yupela i kam long God. Wok bilong Krai i bringim yupela i kam long wanpela sios. Yu no winim ol narapela manmeri na yu kam long God long strong bilong yu yet na long ol gutpela pasin bilong yu yet. Nogat. Yumi olgeta i sakim na brukim lo bilong God, na Krai tasol i bin mekim wok bilong bringim yumi i kam long God. Olsem na, i no gat as long yumi tok bilas long narapela o yumi tok baksait o yumi jelas. Nogat. Yumi mas i stap wanbel tasol na i stap wanpela nupela lain manmeri tasol.

Yumi i bilipim na trastim God long kisim bek yumi long faitful wok bilong Jisas na yumi pas long Jisas na yumi bihainim Em, orait yumi ken i save olsem, God i kisim yumi i kam long blut bilong Jisas tasol. Nau yumi no bilong ol wanwan lain manmeri bilong dispela graun moa. Nogat. Yumi sitisen bilong sios bilong God tasol. Krai i bin bringim yumi i kam – i kam long God na i kam long sios femili bilong God.

Em olsem na, sapos yu laik difenim hauslain, orait yu difenim ol manmeri i stap insait long hauslain bilong God – yu difenim na lukautim ol manmeri i stap insait long sios bilong God na i bilipim na trastim faitful wok bilong Jisas. Papa na mama na brata na susa bilong yu trutru em i ol man na meri i stap insait long sios na yu difenim na lukautim ol.

Olsem na, sindaun wantaim olsem yumi brata na susa bilong nupela komyuniti bilong God. Holim tingting olsem, bipo yumi stap longwe, tasol nau, wok bilong Krai i bringim yumi i kam long God – na i bringim yumi i kam insait long nupela komyuniti bilong God wantaim ol nupela brata na susa.

Em tasol.

God i stap wantaim sios bilong Em.

Efesus 2:19-22.

Long olgeta 4-kona bilong dispela graun i gat planti manmeri i bisi long mekim *misin pasin*. Taim mi tok *misin pasin*, orait mi makim pasin bilong manmeri *i no* bilipim na trastim God long kisim bek ol long feifful wok bilong Jisas na ol i bisi long strongim na sapatim ol misin samting bilong ol tasol. Em olsem na ol i kempen long misin bilong ol bilong kisim ol manmeri i kam pas long misin. Sampela bilong ol i bisi long wipim ol manmeri long bihainim ol samting bilong misin. Na sampela bilong ol i apim misin bilong ol yet na daunim ol narapela misin, na ol i tok, “Mipela trupela misin na God i stap wantaim mipela, na ol narapela misin nogat.” Ating yumi bilong P.N.G. yumi save long ol dispela kain pasin mi kolim *misin pasin*.

Tasol, yumi lukim na skelim **Efesus 2:11-22**. God yet Em i bisi long mekim wanem wok? God i stap wantaim husat?

God Em i bisi long kamapim wanpela nupela komyuniti i stap aninit long Em na i lavim na i bihainim Em. Em olsem na God Em i wok long kisim ol wanwan manmeri i kam long *Em yet* – feifful wok bilong Jisas long diwai kros i bringim ol i kam long God. God Em i bisi long kisim ol wanwan manmeri bilong ol wanwan hauslain bilong dispela graun na Em i wok long kamapim wanpela *nupela* hauslain. Na ol manmeri bilong dispela nupela hauslain ol i stap aninit tru long wanpela *nupela hetman God yet i makim*, na dispela hetman Em i Jisas Kraus. God Em i bisi long ol dispela samting – God Em i bisi long ol samting bilong sios femili bilong Em.

Em olsem na, wokman bilong God em i mas bisi long wok God i save bisi long mekim. Em i mas kisim tingting bilong God na em i mas bisi long samting God i bisi long en. Manmeri i holim nem “wokman bilong God” na em i no bisi long wok God i bisi long en, orait em i no gutpela wokman bilong God. God Em i bisi long ol samting bilong sios femili bilong Em, orait wokman bilong God em i mas bisi long dispela wok bilong God tu.

Na sios femili bilong God i olsem wanem? Long **Efesus 2:19-22** aposel Pol i yusim tok piksa toktok bilong helpim yumi klia long ol samting bilong sios femili God i kamapim na i stap wantaim. Pol i tok olsem (lukim **lain 20**), “Hauslain bilong God i olsem wanpela haus.”

Na Pol i yusim dispela tok piksa toktok bilong tokaut long 3-pela samting....

1. “As ston” bilong sios femili bilong God em i ol aposel na ol profet.

Lukim **lain 20**.

Yu save long taim bipo, long taim bilong aposel Pol, ol i save wokim haus narapela kain. Ol i save wokim haus long ston. Na ston em i hevi samting stret. Olsem na, taim ol i wokim haus ol i save painim ol strongpela ston bilong strongim graun pastaim, na taim ol i putim pinis, orait ol i wokim haus antap long ol dispela strongpela ston. Ol i kolim dispela ston “as ston.”

Em olsem na, Pol i tok olsem, “as ston” bilong sios em i ol aposel na ol profet. Na taim Pol i mekim dispela tok, orait em i minim wanem samting? Em i minim olsem, strongpela samting sios i sanap long em, em i tok

bilang ol aposel na ol profet. Tok ol aposel na ol profet i bin givim na yumi lukim na ritim insait long Nupela Testamen em i as ston bilang sios femili bilang God – em i as ston bilang nupela komyuniti God i save wokim na kamapim. Sios femili bilang God i sanap long tok na tisim bilang ol aposel na ol profet.

Sampela manmeri i tingim olsem Pol i minim ol profet bilang Olpela Testamen wantaim ol aposel bilang Nupela Testamen. Mi tingim olsem, Pol i minim ol profet bilang Nupela Testamen, long wanem, pastaim em i tok “ol aposel” na sekon em i tok “ol profet.” Sapos em i tok long ol profet long Olpela Testamen, orait em inap tok pastaim “ol profet” bikos ol i kamap paslain long ol aposel. Tasol em i no mekim olsem. Nogat. Em i tok *ol aposel* pastaim na sekon em i tok *ol profet*. Olsem na, long dispela as mi tingim olsem, em i minim ol aposel na ol profet bilang Nupela Testamen. (Yu ken i skelim **Efesus 4:11** na **1 Korin 14:3.**)

Tasol, sapos yu tingim Pol i minim ol profet bilang Olpela Testamen, em i orait tu. Long wanem, ol profet bilang Olpela Testamen i autim tok God i givim ol wankain olsem ol profet bilang Nupela Testamen. Ol profet ol i no autim tok bilang ol yet. Nogat tru. Ol i autim tok God i givim ol bilang autim. Dispela em i wok bilang ol profet.

God Em i as bilang toktok bilang olgeta trupela profet. Olsem na, ol profet bilang Olpela Testamen, planti taim i klia olsem, ol i tokaut long Jisas na long feitful wok bilang Em (lukim **Aisaia 53** wantaim **Luk 24:27**). Em olsem tasol God i givim ol sampela toktok long ol profet bilang Olpela Testamen na dispela toktok em bilang ol Israel na bilang ol manmeri i stap long taim bilang Olpela Testamen. Long dispela as yumi mas skelim ol tok bilang Olpela Testamen long gutpela wei.

Ol profet bilang Olpela Testamen, taim ol i tokaut long ol samting bilang Jisas, orait ol i tokaut long ol samting Jisas *bai* mekim. Na ol profet long taim bilang Nupela Testamen ol i tokaut long ol samting Jisas i *mekim pinis*. Na ol aposel tu ol i bin lukim Jisas na lukim dai na kirap bek bilang Jisas na ol i tokaut long as na minim bilang ol dispela feitful wok bilang Jisas.

Orait, yumi tok pinis, *as ston* bilang sios bilang God em i tok na tisim bilang ol aposel na ol profet. Sios i save sanap long tok na tisim bilang ol aposel na ol profet – sios i save sanap long tok na tisim bilang Nupela Testamen.

Harim. As ston bilang sios femili bilang God em i no misin o nem misin – as ston bilang sios femili bilang God em i no ol tok na tisim bilang ol sampela misin. Nogat.

Na as ston bilang sios femili bilang God em i no tok na tisim bilang mi Glenn. Nogat. As ston bilang sios femili bilang God em i no nem misin bilang mi. Nogat.

As ston bilang nupela komyuniti bilang God em i tok bilang ol aposel na ol profet. Yumi mas harim tok bilang ol aposel na ol profet i stap long Nupela Testamen. Sios femili bilang God i mas sanap long tok na tisim bilang ol dispela man tasol. Long wanem? Krais yet i bin makim ol bilang autim *tok bilang Em* tasol. Ol aposel na ol profet i save autim na mekim na ripitim tok *Jisas i bin givim ol*. Tok bilang ol aposel em i *tok bilang Jisas* tasol.

Sampela manmeri i save tok olsem, “Bai mi trastim tok bilang Jisas, tasol mi no save trastim tok bilang Pol.” Yu save, dispela kain tingting i paul. Tok bilang Pol em i tok bilang Jisas tasol. Yumi mas klia olsem, tok na tisim bilang aposel Pol i wankain stret olsem tok na tisim bilang Jisas – tupela i wanpela tok tasol.

Na ol sampela manmeri i tok olsem, “Mipela sanap long tok bilang ol aposel na ol profet.” Tasol nogat. Ol i sanap long toktok bilang ol yet na bilang ol bikman bilang ol long hetkwatas bilang ol. Yumi mas skelim gut.

Yumi manmeri yumi no ken i sanapim wanpela sios long tingting na laik bilong yumi yet. Nogat. Sios i mas sanap long tok na tisim bilong ol aposel na ol profet – sios i mas sanap long tok na tisim bilong Krai tasol. Tok na tisim bilong Krai em i as ston bilong trupela sios femili bilong God.

Yumi i bilipim na trastim God long kisim bek yumi long feifful wok bilong Jisas long diwai kros, orait yumi mas sanap long tok na tisim bilong ol aposel na ol profet. Tok na tisim bilong Krai em i mas i stap nambawan tok na tisim bilong yumi.

2. Krai Jisas yet Em i “nambawan ston” bilong sios femili bilong God.

Lukim lain 20-21.

Taim ol man bilong bipo ol i wokim haus ston, taim ol i putim pinis strongpela ston long graun na ol i redi bilong sanapim haus, orait ol i save sindaunim wanpela bikpela kona ston. Na dispela bikpela kona ston i save soim ol bilda hau ol i ken i wokim haus. Ol i save yusim dispela kona ston bilong lainim olgeta ston na kamapim haus stret. Kona ston i save holim haus na olgeta ston i ken i pas gut na i stap.

Aposel Pol i tok olsem, Krai Jisas Em i nambawan ston – Krai Jisas Em i *kona ston* bilong haus bilong God. Em i Krai Jisas yet i save holim haus na ol wanwan ston bilong haus i pas gut na i stap. Em olsem na, Jisas yet Em i kona ston bilong sios femili bilong God na Jisas yet i save holim sios femili na ol i pas na ol i stap long strong bilong Jisas tasol – long strong bilong feifful baim bek wok bilong Em long diwai kros.

Yumi mas save, em i no strong bilong pasta o lida o bikman i save holim sios femili bilong God. Nogat tru. Em i Jisas Krai i save holim sios. Jisas Krai Em i kona ston. Jisas yet em i kona ston bilong ol nupela komyuniti bilong God – long ol nupela sios femili bilong God.

Em i feifful wok Jisas Krai i bin mekim long diwai kros i save holim ol wanwan manmeri insait long sios femili bilong God na ol i pas gut na i stap. Em i feifful wok bilong Jisas long diwai kros – em i blut bilong Jisas – i kisim yumi i kam long God na i kisim yumi i kam long nupela femili bilong Em. Na Em i dispela feifful wok bilong Krai i save holim yumi pas i go yet.

Em olsem na, yumi no ken i dropim gutnius bilong Jisas. Yu save, i gat kain kain toktok i stap na ol man i autim tok i ken i kolim dispela tok bilong ol “gutnius.” Tasol tok bilong ol i no gutnius bilong God – ol i tokaut olsem, “Yu yet yu ken i mekim naispela na gutpela pasin na kamap klin na God i ken i kisim bek yu.”

Tasol gutnius bilong Jisas i tokaut olsem, “Yu no fit long kamap klin, tasol Jisas i bin mekim wok bilong tekewe kot na tekewe pe bilong sin na Em yet i kamapim stretpela pasin bilong givim yu, na long dispela wok bilong Jisas yu ken i kamap stretpela manmeri long ai bilong God na God i kisim bek yu.”

Jisas yet Em i kona ston bilong sios femili bilong God, na sapos yumi lusim trupela gutnius bilong feifful wok bilong Jisas long diwai kros, orait i olsem yumi lusim Jisas yet (lukim **Galesia 5:4**). Yumi mas klia olsem, Jisas na feifful wok bilong Jisas em i kona ston bilong sios. Sapos yumi lusim dispela na bihainim narapela “gutnius”, orait sios bai pundaun tasol – ol manmeri ken i stap na mekim lotu bilong ol, tasol sios femili bilong God i no stap moa – em i pundaun pinis na i no stap moa long ai bilong God.

Jisas yet Em i kona ston bilong sios femili bilong God. Yumi mas pas long Em na pas long gutnius bilong Em. Long wanem, Jisas yet – blut bilong Jisas yet tasol i kisim yumi i kam long God. Sapos yumi lusim Jisas, orait yumi lusim rot bilong laip. Em i Jisas tasol i kisim yumi i kam na i holim yumi na yumi i stap sios femili bilong God.

3. God i save stap wantaim ol sios femili bilong Em.

Lukim lain 21-22.

Sampela manmeri i save tok olsem, “Hauslotu em i haus bilong God.” Tasol nogat. Nupela komyuniti bilong God – sios femili bilong God – em i haus bilong God. God i save stap wantaim na insait long sios femili bilong Em. Sios femili bilong God em i holi tempel bilong God – i no haus lotu – na i no tempel i stap long Jerusalem. (Yes, bipo God i pas long tempel i stap long Jerusalem, tasol nau, nogat – dispela samting i pinis na nau God i stap wantaim na insait long sios femili bilong Em tasol.)

Yu ken i kirapim wanpela bung na yu ken i kolim bung bilong yu “sios”, tasol dispela i no minim olsem God bai i stap wantaim dispela samting yu yet yu kirapim. Nogat.

God i save stap wantaim sios femili we as ston bilong sios em i tok na tisim bilong ol aposel na ol profet, na kona ston bilong ol em i Jisas na feifful wok bilong Em. Sios femili bilong God em i ol manmeri i bilipim na trastim God long kisim bek ol long feifful wok bilong Jisas tasol, na ol i pas long Jisas na bihainim Jisas. Em olsem na sios femili bilong God em i ol manmeri i sanap long tok na tisim bilong ol aposel na profet na Jisas yet i stap kona ston bilong ol. Harim. God i stap wantaim ol, i no gat kwesten mak.

Ol lain i sanap long narapela samting, orait ol i mas save olsem, God i no stap wantaim ol. Planti manmeri i tingim olsem, God i stap wantaim ol. Tasol, sapos as ston bilong ol em i misin bilong ol o em i musik samting bilong ol o em i narapela samting, orait God i no stap wantaim ol. Sapos kona ston bilong ol em i narapela “gutnius”, orait God Em i no stap wantaim ol.

Ol prens bilong mi plis harim. As ston bilong sios femili trutru bilong God em i tok na tisim bilong ol aposel na ol profet. Na kona ston bilong sios femili bilong God em i Jisas yet na feifful wok bilong Em long diwai kros. God i save stap wantaim na insait long dispela kain sios femili. Holi Spirit i save wok insait long dispela kain sios femili.

Na God i yusim husat na Em i wokim sios femili bilong Em? Em i yusim kain manmeri olsem yu na mi. Manmeri i bin tanim bel na i bilipim na trastim God long kisim bek ol long feifful wok bilong Jisas long diwai kros, em ol manmeri i bilipim na trastim Jisas, ol i wanwan ston God i yusim bilong wokim sios femili bilong Em (lukim lain 22).

Sapos yu bilipim na trastim wok bilong Jisas tasol, na yu tanim bel na yu bihainim Jisas nau, orait yu ken i save olsem yu sitisen tru wantaim ol manmeri bilong God (olsem aposel Pol na Pita na Moses na Aisaia na ol kain lain olsem) na yu wanpela bilong hauslain bilong God – yu wanpela ston God i yusim bilong wokim sios femili bilong Em.

Em olsem na, yumi sanap tasol long tok na tisim bilong ol aposel na ol profet bilong Nupela Testamen, na yumi pas olgeta long Jisas na long feifful wok bilong Em – trastim God long kisim bek yumi long feifful wok bilong Jisas tasol – na yumi amamas i stap bikos God i stap wantaim na insait long sios femili bilong Em.

Em tasol.

Wokman bilong God.

Efesus 3:1-13.

Yumi save pinis Pol em i *wokman* bilong God na yumi save pinis long ol sampela *tisim* bilong em. Tasol, Pol yet em i wanem kain man? Pol em i wanem kain wokman?

Long **Efesus 3:1-13** yumi ken i save long Pol, em i wanem kain man na em i wanem kain wokman. Yumi ken i save long 5-pela samting long Pol. Fes samting em i olsem....

1. Pol em i wanbel long kisim pen bilong helpim ol narapela manmeri.

Lukim **lain 1-2** na **lain 12-13**.

Taim Pol i raitim dispela pas bilong ol manmeri long taun Efesus, orait Pol em i stap long kalabus long bikpela taun Rom. Sampela taim yu ken i lukim **Aposel sapta 21-28** – long dispela hap Luk em i stori long hau ol lida bilong lotu Juda ol i laik kilim Pol, tasol ol ofisa bilong gavman Rom ol i bin holim Pol na ol i salim Pol i go long taun Rom. Em i stap long kalabus long taun Rom bilong wetim kot.

Em olsem na, Pol i stap long kalabus long taun Rom na em i raitim dispela pas yumi kolim “Efesus”.

Na long wanem as ol dispela trabel i kamap long Pol? Long wanem as ol lida bilong lotu Juda ol i laik kilim Pol?

Lukim **Efesus 3:1-2**. Ol lida bilong lotu Juda ol i laik kilim Pol bikos Pol i bin mekim wok namel long ol lain Efesus. Em i mekim wok namel long ol lain *Jentail*. Yu save, ol lain Efesus ol i *Jentail* manmeri – ol i no bilong ol lain Juda na Israel.

Na Pol i bin mekim wanem kain wok namel long ol – em i autim wanem kain tok long ol? Em i bin tok olsem, Feitful wok Jisas i bin mekim i bringim ol wanwan *Jentail* manmeri i kam long God, na feitful wok bilong Jisas i bringim ol wanwan *Juda (Israel)* manmeri i kam long God, na God i bungim tupela na kamapim wanpela nupela komyuniti. Dispela nupela komyuniti em i sios femili bilong God. (Lukim **lain 6**.)

Ol lain Juda na Israel ol i bel hat long dispela kain toktok, long wanem, ol i tingim olsem ol lain Israel tasol ol i spesol komyuniti bilong God. Olsem na, ol i no laik Pol i mekim narapela toktok. Tok Pol i autim, na wok Pol i mekim namel long ol *Jentail* manmeri i save kapsaitim tok bilong ol lida bilong lotu Juda na Israel.

Long dispela as ol i laik kilim Pol, tasol ol ofisa bilong gavman Rom ol i holim Pol na kalabusim em. Pol em i sitisen bilong Rom na ol lain Rom ol i no inap larim ol Juda manmeri i kilim wanpela sitisen bilong ol. Na tu ol ofisa i lukim trabel i kamap long toktok bilong Pol. Em olsem na ol i kalabusim em na ol i tok, “Mipela yet bai kotim Pol, na em i gat rong o nogat, em i disisen bilong mipela.”

Na yu tingim. Sapos Pol i lusim dispela toktok bilong em, orait em i no inap fesim trabel – em i no inap i stap long kalabus. Tasol, em i no tingim skin bilong em yet. Nogat. Em i tingim ol lain *Jentail* na ol lain *Efesus* na em i mekim hat wok namel long ol bilong helpim ol save gut tru long wok bilong Krai na hau dispela wok bilong Krai i bringim ol i kam long God na i kam long nupela komyuniti bilong God.

Em i no pret. Em i no sukasuka. Nogat. Em i wok hat bilong helpim ol i save long feifful wok bilong Jisas. Maski ol sampela man i bel hat na bagarapim em, stil em i autim gutnius i tokaut long God i kisim bek sin manmeri long feifful wok bilong Jisas Krai – ol sin manmeri bilong Juda na ol sin manmeri bilong ol Jentail wantaim.

Dispela em i mak bilong man i trupela wokman bilong God. Trupela wokman bilong God em i no save tingim em yet. Nogat. Em i save tingim ol narapela manmeri na em i wok hat long helpim ol i save long feifful wok bilong Jisas Krai, maski em i kisim hevi, maski ol sampela manmeri i mekim nogut long em, maski ol i kalabusim em.

2. Pol em i save gut tru long trupela as na minim bilong Tok bilong God , na ol manmeri ol i save olsem tok bilong Pol i trupela tok bilong God.

Lukim lain 2-7.

Pol em i no man bilong raun na autim tingting bilong em yet. Nogat tru. Long rot bilong Holi Spirit, God i givim tok long Pol na Pol em i raun na autim dispela tok tasol. Bipo 2-pela tok i hait – tok bilong God i kisim bek sin manmeri long feifful wok bilong Jisas Krai na tok bilong nupela sios komyuniti – dispela 2-pela tok i hait, tasol nau God i putim olgeta wok na plen bilong Em long ples klia long ai bilong Pol na long ai bilong ol narapela aposel na profet.

Pol i save gut tru long wok bilong Krai na long plen bilong God bilong kamapim sios femili bilong Em, long wanem, Holi Spirit i bin opim ai na ia na bel bilong Pol na Em i givim save long Pol.

Na tu, taim ol manmeri i harim dispela tok Pol i autim, ol i klia olsem, dispela tok bilong Pol i trupela tok bilong God. Ol manmeri God i bin makim na pasim long Jisas, taim ol i harim tok bilong Pol, orait ol i save olsem dispela tok bilong em i tru tumas.

Ol dispela samting em i narapela mak bilong trupela wokman bilong God. Em i save *autim trupela tok bilong God*, na ol manmeri God i bin makim *ol i save olsem tok bilong em i trupela tok bilong God*.

3. Pol i save gut tru long gutnius bilong Krai, na em i wok hat bilong autim na serim dispela gutnius long ol narapela manmeri.

Lukim lain 7-9.

Pol yet i kisim save gut tru long gutnius bilong Krai na hau gutnius bilong Krai i save bringim ol kainkain lain manmeri i kam long God na i kam insait long nupela sios komyuniti. Em i save gut tru, tasol em i no holim dispela toktok long em yet. Nogat. Em i wok hat na tokim ol narapela manmeri long olgeta wok Krai i bin mekim.

Wanem hap Pol em i go long en, em i no pasim maus na i stap. Nogat. Em i autim na em i serim dispela gutnius bilong Krai. Na taim em i bungim ol narapela manmeri i holim bilip i no stret na i no tru, orait em i no amamasim ol na tok “Yumi olgeta yumi lain bilong God.” Nogat. Em i tokaut klia olsem, “Ai brata, bilip bilong yu i popaia – mi laik tokim yu long trupela wei bilong Krai. Mi laik tokim yu long trupela as na minim bilong feifful wok bilong Krai.”

Pol em i gutpela wokman bilong Krai bikos em i no save amamasim ol manmeri. Nogat. Olgeta taim Pol i tokaut klia long trupela as na minim bilong wok bilong Krai. Maski ol i tok hat long em o maski ol i paitim

em o maski ol i kalabusim em, stil Pol i wok hat long tokaut klia long trupela as na minim bilong wok bilong Krai.

4. Pol em i wanpela bikman, tasol em i no apim em yet. Nogat. Em save daunim em yet.

Lukim **lain 7-8**.

God i bin makim Pol na mekim em i kamap aposel. God yet i bin givim wok long Pol. Na long dispela samting Pol em inap apim em yet. Tasol em i no mekim olsem. Em i daunim em yet, na em i wok long apim nem bilong Krai tasol.

Pol em i no save putim em yet antap long ol narapela manmeri. Nogat tru. Em i save putim em yet i go daun na em i putim Jisas Krai i go antap. Yu save, Pol em i no laik ol manmeri i bihainim em na litimapim nem bilong em. Nogat tru. Em i laik ol manmeri i bihainim **Krai** na litimapim nem bilong **Krai** tasol.

Ol trupela wokman bilong God bai mekim olsem. Dispela pasin em i wanpela bikpela mak bilong trupela wokman bilong God.

5. Pol, taim em i autim gutnius bilong Krai, orait em i autim bilong givim biknem long God na bilong helpim ol narapela manmeri.

Lukim **lain 9-13**.

Yumi tok pinis olsem, Pol em i no autim gutnius bilong Krai bilong apim em yet long ai bilong ol manmeri. Nogat. Orait, long wanem as Pol i autim gutnius bilong Krai? Tupela samting....

- em i autim gutnius bilong Krai bilong givim biknem long God, na
- em i autim gutnius bilong Krai bilong helpim ol narapela manmeri.

Pol em i no tingting long pulim mani. Pol em i no tingting long pulim ol manmeri i kam long “misiin” bilong em. Pol em i no autim toktok bai ol manmeri i ken i kisim gutpela tingting long em yet. Pol em i no autim tok bilong Krai bai em i ken i stap bikman namel long ol manmeri. Nogat tru. Em i autim gutnius bilong Krai bilong helpim ol narapela manmeri i kisim laip, na bilong givim biknem long God.

Em i laik ol manmeri ol i mas save long feifful wok Krai i bin mekim bilong bringim sin manmeri i kam long God na i kam long nupela sios komyuniti. Em i tingim ol narapela manmeri – em i no selfis na tingim em yet. Nogat. Em i tingim God na em i tingim ol narapela manmeri.

Em olsem na, taim ol samting long heven, ol ensel na ol narapela samting long heven, ol i lukim olgeta wok God i mekim bilong kisim bek sin manmeri long feifful wok bilong Jisas na bilong bungim ol long nupela komyuniti bilong God, orait ol i save tanim het na givim biknem long God long heven. (Lukim **lain 10**.)

Pol i tingim dispela na em i mekim wok. Ol ensel ol i no inap givim biknem long Pol. Nogat. Tingim – i no Pol i bringim ol kainkain sin manmeri i kam long God. Nogat. Em i wok God i mekim long feifful wok bilong Jisas long diwai kros i bin bringim ol i kam long God na i kam insait long sios femili bilong God. Olsem na, ol i litimapim nem bilong God tasol – na nem bilong wokman nogat.

Gutpela wokman bilong God bai wok bilong givim biknem long God na bilong helpim ol narapela manmeri save long wei bilong Krai.

Orait, 2-pela toktok bilong stiaim tingting bilong yumi.

1. Sapos yu laik kamap wokman bilong God insait long sios, orait yu mas i stap olsem Pol na yu ken i kamap wokman bilong God.

Pol i soim yumi bel na pasin bilong wokman bilong God. Sapos yu laik kamap wokman bilong God, orait yu bihainim wei bilong Pol.

Na sapos yumi bilong sios yumi laik makim wanpela wokman, orait yumi mas makim wanpela man i stap olsem Pol. Yumi makim man we bel na pasin bilong em i wankain olsem aposel Pol.

Long sios femili bilong Krai yumi no ken i makim ol lotu manki nating na ol i kamap wokman insait long sios femili bilong God. Nogat tru. Yumi bihainim rot bilong Krai na yumi makim man i pas tru long wei bilong Krai – Pol i soim yumi wei bilong Krai – Pol i soim yumi wanem kain man i ken i kamap wokman bilong Krai.

(Na tu, yumi mas skelim tok i stap long **1 Timoti 3** – long dispela hap Pol i tokaut long husat wanem kain man i ken i kamap wokman bilong sios.)

2. Yumi i save pinis long gutnius bilong God, yumi mas hat wok long autim dispela gutnius long ol narapela manmeri.

Pol em i save gut tru long as na minim long wok bilong Krai, tasol em i no holim dispela save long em yet, na em i no yusim dispela save bilong apim em yet. Nogat. Em i wok hat bilong autim dispela gutnius bilong helpim ol narapela manmeri na ol i mas kam tu long dispela gutnius na kisim nupela laip wantaim em.

Sampela bilong yumi i save gut tru long trupela as na minim bilong feifful wok Krai i bin mekim. Olsem na, yumi tu yumi mas wok hat long autim dispela gutnius long ol narapela manmeri, maski yumi kisim nem wokman o nogat. Yumi no ken i holim dispela gutnius long yumi yet. Yumi no ken i tok “Laik bilong ol tasol.” Nogat. Yumi mas wok hat long tokim ol narapela manmeri long gutnius long wok bilong Krai.

Pastaim sampela manmeri bai les. Pastaim sampela manmeri bai bel hat. Pastaim sampela manmeri i no inap lusim misin pasin bilong ol. Tasol yumi mas wok hat i go yet. Na yumi prea strong long God i ken i opim ai na ia na bel bilong ol na ol i tanim bel na bilipim na trastim feifful wok Jisas i bin mekim tasol na ol i bihainim rot bilong Jisas wantaim yumi.

Em tasol.

Sios em i plen bilong God bilong oltaim oltaim.

Efesus 3:1-13.

Yumi skelim **Efesus 3:1-13** pinis na yumi bin kisim save long Pol yet – em i wanem kain man – em i wanem kain wokman bilong God.

Tasol Pol i no mekim dispela toktok long **Efesus 3:1-13** bai yumi ken i save long em tasol. Nogat. Yumi ken i save long em, tasol em i mekim dispela toktok bilong soim yumi narapela samting – samting i bikpela samting stret – samting i as bilong plen na wok bilong God long hia long dispela graun.

Nau bai yumi skelim **Efesus 3:1-13** gen na yumi kisim save long dispela bikpela samting Pol i tokaut long en. Dispela tok bilong Pol i ken i skulim yumi long 3-pela samting...

1. Sios em i as bilong plen bilong God.

Lukim na ritim **lain 2-10**, na lukluk gut long **lain 11**.

Long **lain 2-10** Pol em i tok olsem, wanpela samting i hait pastaim, tasol nau Holi Spirit bilong God i putim dispela hait samting long ples klia long ol aposel na long ol profet. Ol narapela jeneresen bipo ol i no klia gut long dispela samting. Tasol nau Holi Spirit i putim dispela hait samting long ples klia na yumi olgeta yumi ken i save long em.

Na dispela tok hait em i wanem samting? **Lukim lain 6**. Ol wanwan *Jentail* manmeri na ol wanwan *Israel* manmeri bai i stap long wanpela bodi – Pol i minim wanpela nupela komyuniti – em i tok long sios – ol wanwan *Jentail* manmeri na ol wanwan *Israel* manmeri bai i stap long sios (wanpela bodi) na tupela wantaim bai kisim olgeta samting God i bin promisim.

Na God i bin promisim wanem samting? God i bin promisim olgeta blesim bilong heven (lukim **Efesus 1:3**). Olsem na, em i no ol Israel manmeri tasol bai kisim. Nogat. Ol wanwan *Jentail* manmeri i pas long Krai wantaim ol wanwan *Israel* manmeri i pas long Krai – tupela *wantaim* bai pas long Krai na kisim olgeta blesim bilong heven.

Long **lain 7-10** Pol em i stori olsem, “God i bin makim mi na mekim mi kamap wokman bilong autim dispela tok hait – dispela gutnius – long olgeta manmeri.”

Orait, nau lukim **lain 11**. Pol i tok olsem, “*Ol dispela samting em i plen bilong God bilong oltaim oltaim, na long wok bilong Krai Jisas, BIKPELA bilong yumi, God i kamapim pinis plen bilong Em.*”

Ol dispela samting – dispela tok i makim ol dispela samting we God i pasim ol wanwan manmeri wantaim long wanpela nupela sios komyuniti femili bilong God – ol dispela samting em i plen bilong God bilong oltaim oltaim. God Em i gat wanpela plen bilong Em tasol – Em i bosim na kontrolim na wokim olgeta samting bilong kamapim sios femili bilong Em. Sios femili tasol em i as bilong plen bilong God.

Na sios em i wanem samting? Sios em i manmeri God i bin makim na pasim long Krai, na Krai i bin mekim wok bilong mekim ol i kamap holi na i no gat asua long ai bilong God. Sios em i manmeri God i bin adoptim

na mekim ol i kamap femili bilong Em. Sios em i manmeri Holi Spirit i bin mekim wok long laip bilong ol na Em i opim ai na ia na bel bilong ol na ol i luksave long wok Krai i bin mekim bilong ol, na ol i harim tok Krai i tokim ol, na ol i tanim bel na bilipim na trastim feifful wok bilong Krai na ol i stap aninit tru long Krai. ***Ol dispela kain manmeri*** ol i sios bilong God. (Lukim **Efesus sapta 1.**)

Em olsem na taim ***ol dispela kain manmeri*** long taun Efesus i pas wantaim, orait ol i sios bilong God. Na taim ***ol dispela kain manmeri*** long wanpela taun bilong P.N.G. i pas wantaim, orait ol i sios bilong God. Na taim ***ol dispela kain manmeri*** long wanpela viles long P.N.G. i pas wantaim, orait ol i sios bilong God.

Na bihain, God bai kisim ol dispela wanwan sios Em i bin kamapim na Em bai pasim ol long wanpela bikpela sios long heven, na olgeta bai pas i go i go i go olgeta oltaim oltaim. (Lukim **Efesus 1:9-10.**)

Dispela em i plen bilong God bilong oltaim oltaim. God i laik *pasim* ol manmeri Em i bin kisim bek – Em i laik *pasim* ol long wanwan sios femili komyuniti, na bihain Em bai *pasim* ol wanwan sios long wanpela bikpela sios femili komyuniti long heven, na olgeta manmeri bilong Em bai *pas* olgeta i go i go i go olgeta oltaim oltaim aninit long Jisas, Hetman bilong sios.

Em olsem na, sios femili em i no samting nating. Sios komyuniti em i no samting nating. Hau yumi save sindaun wantaim insait long sios em i no samting nating - hau yumi *pas wantaim* insait long sios em i no samting nating. Pasin sios i mekim em i no samting nating.

Planti manmeri ol i tingim lotu tasol – ol i tingting long mekim lotu pasin na ol i no kea hau ol manmeri bilong sios femili i sindaun wantaim – ol i no kea hau ol manmeri bilong sios komyuniti i pas wantaim. Tasol, hau yumi i bilipim na trastim God long kisim bek yumi long feifful wok bilong Jisas long diwai kros i pas wantaim em i no liklik samting. Nogat. Em i bikpela samting tru bikos God i wok long *pasim* yumi wantaim. Dispela em i as bilong plen bilong Em.

Yumi mas save olsem, yumi i bilipim na trastim feifful wok bilong Jisas na yumi pas wantaim, orait God Em i no tingim dispela sios femili em i samting nating. Nogat tru. God i no tingim dispela samting em i liklik samting. God i no tingim bung bilong yumi em i pipia samting. Nogat tru. Em i bin mekim bikpela wok bilong kamapim dispela sios femili komyuniti bilong Em.

Na bihain Em bai pasim yumi wantaim ol narapela sios femili i pas long Jisas na i bilipim na trastim God long kisim bek ol long feifful wok bilong Jisas na Em bai kamapim wanpela bikpela sios femili long heven we olgeta bai lukim olgeta samting Em i bin promisim, na bai olgeta i sindaun long olgeta gutpela samting wantaim God na wantaim Jisas, Hetman bilong yumi.

Tru, yumi no save paitim gita na kamapim ol program insait long sios bilong mekim yumi amamas. Tasol, yumi no westim taim bilong yumi. Na yumi no samting nating. Nogat. God i gat wanpela plen tasol, na Em i bihainim dispela bikpela plen bilong Em na Em i kamapim olgeta sios i bilipim na trastim feifful wok bilong Jisas tasol.

Olsem na, yumi pas wantaim! Dispela em i plen bilong God, bai yumi pas wantaim.

2. Sios em i as bilong wok bilong Krai.

Lukim na ritim **lain 6-7** na **lain 8-11.**

Taim aposel Pol em i tokaut long plen bilong God bilong sios femili bilong God, orait em i tokaut long wok bilong Jisas wantaim. Long wanem, dispela tupela samting i pas wantaim na i stap wanpela samting.

Pol i no paul long pasim dispela tupela samting na mekim tupela i stap wanpela. Long wanem? Yu save, God i bin makim na pasim ol manmeri bilong Em long Jisas na Jisas i bin mekim wok bilong mekim ol i kamap holi na i no gat asua. Em olsem na, God Em i adoptim ol na mekim ol i kamap femili bilong Em. God i save pasim ol dispela manmeri long wanpela nupela komyuniti na dispela nupela komyuniti em i sios. Wok bilong Jisas i kamapim sios femili bilong God.

Em olsem na, yumi ken i klia olsem, as bilong wok bilong Krai em bilong kamapim sios bilong God. Krai i no mekim wok bai God i kisim bek ol wanwan manmeri na ol i stap wanpis tasol. Nogat. Krai i mekim wok na God i kisim bek ol wanwan manmeri bilong pasim ol long sios na ol i stap wanpela nupela komyuniti bilong Em.

Ating, sampela manmeri i save kisim rong tingting long wok bilong Krai na ol i kisim rong tingting long sios femili. Sampela manmeri tingim olsem, “Mi yet mi ken i bilipim na trastim Jisas na mi ken i bihainim Jisas, tasol mi no inap pas tumas long sios. Bai mi stap long laik bilong mi.”

Dispela kain tingting i no stret. God i no mekim bikpela wok long dai na kirap bilong Jisas, bai yu ken i stap wanpis tasol. Nogat tru. God i mekim bikpela wok long dai na kirap bilong Jisas, bai olgeta manmeri bilong Jisas i pas wantaim na i stap nupela sios femili komyuniti.

Na sampela manmeri i tingim olsem, “Mi yet mi ken i bilipim na trastim feitful wok bilong Jisas na mi ken i bihainim Jisas, tasol bai mi pas yet long lotu bilong mi, maski ol i bilipim na trastim God long kisim bek ol long lotu pasin bilong ol yet.” Yu save, ol i laik holim tok yumi holim, tasol ol i no laik pas long sios femili bilong God, em ol manmeri i pas wantaim na ol i bilipim na trastim God long kisim bek ol long feitful wok bilong Jisas.

Sori tumas, ating toktok nau mi mekim bai sikrapim bel bilong ol sampela manmeri. Tasol yumi mas save olsem, ol sampela lotu ol i no sios femili bilong God. Long wanem, as ston bilong ol i no tisim bilong ol aposel na ol profet. As ston bilong ol i no gutnius i tokaut long olgeta wok God i bin mekim long Krai bilong kisim bek ol manmeri bilong Em. Nambawan ston bilong ol em i no Krai bikos ol i no tingim wok bilong Krai em inap. Nogat. Ol i tingim olsem ol yet ol i mas mekim wok na God i ken i kisim bek ol long wok na lotu pasin bilong ol yet.

Ol wanwan manmeri i tanim bel na i bilipim na trastim feitful wok bilong Jisas, orait ol i no ken i pas long dispela kain samting. Nogat. Krai i dai na kirap bek bilong kamapim trupela sios femili bilong God, na husat manmeri i tanim bel na i bilipim na trastim God long kisim bek ol long feitful wok bilong Jisas tasol, orait ol i mas pas wantaim trupela sios femili bilong God.

Yumi no ken i *grisim* ol manmeri i kam long sios bilong yumi. Tasol, yumi mas tok klia olsem, manmeri i bilipim na trastim God long kisim bek ol long feitful wok bilong Jisas, orait ol i mas pas wantaim sios femili komyuniti bilong God i bilipim na trastim feitful wok bilong Jisas. Yumi no ken i pret long mekim dispela toktok. Long dispela wei bai yumi helpim ol na bai yumi mekim wok bilong God.

3. Wok bilong Jisas na sios femili bilong Em em i as bilong wokabaut na sindaun bilong ol manmeri bilong God.

Lukim lain 8-13.

Jisas na wok bilong Jisas na sios femili bilong Em tasol i bin stiaim wokabaut na sindaun bilong aposel Pol. Jisas na wok bilong Jisas na sios femili bilong Em tasol em i nambawan samting long laip bilong Pol. Olsem

na, em i wok hat, maski em i kisim hevi long sel (kalabus), em i wok hat long autim gutnius bilong Krai na helpim ol manmeri i pas wantaim insait long sios femili bilong God.

Na wankain olsem, Jisas na wok bilong Jisas na sios femili bilong Em i mas stiaim wokabaut na sindaun bilong yumi tu. Mi no minim olsem, yumi olgeta i mas kamap prisaman olsem Pol. Nogat. Tasol stil, Jisas na wok bilong Jisas na sios femili bilong Em i mas stiaim wokabaut na sindaun bilong yumi.

Yu tingim. Husat i femili trutru bilong yu? Bai yu stap oltaim oltaim wantaim husat?

Dispela samting i no toktok tasol. Nogat. Dispela em i trupela samting tumas. Taim yu tanim bel na bilipim na trastim feitful wok bilong Jisas Krai, long dispela taim stret yu bin lusim olupela femili bilong yu na yu kamap insait long nupela femili komyuniti bilong God.

Sapos yu tanim bel na yu bilipim na trastim God long kisim bek yu long feitful wok bilong Jisas na yu bihainim Jisas, orait yu ken i save olsem, God i bin makim na pasim yu long Krai. Krai i bin mekim wok bai God i kisim bek yu, na Holi Spirit i bin givim bilip long yu, bai yu lusim olupela femili bilong dispela graun na yu pas long wanpela nupela femili we Krai Em i het. Dispela em i trupela femili bilong yu nau.

Na bai yu stap wantaim ol dispela manmeri oltaim oltaim long heven. Yu no inap i stap wantaim ol femili bilong yu bilong dispela graun. Nogat. Long heven olgeta femili bilong dispela graun bai pinis, na femili bilong God tasol bai i stap wantaim God na wantaim Krai.

Yumi i pas long Jisas na long feitful wok bilong Em yumi mas stretim tingting bilong yumi. Yumi mas senisim tingting bilong yumi. Na yumi mas tingim sios femili bilong Jisas em i nambawan femili bilong yumi.

Olsem na, yumi mas lukautim na stap wantaim ol sios femili manmeri wankain olsem ol i wanblut bilong yumi – ol i brata na susa trutru bilong yumi. Lukautim ol, pas wantaim ol, prea wantaim ol, harim tok bilong God wantaim ol, raun wantaim ol, lavim ol, na mekim gutpela long ol.

Galesia 6:10 – *“Olsem na, sapos sanis i kamap long yu, orait yu mekim pasin i gutpela long ol narapela manmeri. Tasol, nambawan samting, yu mekim pasin i gutpela long ol manmeri i stap long hauslain bilong bilip.”*

Em tasol.

God i kisim biknem long sios femili bilong Em.

Efesus 3:14-21.

Wanpela bikpela samting Pol i bin tisim yumi insait long **Efesus sapta 1-2** i olsem, Sios em i bikpela samting long tingting bilong God – Sios em i as bilong plen bilong God bilong oltaim oltaim.

Na *sios* em i wanem samting? Husat em i *sios*? Taim yumi tok *sios* yumi tok long wanem samting? Orait yumi save pinis....

Sios em i wanpela nupela komyuniti we ol manmeri bilong God i pas wantaim.

Sios em i manmeri God i bin makim na pasim long Krai, na Krai i bin mekim wok bilong mekim ol i stap holi na i no gat asua long ai bilong God. Sios em i manmeri God i bin adoptim na mekim ol i kamap femili bilong Em. Sios em i manmeri Holi Spirit i bin mekim wok long laip bilong ol na Em i opim ai na ia na bel bilong ol na ol i luksave long wok Krai i bin mekim bilong ol, na ol i harim tok Krai i tokim ol, na ol i tanim bel na bilipim na trastim feifful wok bilong Krai na ol i stap aninit tru long Krai.

Ol dispela manmeri ol i sios bilong God. Taim yumi tok “sios” yumi tok long dispela samting tasol.

Na yumi tok pinis olsem, dispela samting, dispela nupela komyuniti we ol manmeri bilong God i pas wantaim, dispela samting em i bikpela samting bilong God. Dispela samting, sios, em i plen bilong God bilong oltaim oltaim.

Nau moning yumi bai skelim *pasin* bilong sios. Long **Efesus 3:14-21** Pol i soim yumi *pasin* bilong sios – *pasin* bilong manmeri bilong sios.

Ating planti manmeri i paul long *pasin* bilong sios. Ol i no save long wanem *pasin* sios i ken i mekim.

- Planti manmeri i tingim olsem, sios i mas bisi long helpim ol manmeri. Ol i mas mekim wok bilong kisim ol sevis i kam long ples. Ol i mas helpim ol sikman. Ol i mas kisim ol sekenhan klos na givim ol manmeri long ples. Ol i mas helpim ol manmeri i gat trabel. Ol i mas wok long stopim pait taim tupela hauslain i pait. Yu save, planti manmeri i tingim sios i mas bisi long mekim ol dispela kain wok. Ol i tingim dispela em i *pasin* bilong sios.
- Na sampela manmeri tingim olsem, *pasin* bilong sios em bilong kamapim na mekim amamas. Olsem na, ol i tingim olsem, long sios miting ol i mas paitim gita na kundu, na ol mas kamapim ol grup bilong singim ol lotu song, na ol i mas raun na mekim amamas long ol wanwan hauslain nabaut. Ol i tingim olsem, taim ol i laik lotu ol i mas mekim amamas i kamap long ol manmeri na ol i mas kisim gutpela filings na ol i go bek long haus bilong ol.
- Na sampela manmeri i tingim olsem, sios i mas bisi long mekim *lotu pasin*. Ol i tingim olsem, ol i mas *mekim lotu* long Sarere o Sande, na ol i mas *mekim lotu* long Ista na long Krismas, na ol i mas makim ol wanwan narapela de na *mekim lotu*, na ol i mas kamapim wanwik bung na singautim ol narapela manmeri na *mekim lotu* wantaim. Yu save, ol i tingim olsem, sios i mas bisi long *mekim lotu pasin*. Ol i tingim *lotu pasin* em i *pasin* bilong sios.

Ol i gat dispela kain tingting, tasol tingting bilong Pol i go long narapela sait olgeta. Yumi lukim na skelim **Efesus 3:14-21**. Pol em i soim yumi 4-pela samting. Na fes samting i olsem....

1. Manmeri bilong sios i save brukim skru long God.

Lukim **lain 14-15**.

Long **sapta 1** i kam i kam long **sapta 3 lain 13** Pol em i stori long olgeta wok God i bin mekim long Krai Jisas bilong kisim ol wanwan sin manmeri i kam long God na i kam insait long femili bilong Em. Pol i bin stori long wok God i bin mekim long feifful wok bilong Jisas bilong kamapim sios femili bilong Em.

Pol em i tingim ol dispela wok God i bin mekim, na Jisas i bin mekim, na em i tok, *“Long dispela as mi save brukim skru long Papa.”*

Yu save, taim Pol em i tingting long olgeta wok bilong God na bilong Krai na bilong Holi Spirit, em i brukim skru – em i daunim em yet na em i tok tenkyu long Papa. *Dip insait long laip bilong Pol* em i gat bikpela tok tenkyu long God bikos God i bin mekim planti wok – *olgeta wok* - bilong kisim Pol i kam insait long femili bilong God na insait long olgeta blesim bilong God.

Em olsem na, nambawan samting Pol i mekim i olsem, em i brukim skru na tok tenkyu long Papa bilong em. Dispela kain pasin em i pasin sios bilong God i save mekim. Sios bilong God i save tok tenkyu long olgeta wok God i bin mekim long Krai bilong kisim bek ol.

Ol i no longlong long wok bilong God na long Krai na long Holi Spirit. Nogat. Ol i no tok tenkyu nating. Ol i no opim maus na mekim tok nating. Nogat. Ol i save gut tru long olgeta wok God i bin mekim long dai na kirap bek bilong Jisas – ol i yusim het na skelim gut tru Tok bilong God na ol i tanim bel na bilipim na trastim ol dispela wok God i bin mekim long feifful wok bilong Jisas. Na dip insait long laip bilong ol, ol i gat bikpela tenkyu long God long ol dispela wok bilong Em.

Olsem na, ol i brukim skru long Papa – ol i no apim ol yet na amamasim skin bilong ol yet. Nogat. Ol i save tingim olgeta wok God i bin mekim bilong ol na ol i daunim ol yet na ol i givim bikpela tok tenkyu long Papa. *Dispela pasin* i save makim sios bilong God.

2. Manmeri bilong sios i gat strong long bihainim wei bilong Krai.

Lukim **lain 16-17**.

Pol em i prea long ol manmeri bilong God i pas wantaim long sios femili bilong taun Efesus. Em i askim God long yusim olgeta bikpela na gutpela samting bilong Em bilong *strongim* ol manmeri bilong sios femili – bilong *strongim* ol long strong bilong Holi Spirit – bai Krai i stap insait long laip bilong ol.

Na Pol i tok wanem? Yumi save pinis, Holi Spirit i stap insait long yumi i bilipim na trastim Jisas. Na Jisas Krai i stap we? Em i stap long heven. Jisas yet i no stap insait long yumi. Nogat. Tasol, taim Holi Spirit i stap insait long yumi, orait dispela i *olsem* Jisas i stap insait long yumi. Long wanem, Holi Spirit bilong God Em i Holi Spirit bilong Jisas.

Tasol, tok bilong Pol i go long narapela sait liklik. Yumi save long wok bilong Holi Spirit – Holi Spirit i save wok insait long yumi bilong kirapim yumi long bihainim olgeta tisim bilong Jisas.

Taim Pol em i prea olsem, “Jisas i ken i stap insait long yupela” orait em i minim olsem, *tisim* bilong Krai i ken i stap insait long ol manmeri bilong sios femili. Em i askim God long *strongim* ol, bai ol i bihainim olgeta *tisim* bilong Krai. Na taim ol manmeri bilong sios i bihainim olgeta *tisim* bilong Krai, orait yumi ken i tok olsem, “Krai i stap insait long ol.”

Yu save, Pol i askim God long *strongim* ol long bihainim olgeta *tisim* na bihainim olgeta wei bilong Krai bikos dispela em i wok bilong sios – dispela em i *pasin* bilong sios.

God i save givim strong long ol manmeri bilong sios bai ol i bihainim olgeta wei bilong Jisas. Dispela em i *pasin* bilong sios – ol i save *bihainim* *tisim* bilong Jisas. Ol i no *toktok* tasol long olgeta *tisim* bilong Jisas. Nogat. Ol i *bihainim* *tisim* bilong Jisas. Ol i sirias long *senisim* *pasin* bilong ol na *bihainim* wei bilong Jisas long laip bilong ol.

God i save givim strong long ol manmeri bilong Em, bai ol i gat strong bilong *senisim* tingting bilong ol na bilong *senisim* *pasin* bilong ol na ol i strong long bihainim wei bilong Krai. Dispela em i *pasin* bilong sios.

3. Manmeri bilong sios i wok long kisim save long lavim bilong Krai.

Lukim **lain 17-19**.

Planti manmeri i tok olsem, “Manmeri bilong sios i mas lavim ol narapela manmeri.” Na dispela tok i tru. Tasol, dispela kain tingting i putim lavim *pasin* bilong yumi antap tumas na i mekim lavim *pasin* bilong yumi i kamap nambawan samting tumas.

Yes, yumi mas lavim ol narapela manmeri, tasol wanpela bikpela samting moa moa yet i olsem, manmeri bilong God ol i mas save long lavim bilong Krai. *Lavim bilong Krai em i nambawan samting bilong sios*. Lavim bilong Krai em i bikpela samting bilong yumi i pas wantaim Krai.

Pol i tok olsem, “*Lavim bilong Krai i bikpela tumas na em i antap tru na em i go daun moa. Na dispela lavim bilong Krai i winim save bilong yumi.*” Em olsem na, Pol em i prea olsem, ol manmeri bilong God ol i ken i wok long kisim save long lavim bilong Krai – em i laik ol manmeri bilong God i pulap long save long lavim bilong Krai.

Na hau na bai yumi kisim save long lavim bilong Krai? Krai i bin soim lavim bilong Em taim Em i lusim laip bilong Em bilong mekim yumi holi na i no gat asua long ai bilong God. Olsem na, sapos yu laik save long lavim bilong Krai, orait yu mas save gut tru long wok bilong Krai – yu mas save gut long olgeta liklik na olgeta bikpela samting long wok bilong Krai.

Sios femili bilong God ol i no inap lusim dispela samting – olgeta taim bai yumi holim tingting long wok bilong Krai – bai yumi stadi long wok bilong Krai – bai yumi amamas long wok bilong Krai – bai yumi tokaut long wok bilong Krai – wok bilong Krai i soimaut lavim bilong Krai.

Sios i mas wok hat i go i go i go na kisim save *moa* long lavim bilong Krai. Lavim bilong Krai em i no samting we wanpela taim yumi ken i kisim na em nau yumi save pinis. Nogat tru. Wok bilong Krai, lavim bilong Krai, em i bikpela moa moa yet na bai yumi wok long kisim save long lavim bilong Krai i go i go i go olgeta long laip bilong yumi.

Dispela tu em i *pasin* bilong sios. Ol i bisi, ol i wok hat, long kisim save long wok na lavim bilong Krai – ol i no tingim ol inap pinis. Nogat. Ol i hangre long kisim save moa long wok na lavim bilong Krai – na God i save helpim ol i kisim dispela save – God inap tru long pulimapim tingting bilong ol long lavim bilong Krai.

Lukim **lain 20**. Pol i no minim olsem, yumi ken i askim God long eneting yumi laik kisim na God bai givim long yumi. Nogat. Em i tok yet long kisim save long lavim bilong Krai. Lavim bilong Krai em i bikpela samting stret, na yumi liklik samting stret, tasol God i gat strong long helpim yumi i kisim save long dispela bikpela samting.

Olsem na, askim God na God bai helpim yu save moa yet long wok na lavim bilong Krai. Lavim bilong Krai i winim save bilong yumi – tasol God i gat pawa inap long givim save long lavim bilong Krai long yumi. Em olsem na, askim Em!

4. Manmeri bilong sios i wok long mekim nem bilong God i kamap bikpela insait long sios.

Lukim **lain 20-21**.

Manmeri bilong sios i save givim biknem long God. Olsem na, wanem samting sios i laik mekim, ol i tingim olsem, “Dispela samting i mas givim biknem long God.”

Yu save, ol i no tingting long apim nem bilong ol yet. Ol i no mekim wok bai sios yet i ken i kisim biknem. Nogat. Ol manmeri bilong sios bilong God ol i save mekim wok bai *God yet* i ken i kisim biknem. Ol i wok long litimapim nem bilong God tasol.

Yu save, taim Pol em i prea em i no askim God long ol liklik samting. Nogat. Em i askim God long ol samting i nambawan samting bilong sios – na God i save fitim ol (inapim ol) long mekim dispela pasin.

Harim. Pasin bilong sios em i no wankain olsem ol sampela lotu manmeri i tok. Nogat. Na yumi no ken i larim ol manmeri *outsait* long sios i bosim pasin bilong yumi insait long sios. Nogat. Yumi mas mekim pasin *God* i laik sios femili komyuniti bilong Em i mekim.

Olsem na....

- Brukim skru long Papa na tok tenkyu long Em long olgeta samting Em i bin mekim bilong kisim bek yumi.
- Askim God long strongim yumi long bihainim olgeta tisim na olgeta wei bilong Krai.
- Askim Em long helpim yumi save long olgeta wok na lavim bilong Krai.
- Na taim sios bilong yumi i laik mekim sampela samting, orait dispela samting i mas givim biknem long God tasol.

Em tasol.

Sios mas i stap wanpela na i stap wanbel wantaim.

Efesus 4:1-6.

Dispela buk **Efesus** i pulap long ol planti gutpela gutpela toktok.

Pastaim, long **sapta 1**, Pol em i stori long wok God i bin mekim – long bipo bipo, taim dispela graun i no kamap yet, God i bin makim ol wanwan manmeri na Em i givim ol long Krai.

Em i givim ol long Krai Jisas bai Jisas i mekim wok bilong mekim ol *holi na i no gat asua* long ai bilong God, bai God i kisim bek ol – bai God i adoptim ol na mekim ol i kamap femili bilong Em.

Na Pol em i bin stori long wok bilong Holi Spirit tu. Holi Spirit i save mekim wok insait long bel bilong ol manmeri God i bin makim na Jisas i mekim ol holi na i no gat asua long ai bilong God. Holi Spirit Em i mekim wok bilong opim ai na ia na bel bilong ol, na Em i givim bilip long ol. Long dispela as tasol ol i bilipim na trastim feifful wok Jisas i bin mekim bilong ol na ol i stap aninit tru long Em.

Long **sapta 2-3** Pol em i stori long sios femili bilong God. Ol manmeri God i bin makim na pasim long Jisas, na Holi Spirit i wok insait long ol na i givim trupela bilip long ol, orait God Em i pasim ol wantaim na Em i kamapim sios femili bilong Em. Sios femili bilong God em i wanpela *nupela* komyuniti we ol manmeri bilong God i pas wantaim.

Bipo ol i stap nabaut long ol wanwan komyuniti bilong dispela graun. Tasol nau ol i pas long wanpela *nupela* komyuniti. God i save bringim ol dispela wanwan manmeri Em i bin makim na i givim long Jisas na Em i pasim ol wantaim na Em i kamapim wanpela *nupela* komyuniti. Na bihain, ol wanwan *nupela* komyuniti bilong God bai pas wantaim long heven na olgeta bai sindaun wantaim insait long olgeta blesim bilong heven i go i go olgeta.

Yu save, wanpela bikpela toktok long Buk Efesus i olsem, olgeta wok bilong kisim bek na bilong kamapim sios femili em i wok *God* yet i bin mekim – Papa God wantaim Pikinini bilong God (Jisas) wantaim Holi Spirit – olgeta wok bilong ol dispela samting *God* tasol i bin mekim – yumi no mekim wanpela wok long dispela samting. Nogat tru.

Yumi i bilipim na trastim God long kisim bek yumi long feifful wok bilong Jisas long diwai kros tasol – yumi i bihainim Jisas – pastaim yumi i stap insait long sin na dai na yumi no gat trupela laip i stap insait long yumi. Tasol God i kamapim laip insait long yumi na Em i givim bilip long yumi na Em i bringim yumi i kam insait long *nupela* komyuniti bilong Em. God i bin mekim ol dispela samting long yumi wanwan bikos God Em i God bilong grasia na marimari.

Pol i bin mekim ol dispela tok i go i go i go na nau long **sapta 4** em i tok olsem, *long dispela as* yupela – yupela God i singautim i kam, yupela God i bringim i kam – yupela mas wokabaut long pasin i gutpela bilong ol manmeri God i singautim na i bringim i kam.

God i mekim planti gutpela gutpela wok na Em i bringim yumi wanwan i kam insait long sios femili komyuniti bilong Em, olsem na, *long dispela as*, yumi mas wokabaut long pasin i gutpela bilong ol manmeri God i singautim na i bringim i kam.

Yupela man na meri na boi na gel God i bin singautim i kam – yupela i bilipim na trastim God long kisim bek yupela long feifitful wok Jisas i bin mekim tasol – yupela i pas long Jisas na pas wantaim long sios femili – orait yupela wokabaut nau long pasin i gutpela bilong manmeri God i singautim i kam.

Orait, wanem pasin i gutpela pasin bilong ol manmeri God i singautim i kam? Long **sapta 4-6** Pol i tokaut long ol planti pasin i gutpela pasin bilong ol manmeri God i singautim na bringim i kam.

Tasol nau bai yumi statim na yumi skelim ol wanwan pasin i gutpela pasin namel long sios femili bilong God. Lukim **lain 2-3** – Pol i tokaut long 6-pela samting....

- Yupela mas wokabaut long pasin we yupela no apim yupela yet.
- Yupela mas sindaun isi wantaim.
- Yupela no ken i belhat.
- Yupela no ken i les hariap.
- Yupela mas bihainim wei bilong lavim.
- Yupela mas i stap isi wantaim na lukautim ol narapela manmeri God i singautim i kam.

Ol dispela pasin em i gutpela pasin na em i rait pasin bilong yumi wanwan manmeri bilong Sios bilong God. Dispela pasin i mas stiaim tingting na wokabaut bilong yumi bilong nupela komyuniti bilong God.

Sios i mas i stap wanpela na i stap wanbel wantaim.

Na yumi tingim na skelim. Ol dispela kain pasin em i pasin bilong manmeri i stap wanpela na i pas gutpela wantaim. Ol dispela kain pasin em i pasin i mekim wanbel pasin i stap namel long sios femili bilong God. Em olsem na Pol i mekim dispela tok bai yumi manmeri bilong nupela komyuniti bilong God yumi i stap wanpela na yumi i stap wanbel wantaim. Dispela pasin em i gutpela pasin na em i rait pasin bilong yumi wanwan manmeri bilong Sios bilong God. Em i gutpela na em i rait long yumi sios femili bilong God yumi i stap wanpela na yumi i stap gutpela wantaim.

Wanpela bilong yumi i no winim narapela bilong yumi.

Long **lain 3-6** Pol i givim sampela tingting long yumi bilong helpim yumi bihainim pasin i gutpela long yumi sios femili i ken i bihainim – bilong helpim yumi pas wantaim na i stap gutpela na i stap wanbel wantaim. Lukim **lain 3-6** – Pol em i makim 7-pela samting....

1. Holi Spirit tasol i givim laip long yumi wanwan. Yu no kamapim laip long yu yet na mi no kamapim laip long mi yet. Nogat. Holi Spirit i kamapim laip long *yumi wantaim* na dispela i pasim yumi long nupela lain manmeri i gat laip wantaim.
2. Na i no narapela narapela samting i kamapim laip long yumi. Nogat. Em i wanpela Holi Spirit bilong God i kamapim laip long yu na i kamapim laip long mi na i pasim *yumi wantaim* long wanpela femili bilong God tasol.
3. Na i no narapela narapela samting i kisim yumi i kam long narapela narapela kain bilip. Nogat. Dispela wanpela trupela God tasol i kisim yumi i kam long wanpela trupela bilip tasol – dispela God i kisim mi i kam Em i kisim yu i kam tu, na Em i kisim *yumi wantaim* i kam long wanpela trupela bilip long feifitful wok bilong Jisas.

4. Wanpela BIKPELA Em i het bilong *yumi wantaim* – wanpela man bilong dispela graun em i no het bilong yu na narapela man em i het bilong mi. Nogat. Jisas tasol Em i BIKPELA na Em i het bilong yumi wanwan.
5. Na baptais bilong yu i no winim baptais bilong narapela manmeri insait long trupela sios femili. Nogat. Baptais bilong yu na baptais bilong mi em i mak bilong soim olsem, wok bilong Jisas i mekim yumi klin na long dispela rot *yumi pas wantaim* long dai na kirap bek bilong Em.
6. Wanpela God Em i Papa bilong yu na bilong mi na bilong *olgeta manmeri* bilong sios.
7. Wanpela God tasol, seim God tasol, Em i antap long yumi, na Em i wok namel long yumi, na Em i stap insait long *yumi olgeta i bilong Krai*.

Pol i mekim ol dispela toktok bilong soim yumi olsem, wanpela bilong yumi i no winim narapela bilong yumi. Yumi olgeta yumi stap long seim level – long wanpela level.

Long ol komyuniti bilong dispela graun i gat sampela man i winim ol narapela man. Yu save, sampela man i stap bikman na sampela man i stap nating tumas. Long sampela komyuniti bilong dispela graun ol tingim olsem, man i winim meri. Man i bikpela samting na ol meri i no bikpela samting. Yu save, insait long ol komyuniti bilong dispela graun ol sampela manmeri i save luk-daun long ol narapela manmeri.

Tasol, long komyuniti bilong God olgeta manmeri i stap long wanpela level. Wanpela Holi Spirit i bin bringim ol i kam na ol i stap wanpela grup tasol. Wanpela Papa, wanpela BIKPELA, wanpela Holi Spirit, wanpela bilip – wanpela God i wok insait long ol na namel long ol na i stap insait long ol. Olsem na, i no gat as long wanpela i apim em yet na luk-daun long narapela. I no gat as long yu bel hat long wanpela o yu les long wanpela. I no gat as long yu tok, “Mi no laik sindaun wantaim dispela manmeri.”

Grasia na lavim bilong God.

Yumi i bilipim na trastim God long kisim bek yumi long faitful wok bilong Jisas, orait yumi klia liklik long olgeta wok God i mekim bilong kisim bek na adoptim yumi na mekim yumi femili bilong Em. Em olsem na yumi save long grasia bilong God long yumi. Yumi save long lavim bilong God long yumi.

Tingim. Olgeta pasin God i tokim yumi sios femili i mas mekim, orait God yet i save mekim long yu na Em i mekim long mi wantaim. Sapos God i apim Em yet, orait Em i no inap sori long yumi na helpim yumi sin manmeri. Lukim tok bilong Pol long **Filipai 2:6-8**....

⁶ Krai Em i wankain tru olsem God, tasol Em i no tingim dispela em i samting Em i ken i yusim bilong apim nem bilong Em yet. Nogat. ⁷ Em i daunim Em yet, na Em i mekim Em yet i kamap wankain tru olsem wanpela wokboi nating. Em olsem na Em i kamap wankain tru olsem ol man. ⁸ Em i kamap wankain tru olsem wanpela man, na Em i daunim Em yet na Em i bihainim tru laik bilong God na Em i dai. Yes, Em i bihainim tru, maski Em i dai long diwai kros.

Na tingim. Sapos God i no sindaun isi wantaim yumi, na God i stap belhat tasol long yumi, na God i les hariap long yumi, na God i no bihainim wei bilong lavim, na God i no stap isi wantaim yumi na lukautim yumi, orait yumi bai olsem wanem? Bai yumi lus olgeta tasol. Bai yumi bagarap olgeta.

Em i dispela wanpela God i mekim ol dispela grasia wok na lavim wok long *yumi wanwan*, na long dispela as yumi ken i bihainim Papa bilong yumi na yumi mekim pasin namel long yumi yet olsem God i mekim namel long yumi. Sapos yu les, orait ating yu no save tumas long grasia bilong God long yu.

Yumi mas wok hat bilong yumi i stap wanpela na i stap wanbel wantaim.

Long lain 2 Pol i tok olsem.... **“Yupela mas wok hat long i stap wanpela na i stap wanbel wantaim.”**

Dispela pasin bilong sios i no save kamap nating. Nogat. Yumi mas wok hat na mekim dispela kain pasin i kamap na i stap namel long yumi.

Em olsem na yumi holim tingting olsem, wanpela bilong yumi i no winim narapela bilong yumi. Na yumi holim tingting long grasia na lavim bilong God long yumi yet, na yumi tingim.....

- “Mi man nogut, tasol Jisas i putim mi paslain long Em yet na Em i lusim laip bilong Em bilong baim bek laip bilong mi. Em olsem na mi no ken i apim mi yet bilong winim ol brata na sista bilong mi. Nogat. Bai mi putim ol paslain long mi.”
- “Mi gat planti rong i stap long laip bilong mi, tasol God i mekim bikpela wok long dai bilong Jisas bilong sindaun isi wantaim mi. Em olsem na i no gat as long mi no sindaun isi wantaim ol brata na sista bilong mi – em ol manmeri God i sindaun isi wantaim.”
- “Sin i stap yet long laip bilong mi na God i lukim, tasol God i tingim faitful wok bilong Jisas long diwai kros na belhat bilong Em i no sikrap long mi. Em i fogivim mi na mi amamas long dispela fogivim bilong God. Em olsem na taim mi pilim belhat, orait mi mas tingim fogivim bilong God long ol rong bilong mi na mi lusim belhat bilong mi long ol sampela brata na sista bilong mi.
- “Olgeta de mi save sakim ol sampela tok bilong God, tasol God i no save les hariap long mi. Nogat. Em i fogivim mi i go i go na Em i pas long mi i go i go. Em i no lusim mi. Em olsem na mi no ken i lusim brata na sista bilong mi – mi no ken i les hariap long ol.”
- “Mi no gutpela na naispela man na God i lavim mi. Nogat. God i wokim disisen na Em i lavim mi. Na Em i soim lavim bilong Em long dai bilong Jisas long diwai kros. Mi amamas long lavim bilong God long mi, olsem na, mi mas wokim disisen bilong mi na mi bihainim dispela wei bilong lavim long ol brata na sista bilong mi.”
- “God i save lukautim ol manmeri long femili bilong Em - Em i no laik ol i pundaun na bagarap. Mi amamas long lukautim bilong Em long mi. Em olsem na mi mas kisim dispela kain pasin na mi wok long lukautim ol brata na sista bilong mi.”

God i mas kisim biknem.

Lukim **Efesus 3:20-21**. God i mas kisim biknem long Jisas na long sios. Yumi ken i askim God long mekim wok insait long yumi na senisim yumi bai yumi ken i stap wanpela na i stap wanbel wantaim ol brata na sista bilong yumi long sios femili. Na taim yumi i stap wanpela na i stap wanbel wantaim ol brata na sista bilong sios, orait long dispela pasin God bai kisim biknem. God bai kisim biknem long faitful wok bilong Jisas bilong kisim bek yumi na God bai kisim biknem taim sios femili bilong Em i bihainim pasin bilong Em na ol i stap wanpela na i stap wanbel wantaim.

Em tasol.

Krais i givim presen long sios femili.

Efesus 4:7-13.

Yumi save pinis long sios femili bilong God. Ol manmeri God i bin makim na pasim long Jisas, na Jisas i mekim wok na mekim ol holi na i no gat asua long ai bilong God, na Holi Spirit i wok insait long ol na i givim trupela bilip long ol, orait God Em i pasim ol wantaim na Em i kamapim sios femili bilong Em. Sios femili bilong God em i wanpela nupela komyuniti we ol manmeri bilong God i pas wantaim.

Em olsem na yumi i bilipim na trastim God long kisim bek yumi long faitful wok bilong Jisas long diwai kros – yumi i bilipim na trastim na bihainim Jisas – orait yumi sios femili bilong God.

Olgeta manmeri i pas long Krais na i pas long sios femili ol i presen Jisas i givim sios.

Na long **Efesus 4:7-13** aposel Pol em i stori long presen Krais i givim sios femili bilong God. Na dispela presen em i wanem samting? Jisas i givim wanem kain presen long sios femili bilong Em?

Pastaim yumi ken i tok olsem, Krais i givim strong (grasia) long yumi olgeta wanwan manmeri bilong sios femili bilong God, bai yumi ken i mekim gutpela wok namel long sios komyuniti. (Lukim **lain 7** wantaim **lain 12**.) Long rot bilong grasia Jisas i givim strong long yu na long mi bai *yumi* mekim ol gutpela wok – yu mekim gutpela wok long mi na mi mekim gutpela wok long yu – *yumi* mekim ol gutpela wok long *ol manmeri* i pas long sios femili bilong God.

Na strong Krais i givim yumi manmeri bilong sios femili bilong God em i narapela narapela. Jisas i no givim wankain strong – seim kain strong – long yumi wanwan. Nogat. Em i givim narapela narapela kain strong long yumi narapela narapela manmeri. (Lukim **lain 7**.)

Em olsem na yumi tingim – Krais i givim kankain strong long yumi wanwan *manmeri*, bai yumi *manmeri* i mekim gutpela wok namel long *manmeri* bilong God. Jisas i givim yu long mi na mi long yu – Em i givim *yumi long yumi* – Em i givim grasia na kankain strong long yu na long *mi* wantaim bai *yumi* wantaim yumi mekim gutpela wok namel long sios femili *manmeri* bilong God.

Em olsem na, yumi ken i tok olsem, presen Krais i givim sios em i ol wanwan kankain *manmeri*. Krais i givim ol wanwan kankain *manmeri* long yumi bilong mekim gutpela wok namel long yumi, bai wok bilong Jisas long laip bilong yumi wanwan i ken i kamap strong. (Lukim **lain 12-13**.)

Wanpela bilong yumi i no winim narapela bilong yumi.

Long narapela stadi yumi bin skelim **lain 1-6** na yumi save olsem, *wanpela bilong yumi i no winim narapela bilong yumi*. Yumi olgeta yumi stap long seim level – long wanpela level – olsem na, i no gat as long wanpela bilong yumi i apim em yet namel long sios femili.

Tasol dispela i no minim olsem yumi olgeta i gat seim kain strong bilong mekim seim kain wok. Nogat. Pol i tokaut klia olsem, ol manmeri insait long sios ol i stap long wanpela level – em olsem na lukim stat long **lain 7** – Pol i skruim tok olsem, **Tasol** Krais i bin skelim na tilim strong long yumi wanwan manmeri bilong sios bilong yumi mekim wok. Na i no seim kain strong bilong mekim seim kain wok. Nogat. Em i narapela

narapela kain strong bilong mekim kainkain wok. Krai i givim kainkain strong bilong mekim kainkain wok long *olgeta kainkain* manmeri i pas wantaim long sios femili.

Lukim **lain 8-10**....

Pol i tok nau long husat i givim ol dispela kainkain strong bilong mekim wok – em i tokaut long Het bilong sios – Jisas Krai. Bihain long dai bilong Em, Krai i bin go antap long heven. Pastaim Em i kam daun long dispela graun we sin i pulap long em, na Em i mekim wok bilong kisim bek ol manmeri God i bin givim Em (*“bikpela lain kalabusman”*), na taim Em i dai na ol i putim Em insait long graun (long matmat) – taim Em i pinisim wok bilong Em, orait Em i kirap na Em i go antap. Em i *dispela* Man i givim wanwan manmeri long yumi long sios femili (*“Em i givim presen long ol manmeri”*), bai ol i mekim ol kainkain wok inap long strong Krai i givim ol.

Lukim **lain 12-13**....

Jisas i bin givim ol aposel na ol profet long sios (ol i *as ston* bilong sios). Na Em i givim ol wanwan evanselis na ol wanwan pasta na tisa. Na Em i givim ol long sios bilong helpim ol manmeri Krai i givim sios, bai ol i redi long mekim ol gutpela gutpela wok namel long sios komyuniti bilong God.

Olsem na, mi tok pinis....

Olgeta manmeri i pas long Krai na i pas long sios femili ol i presen Krai i givim sios. Ol i no wankain, na strong bilong ol i no wankain, na wok bilong ol i no wankain. Nogat. Ol i narapela narapela, na ol i gat narapela narapela kain strong, bilong mekim ol narapela narapela kain wok, namel long yumi sios femili. Olgeta ol i presen Krai i givim sios femili.

Na yu tingim – dispela tok i minim olsem....

Krai i givim **yu** long mipela, bai **yu** helpim mipela manmeri bilong Krai.

Yu holim dispela tingting na yumi skruim toktok – yumi skelim wanem kain man na wanem kain wok Krai i givim sios femili bilong God.

Pastaim, Krai i givim *ol aposel na ol profet* long yumi sios femili.

Ol aposel na ol profet ol i **as ston** bilong sios (lukim **Efesus 2:20**). Ol aposel na profet, em i ol dispela bipo man i stap wantaim Jisas na ol lukim Jisas na Jisas i givim tok bilong Em long ol na ol i raun na autim trupela gutnius bilong Krai, na ol i *raitim* olgeta tisim bilong Jisas, na nau ol dispela tisim i stap long wanpela buk yumi kolim Nupela Testamen.

Olsem na, long dispela rot, Krai i givim ol aposel na profet long yumi manmeri i stap long nau – ol i *as ston* bilong sios bilong yumi na bilong olgeta trupela sios bilong Krai. Pol i no minim olsem, ol sampela manmeri *nau* ol i aposel na profet. Nogat. Em i minim olsem ol aposel na profet olsem Pol na Pita na ol dispela lain bilong bipo – Krai i givim ol long sios na ol i stap *as ston* bilong sios – olgeta tisim bilong ol em i *as ston* bilong sios.

Krai i givim sios ol wanwan *evanselis*.

Na tu, Krai i givim sios femili ol wanwan **evanselis**, na ol i kisim tok bilong ol aposel na ol profet na ol i raun na autim dispela tok, na long wok bilong ol evanselis ol wanwan trupela sios i save kamap. Evanselis em i

man i raun na autim trupela gutnius bilong Krai – ol i save autim **seim kain tok** ol aposel na ol profet i bin autim.

Krais i givim sios ol wanwan *pasta na tisa*.

Na wantaim ol wanwan evanselis Krai i givim **pasta na tisa** long sios. Na ol i mekim wanem kain wok? Lukim **lain 12-13** gen.

Ol pasta na tisa ol i mekim wok bilong redim ol manmeri bilong sios na bai olgeta manmeri bilong sios i ken i mekim gutpela wok namel long sios. Wok bilong pasta na tisa i olsem, ol i wok long helpim ol manmeri bilong sios i mekim ol wanwan wok Krai i givim ol long mekim. Wok bilong pasta na tisa, em bilong trenim na helpim ol manmeri bilong kongregesen i mekim ol wanwan gutpela wok namel long sios femili.

Na wantaim ol aposel na ol profet na ol evanselis na ol pasta na tisa Krai i givim **ol wanwan manmeri** long sios – ol manmeri i bin tanim bel na i bilipim na trastim wok bilong Jisas na ol i stap aninit long Em, Krai i givim ol dispela manmeri long sios, bai ol tu i mekim wok namel long sios.

As bilong *olgeta* wok bilong *olgeta* manmeri bilong sios.

Na as bilong ol dispela wok bilong olgeta manmeri long sios i olsem, (lukim **lain 12-13** gen)

“bodi bilong Krai i ken kamap strong inap long yumi olgeta i stap wanbel long bilip na i stap wanpela tasol long save bilong wok bilong Krai, na yumi olgeta i kamap man tasol na kisim olgeta tingting na pasin bilong Krai.”

Dispela as tasol – dispela toktok tasol – em mas stiaim olgeta wok yumi mekim namel long sios. Krai i bin givim yu long sios femili, na Em i givim sampela strong long yu na sampela wok long yu bilong helpim sios i kamap olsem.

Yu save, planti manmeri i laik kamap pasta tasol, o dikon tasol, na ol i tingim ol narapela wok em i pipia wok. Tasol nogat. I gat planti kainkain wok i ken i helpim sios – pasta wok em i wanpela kain wok tasol – na sampela man i ken i holim dispela wok – tasol i gat planti wok moa i stap bilong olgeta manmeri long sios i ken i mekim.

Tingim ol dispela – mi givim sampela tingting long yupela long ol sampela wok yupela ken i mekim – na taim yu laik wokim ol sampela wok, orait yu holim tingting long *as* bilong dispela wok – wok yu mekim i mas helpim **“bodi bilong Krai i ken kamap strong inap long yumi olgeta i stap wanbel long bilip na i stap wanpela tasol long save bilong wok bilong Krai, na yumi olgeta i kamap man tasol na kisim olgeta tingting na pasin bilong Krai.”**

Orait skelim ol wanwan wok ol wanwan manmeri i ken i mekim....

- Sapos yu ken i rit na rait, orait yu helpim ol narapela manmeri na ol i ken i rit na rait na ol i ken i skelim Tok bilong God na kisim strong inap long yumi olgeta i kisim olgeta tingting na pasin bilong Krai.
- Sapos yu save pinis long sampela Tok bilong God, orait yu helpim ol narapela manmeri na ol i ken i save tu na ol i ken i kisim strong inap long yumi olgeta i kisim olgeta tingting na pasin bilong Krai.
- Sapos yu lukim man i mekim nogut long meri bilong em, orait yu sapotim mama na lukautim em na helpim em kisim strong inap long yumi olgeta i kisim olgeta tingting na pasin bilong Krai.

- Sapos yu lukim kros i kamap, orait yu toktok isi wantaim ol na helpim ol stretim kros bilong ol, bai ol i kisim strong inap long yumi olgeta i kisim olgeta tingting na pasin bilong Krai.
- Sapos yu lukim wanpela bilong sios femili i stap wanpis, orait yu visitim na prenim em bai em i no ken i stap wanpis na em i ken i kisim strong inap long yumi olgeta i kisim olgeta tingting na pasin bilong Krai.
- Sapos yu lukim ol sampela pikinini i distebim bung bilong sios femili, orait yu helpim ol mama long lukautim ol pikinini na ol i ken i kisim strong inap long yumi olgeta i kisim olgeta tingting na pasin bilong Krai.
- Sapos yu i gat ol pikinini, orait yu tisim pikinini bilong yu na ol femili bilong yu na ol i ken i kisim rot bilong Krai na stap insait long sios na ol i ken i kisim strong inap long yumi olgeta i kisim olgeta tingting na pasin bilong Krai.
- Sapos yu lukim wanpela long sios femili i kisim sik na i sot long mani bilong baim marasin, orait yu helpim ol long mani na helpim ol i go long haus sik na long dispela rot ol i ken lukim lavim bilong Krai long helpim bilong yu na ol i kisim strong inap long yumi olgeta i kisim olgeta tingting na pasin bilong Krai.
- Sapos yu lukim ol sampela bois bilong yumi i no sindaun gutpela tumas, orait yu sindaun wantaim ol na yu helpim ol i mas sirias long Tok bilong God na long dispela rot ol i ken i kisim strong inap long yumi olgeta i kisim olgeta tingting na pasin bilong Krai.
- Sapos yu meri, orait yu ken i skulim ol meri long rot bilong Krai, na sapos yu man, orait yu ken i skulim ol man long rot bilong Krai, na long dispela pasin ol i ken i kisim strong inap long yumi olgeta i kisim olgeta tingting na pasin bilong Krai.

Olgeta manmeri i pas long Krai na i pas long sios femili ol i presen Krai i givim sios. Ol i no wankain, na strong bilong ol i no wankain, na wok bilong ol i no wankain. Nogat. Ol i narapela narapela, na ol i gat narapela narapela kain strong, bilong mekim ol narapela narapela kain wok, namel long yumi long sios femili. Tasol, olgeta ol i presen Krai i givim sios femili.

Na mi laik **yu** tingim....

Krai i givim **yu** long mipela – mipela nidim **yu** – sios femili i nidim wok bilong **yu** – maski em i liklik wok long ai bilong ol manmeri o em i bikpela wok long ai bilong ol manmeri – mipela nidim **yu** na mipela nidim wok bilong **yu**.

Krai i givim yu long mipela - bai **yu** helpim mipela sios bilong Krai o nogat? Yu yet yu skelim wanem wok yu gat strong long mekim na yu mekim tasol. Na taim yu mekim, yu tingting tasol long helpim sios i kisim save long olgeta wei bilong Krai na yu tingting long helpim sios i stap wanbel na i stap long wanpela trupela bilip na i bihainim olgeta tingting na pasin bilong Krai.

Em tasol.

Krais i givim presen long sios femili bai ol i groap long olgeta samting bilong God.

—————
Efesus 4:14-16.
—————

Long Baibel, wanpela bikpela samting yumi ken i save long God i olsem, God Em i God bilong *givim*. Nambawan samting Baibel i tokaut long en, em i no pasin ol manmeri i mas mekim bilong givim ol samting long God. Nogat. Nambawan samting Baibel i tokaut long en, em i olsem, *God Em i God bilong givim*.

Yu tingting....

- Taim God i wokim olgeta samting, Em i wokim man na Em i winim win bilong laip i go insait long dispela man na dispela man i kamap man i gat laip. God i **givim** laip long em. Na God i kamapim meri na Em i **givim** dispela meri long man. God i mekim olsem pinis, na Em i **givim** olgeta kaikai samting i stap long dispela graun long tupela, bai tupela i ken i kaikai na i stap gut aninit long God. (**Jenesis sapta 1-2.**)
- Na taim tupela i givim baksait long God, God i **givim** klos long tupela bilong karamapim sem bilong tupela. Na God i **givim** promis long tupela olsem, wanpela Pikinini bilong tupela bai kamap na Em bai mekim wok bilong karamapim sem trutru bilong tupela. Yu save, klos i karamapim sem bilong skin, tasol Krais i mekim wok bilong karamapim sem bilong sin. (**Jenesis sapta 3.**)
- Orait na long buk Efesus, long sapta 1, aposel Pol em i tok olsem, Long bipo, taim dispela graun i no kamap yet, God i makim ol husat manmeri Em bai kisim bek, na Em i **givim** ol long Krais, bai Krais i mekim wok bilong klinim ol na mekim ol i stap klin na i no gat asua long ai bilong God. (**Efesus 1:4.**)
- Long Jon sapta 10 Jisas i tokaut long *ol sipsip* Papa bilong Em i bin **givim** Em – *ol sipsip* ol i manmeri God i bin makim long bipo na Em i **givim** ol long Krais. Na long Jon sapta 10 Jisas i tok olsem, “Mi bai **givim** laip long ol dispela sipsip God i **givim** Mi” Jisas i **givim** laip bilong Em yet – Em i dai bilong **givim** nupela laip long ol sipsip God i bin **givim** Em. (**Jon 10:14-15, 27-30.**)
- Na yumi save olsem, God i **givim** Holi Spirit long ol manmeri Em i bin makim na givim long Krais. Na God i **givim** olgeta blesim bilong heven long ol manmeri God i **givim** long Krais. (**Efesus sapta 1.**)

Mi tok pinis, bikpela tok stret insait long Baibel i olsem, *God Em i God bilong givim*.

God i givim ol presen long sios femili.

Na sapos yu bilipim na trastim God long kisim bek yu long feifful wok bilong Jisas long diwai kros na yu bilipim na trastim na bihainim Jisas, orait yu mas save olsem, God i bin **givim** yu long sios – Krais i bin **givim** yu long sios.

Krais i **givim** kainkain manmeri long sios bilong mekim kainkain wok namel long sios....

1. Em i **givim** ol aposel na ol profet long sios, na ol i stap as ston bilong sios femili bilong God – tisim bilong ol em i as ston bilong olgeta sios femili i trupela sios femili bilong God.

2. Na Em i **givism** ol *evanselis na ol pasta na tisa* long sios, na ol i mekim wok bilong redim ol manmeri long sios na ol i ken i mekim ol gutpela wok namel long sios femili.
3. Em i **givism** ol *manmeri* long sios. Em i givim ol wanwan manmeri – ol narapela narapela manmeri long sios femili – na *olgeta* i wok wantaim bilong helpim olgeta manmeri bilong sios i stap wanbel wantaim na i stap wanbel long trupela gutnius bilong Krai. *Olgeta* i wok wantaim bilong helpim olgeta manmeri long sios i kamap man trutru na i kisim na holim na bihainim olgeta tingting na pasin bilong Krai.

Olgeta (ol aposel na profet, na ol evanselis, na ol pasta na tisa, na ol manmeri bilong sios), *olgeta* ol i presen Krai i givim sios.

God Em i God bilong givism – Em i mekim planti pasin bilong **givism** long yumi na Em i **givism** yu long mipela. Na yumi i laik bihainim God, yumi i pas long Krai, orait yumi mas kisim pasin bilong God na kisim pasin bilong Krai, na yumi tu yumi i kamap manmeri bilong **givism**.

Olsem na **givism** strong bilong yu long sios femili. Askim God long givim strong long yu na yu *yusim* dispela strong bilong mekim wok namel long mipela bilong helpim mipela sios femili bilong Krai.

Yumi sios femili, yumi no ken i stap manmeri bilong *kisim*. Yu save, sampela manmeri ol i tingting tasol long *kisim*. Olgeta taim ol i tingting long wanem samting ol i ken i *kisim*. Na sapos ol i no *kisim* ol samting, orait ol i bel hat na toktok planti na ol i ken i straik long dispela samting.

Dispela pasin i no wei bilong Krai. Krai i *givism* planti samting long yu, na Krai i bin *givism* yu long dispela sios femili, bai yu *givism* strong bilong yu, bai yu *yusim* strong bilong yu bilong helpim ol manmeri bilong Jisas insait long sios femili.

Olsem na, yumi sios femili bilong God, yumi mas senisim tingting bilong yumi. Yumi mas lusim pasin we yumi tingting tasol long *kisim*, na yumi holim pasin we yumi tingting long *givism*. Tingim olgeta samting God i bin *givism* yu, na Krai i bin *givism* yu, na yu senis na holim pasin bilong God na Krai, na yu *givism* yu yet long mekim wok bilong strongim sios femili bilong Krai. Krai i *givism* yu long sios bai yu mekim olsem.

Na ol dispela samting i no liklik samting. Krai i laik sios femili i mas i stap olsem. Na long dispela wei planti gutpela samting i ken i kamap long sios femili komyuniti bilong Krai.

Ol gutpela samting bilong sios femili.

Orait, wanem gutpela samting i ken i kamap? Yumi lukim **lain 14-16** na yumi skelim wanwan....

- “Yumi no inap i stap moa olsem pikinini.”

Yu save long ol pikinini – ol i no gat save. Em olsem na ol i ken i opim maus na mekim liklik hap toktok, tasol planti tok bilong ol i kranki. Na ol i lukim pasin ol narapela manmeri i mekim na ol i bihainim dispela pasin ol i lukim, tasol ol i no save olsem, dispela pasin ol i lukim i gutpela long mekim o nogat.

Sampela sios femili i stap olsem pikinini – ol i no gat save – ol i toktok planti, tasol planti toktok bilong ol i kranki. Ol i save lukim ol narapela lotu na bihainim pasin ol i mekim, tasol ol i no save olsem, pasin ol i mekim i gutpela o nogat – ol i bihainim nating tasol.

Tasol, sapos yumi stap olsem Pol i tokim yumi long **lain 12-13** – sapos yumi wok wantaim olsem Pol i tokim yumi - orait yumi no inap i stap moa olsem pikinini – sios bilong yumi i no inap i stap moa olsem ol pikinini. Yumi bai save long olgeta wei bilong Krai, na yumi bai toktok stret na bihainim stret wei bilong Krai.

- *“Na tisim bilong ol man i save karim kainkain tisim i kam i no inap sakim yumi i go kam.....”*

Yumi save long dispela kain samting – planti taim ol sampela man i karim toktok i kam na ol i save pretim ol manmeri long dispela toktok bilong ol – ol i kisim tingting bilong ol yet na ol i kam long ples na autim tok.

Tasol, sapos yumi wok hat wantaim na holim strong trupela bilip na trupela gutnius bilong Krai na holim strong olgeta trupela tok bilong God, orait toktok bilong ol dispela giaman prisa i no inap sakim sios i go kam. Nogat. Sios bilong Krai bai yusim het na skelim gut na giaman prisa tisa nabaut ol i no inap pulim tingting bilong sios i go kam long ol giaman toktok bilong ol. Sios femili bai sanap strong na sios bai rausim ol dispela kain man wantaim tisim bilong ol.

- *“Na ol man i save yusim ol kainkain trik bilong trik na giamanim ol manmeri i no inap sakim yumi i go kam olsem win na solwara i sakim sip i go kam na em i trip nabaut nating.”*

Ol sampela man bai yusim ol kainkain trik na ol kainkain pret bilong grisim yumi i go long ol narapela samting. Tasol ol dispela samting bilong ol i no gat kaikai bilong em i stap – em i samting bilong antap skin tasol. Ol i yusim ol kainkain trik samting bilong pulim yu i go long ol narapela samting. Tasol taim ol i pulimapim lotu bilong ol, ol i no tokim ol manmeri klia long trupela wei bilong Krai. Nogat. Ol i holim ol nating long trik bilong ol tasol.

Ol trupela sios i bihainim wei bilong Krai insait long sios na ol i holim strong olgeta tisim bilong Krai, ol i no inap bihainim trik bilong ol dispela kain lain. Nogat. Ol bai save olsem, trik bilong ol i no gat kaikai bilong em i stap. Ol bai save olsem, rot bilong Krai tasol i gat kaikai na ol bai pas long rot bilong Krai tasol.

- *“Na bai yumi bihainim pasin bilong lavim na mekim tok i tru tasol.”*

Sapos yumi wok wantaim na kisim olgeta wei bilong Krai, orait pasin bilong lavim na mekim tok i tru olgeta bai i kamap na i stap namel long yumi – na planti manmeri bai lukim na tanim het na tok, “Tru, God i stap namel long ol.”

Yu save, pasin Krai i laik kamap insait long sios em i pasin bilong lavim na mekim tok i tru olgeta. Olsem na, sapos yumi wok wantaim olsem Pol i tokim yumi, orait dispela kain pasin bai kamap insait long sios. Tru, em bai kamap.

- *“Na bai yumi groap long olgeta samting bilong Krai na pas olgeta long Em.”*

Krai i laik yumi bilong sios yumi mas groap na i stap manmeri i gat gutpela save na i mekim gutpela pasin. Sapos yumi sirias na yumi groap, orait planti manmeri bai harim tok bilong yumi na ol bai trastim toktok yumi mekim bikos ol i ken i save olsem, yumi no pilai pilai, nogat, yumi man trutru tasol.

Sios bilong mipela em i nidim yu long helpim mipela groap long olgeta samting bilong Krai – na yu nidim mipela. Yumi nidim ol narapela manmeri insait long sios bilong helpim yumi olgeta groap long olgeta samting bilong Krai.

- *“Krai Em i Het bilong yumi. Na long Krai tasol olgeta hap bilong bodi i kisim strong.”*

Krai Em i Het bilong sios, na yumi ken i kisim strong long Het bilong yumi. Yumi no ken i sanap long strong bilong yumi yet. Yumi no ken i kisim strong bilong nem misin na bihainim wei bilong ol. Nogat. Sios i mas kisim strong long Het bilong sios – sios i mas kisim save na tingting na pasin bilong Het bilong sios na long

dispela wei tasol sios i sanap long strong bilong Krai. Sapos yumi bihainim wei bilong Het bilong yumi, bai yumi bihainim rait rot olgeta na sios bai i stap gut olgeta na strong olgeta.

- *“Na taim olgeta hap bilong bodi (sios) i pas gut na i wok gut, orait bodi bai i gro na kamap strong na i stap gut long pasin bilong lavim.”*

Na sapos yumi kisim strong long Krai tasol – yumi no sanap long strong bilong yumi yet – yumi sanap long strong bilong Krai tasol – yumi bihainim wei bilong Krai tasol – orait sios bai i pas gut na i wok gut na sios bai gro na kamap strong na i stap gut long pasin Krai i save laikim – i stap gut long pasin bilong lavim.

Yu ken i krosim ol manmeri na tretim ol na givim sem long ol (olsem ol sampela misin i save mekim), tasol dispela i no wei bilong sios i ken i gro na i stap strong. Nogat tru.

Na yumi ken i kamapim ol program insait long lotu na mekim ol stori bilong ol misineri i stap nabaut long ol narapela kantri na yumi ken i soim ol vidio bilong amamasim ol manmeri na yumi ken i mekim ol narapela kain pasin olsem (olsem ol sampela misin i save mekim), tasol ol dispela samting i no wei bilong sios i ken i gro na i stap strong. Nogat tru.

Wanpela man i bin tokim mi olsem, “Glenn, yu mas raun na amamasim ol manmeri na tilim ol kago samting long ol, na sapos yu mekim olsem, orait planti manmeri bai kam long lotu bilong yu na sios bilong yu bai i stap strong na i stap gut.” Plis harim. Ol dispela samting i no inap tru. Ol dispela samting i no wei bilong Krai. Ol dispela samting i no wei bilong sios. Nogat, nogat tru!

Pol i tokim yumi olsem, Sapos yumi olgeta yumi yusim strong Krai i givim yumi, na yumi wok wantaim, na i stap wanbel wantaim, na holim wanpela trupela bilip long wanpela trupela gutnius bilong Krai, na yumi stap trupela na strongpela man, na yumi kisim na holim olgeta tingting na pasin bilong Krai, orait long dispela rot sios bai gro na kamap strong we trupela pasin bilong lavim i stap trutru.

Olsem na, mi tok pinis, ol dispela samting i no liklik samting. Yumi no ken i lukautim sios long laik na tingting bilong yumi yet. Nogat. Yumi mas yusim ol samting Krai i givim sios. Krai i givim yu long sios. Krai i givim tisim bilong ol aposel na ol profet long sios. Sios i mas yusim ol dispela samting na sios i ken i stap strong. Krai Em i het bilong sios na yumi mas yusim strong bilong Krai tasol bilong lukautim sios bilong Em.

Olsem na, yu no ken i larim ol narapela manmeri long sios i yusim strong bilong ol na yu stap nating. Nogat. Krai i givim yu long mipela tu. Sios i nidim yu. Plis, yumi olgeta, yumi mas trai hat na wok wantaim na i stap wanbel wantaim na yumi holim strong wanpela trupela bilip long wanpela trupela gutnius i tokaut long trupela wok Krai i bin mekim, na yumi wok hat wantaim na kamap man na yumi kisim olgeta tingting na pasin bilong Krai. Long dispela wei tasol sios bai i stap na i gro na i kamap strong na i stap trutru long pasin bilong lavim.

Em tasol.

God i kamapim nupela komyuniti bai ol i stap olsem Em yet.

—————
Efesus 4:17-24.
—————

Long buk Efesus Pol em i stori planti long wok God i bin mekim long dai bilong Jisas bilong kisim bek ol wanwan manmeri Em i bin makim. Na tu, Pol em i stori planti long nupela komyuniti (sios femili) God i bin kamapim.

Nau mi laik yumi skelim dispela samting...*Long wanem as* God i kisim bek yumi na pasim yumi long nupela komyuniti bilong Em? Long wanem as God i kamapim sios femili bilong Em?

Nambawan bekim bilong dispela askim i olsem, God i putim *gutpela* bilong Em long ples klia bai olgeta samting long heven na long graun i litimapim nem bilong Em (**Efesus 1:6** na **12** na **14** wantaim **Efesus 3:10**). Dispela em i fes toktok yumi ken i mekim.

Tasol i gat narapela bekim bilong dispela askim mi givim yupela. Lukim **lain 24**.

God i mekim yupela kamap nupela lain manmeri (nupela komyuniti – sios femili), bai yupela i stap olsem Em yet na laip bilong yupela bai i stap stretpela na holi olgeta.

Olsem na, God i kamapim sios femili.....

1. *bai* olgeta samting long heven na long graun i save olsem God Em i gutpela God tru na ol i litimapim nem bilong Em, na
2. *bai* olgeta manmeri bilong God ol i ken i senis na kisim *gutpela* bilong God na ol i stap stretpela na holi long laip bilong ol.

Taim God i kamapim laip long yumi – taim Holi Spirit i opim ai na ia na bel bilong yumi na yumi bilipim na trastim God long kisim bek yumi long faitful wok bilong Jisas long diwai kros na yumi bilipim na trastim na bihainim Jisas, orait long dispela taim bel bilong yumi i senis (Holi Spirit i senisim) na God i givim nupela tingting long yumi, bai yumi laik bihainim *gutpela* bilong God yet long laip bilong yumi.

God i pasim *ol manmeri bilong Em* long sios femili bilong helpim ol i kamap olsem Em yet. God i pasim yumi wantaim bai yumi wok wantaim – wanpela i helpim narapela – long kisim *gutpela* bilong God i kam long laip bilong yumi. God Em i gutpela God long bel bilong Em na long wokabaut bilong Em na long sindaun bilong Em. Em olsem na yumi ol pikinini bilong God yumi wok wantaim bilong yumi kisim dispela *gutpela* bilong God i kam long laip bilong yumi – i kam long bel bilong yumi na long wokabaut na sindaun bilong yumi.

Pastaim God i bin makim husat manmeri Em bai kisim bek. Em i makim ol na Em i pasim ol long Jisas, bai Jisas i mekim wok bilong klinim ol na ol i stap “stretpela manmeri” long ai bilong God. Wok Jisas i mekim long diwai kros em bilong mekim yumi klin na stretpela na holi long ai bilong God. Na long dispela wok bilong Jisas tasol, God i kisim bek yumi.

Pastaim, long sapta 1, Pol i bin tokaut long dispela samting. Tasol nau Pol i tok long narapela samting. Em i no tok nau long wok *Krais i bin mekim* bilong mekim yumi stretpela na holi long ai bilong God, bai God i kisim bek yumi. Nogat.

Pol i tok nau long pasin ol manmeri bilong God i ken i mekim – ol manmeri *God i kisim bek pinis* – ol manmeri *God i bin mekim ol i kamap nupela lain manmeri pinis* – ol manmeri *God i bin kisim bek pinis* na *pasim ol pinis* long nupela komyuniti bilong Em long sios. Pol i tokaut nau long pasin ol dispela manmeri i ken i mekim – em i tokaut long pasin ol dispela manmeri *mas* mekim nau long laip bilong ol.

Yumi no ken i paul long dispela samting. Dispela pasin nau Pol i tokaut long em, em i no pasin yumi mas mekim *bai* God i ken i laikim yumi na kisim bek yumi. Nogat. Nogat tru!

God i save lukim pasin *Krais i bin mekim* na Em i kisim bek ol manmeri Em i bin makim. God i save kisim bek ol long feifitful wok *Krais i bin mekim*. Krais i bin mekim wok bilong ol bilong mekim ol i kamap klin na holi long ai bilong God. Long dispela samting tasol – long dispela rot tasol – God i kisim bek ol.

Tok Pol i mekim long **lain 24** i tokaut long pasin *yumi God i bin kisim bek pinis* yumi ken i mekim *nau*.

Long sait bilong kot na kisim bek, God i stretim na wokim pinis long dai bilong Jisas long diwai kros.

Tasol *nau*, long *laip* bilong yumi na long *wokabaut* bilong yumi na long *sindaun* bilong yumi, yumi mas kisim pasin bilong God, *gutpela* bilong God, na yumi mekim pasin i stretpela na holi olgeta.

God i kamapim nupela komyuniti bilong Em, bai yumi i stap olsem Em yet na laip bilong yumi i stap stretpela na holi olgeta.

Long dispela as God i pasim yumi wantaim long sios femili bai yumi wok wantaim – wanpela i helpim narapela i kisim pasin bilong God bai yumi olgeta i ken i mekim stretpela pasin na pasin i holi long laip bilong yumi na long wokabaut bilong yumi na long sindaun bilong yumi.

Orait, nau yumi klia long dispela. Tasol, hau na bai yumi kisim pasin bilong God? Hau na bai yumi kisim na bihainim pasin i stretpela na holi? Yumi skelim 3-pela toktok bilong helpim yumi kisim pasin bilong God.

1. Pasin bilong ol haiden manmeri em i no naispela pasin.

Ol haiden manmeri ol i no save long God na ol i no save long *gutpela* bilong God. Na yumi – yumi God i kisim bek long feifitful wok bilong Jisas – yumi mas holim tingting olsem, pastaim *yumi* haiden manmeri – pastaim *yumi* no save long God na *yumi* wokabaut long pasin haiden.

Lukim **lain 17-19** na skelim pasin bilong haiden manmeri....

- Ol i save wokabaut long paul tingting bilong ol yet.
- Save bilong ol i stap long tudak.
- Ol i no gat save bikos bel bilong ol i strong tumas.
- Ol i separet long God (separet long As bilong olgeta samting i gutpela).
- Ol i no save pilim sem long pasin nogut bilong ol.
- Ol i tingting tasol long amamasim bodi bilong ol yet na long dispela as ol i mekim paul pasin na ol i hangre tumas long ol dispela samting.

Yumi save long ol dispela kain pasin – em i pasin bilong ples tasol. Ol i no save harim gutpela toktok. Ol i no inap tingim yu na mekim gutpela long yu. Nogat. Ol i selfis tumas na ol i tingting tasol long ol samting bilong ol yet bai ol yet i ken i amamas tasol. Ol i no inap helpim yu. Ol i no kea long yu. Ol i bikhet tasol. Haiden pasin em i no naispela pasin.

Pastaim yumi stap olsem. Dispela pasin i diskraibim yumi taim yumi no gat laip na yumi no save long *gutpela* bilong God long feifful wok bilong Jisas. Tasol God i kamapim laip long yumi – Em i givim save long yumi long *gutpela* bilong Em long feifful wok bilong Jisas (**Efesus 2:1-4**). Em olsem na, yumi no haiden manmeri moa. Nogat. Yumi manmeri God i kisim bek pinis – na olsem wanem yumi wokabaut moa olsem yumi haiden manmeri, a?

2. Tingim *gutpela* bilong God long yumi long feifful wok bilong Jisas.

Ol haiden manmeri ol i no save long God na ol i no save long *gutpela* bilong God. Tasol yumi save long *gutpela* bilong God long yumi long feifful wok bilong Jisas. Holi Spirit i bin opim ai na ia na bel bilong yumi long *gutpela* bilong God long yumi. Em olsem na pastaim yumi olsem ol haiden manmeri, tasol nau nogat. Lukim **20-24**.

- Yumi klia olsem haiden pasin em i no pasin bilong manmeri bilong God.
- Yumi save long rot bilong Jisas – yumi save long *gutpela* bilong God long feifful wok bilong Jisas.
- Yumi save olsem, olupela haiden pasin bilong yumi i save spoilim laip bilong yumi - haiden pasin i no save kamapim wanpela *gutpela* samting. Nogat. Yumi save olsem, haiden pasin em i pasin bilong bagarapim laip bilong yumi manmeri.
- Yumi save olsem, God i mekim wok long dai bilong Jisas bilong kisim yumi i kamaut long bagarap bilong haiden pasin bilong yumi, bai yumi save long *gutpela* bilong God na yumi wokabaut long *gutpela* bilong God.

Pol em i man bilong tok stret. Lukim **lain 17** gen. Em i tok, “Yupela no ken i wokabaut moa olsem ol haiden manmeri.” Ating em i save long kainkain ekskus bilong yumi. Yumi ken i tok olsem, “Mipela blekskin mipela narapela kain lain” – “Em i hat tumas long mipela” – “Het bilong mipela i strong pinis.”

Yu save, long laip bilong yumi i gat 2-pela pasin yumi ken i mekim....

1. yumi ken i mekim pasin i no stret (haiden pasin), o
2. yumi ken i mekim pasin i stret (pasin bilong Krais).

Olsem na, olgeta taim yumi mas wokim disisen bilong yumi – “Bai mi mekim pasin i stret o bai mi mekim pasin i no stret.” “Bai mi bihainim wei bilong ples o bai mi bihainim wei bilong Krais.”

Long olgeta samting yumi laik mekim, yumi mas wokim disisen bilong yumi. Long olgeta toktok yumi mekim, yumi mas wokim disisen bilong yumi. Long olgeta tingting yumi kisim, yumi mas wokim disisen bilong yumi. “Bai mi mekim pasin i *gutpela* o bai mi mekim pasin i no *gutpela*.” “Bai mi bihainim wei bilong ples o bai mi bihainim wei bilong Krais.”

Wanpela samting yumi ken i tingim bilong helpim yumi. Yumi ken i tingim olsem, “Sapos Jisas i stap, Em bai mekim wanem?” Long olgeta pasin yumi fesim, yumi ken i skelim olsem, “Sapos Jisas i stap, Em bai mekim wanem?” Na wanem pasin Jisas inap mekim, orait yumi mekim. Na wanem pasin Jisas i no inap mekim, orait yumi no ken i mekim.

Em olsem na, tingim na skelim ol wanwan eksempel....

- “Toktok mi mekim long meri bilong mi – Jisas i mekim dispela kain toktok o nogat?”
- “Gris toktok – Jisas i ken i mekim dispela kain samting o nogat?”
- “Pasin bilong pilai kas – Jisas i ken i sindaun na pilai kas o nogat?”
- “Stilim kopi bilong narapela man – Jisas i ken i stilim kopi o nogat?”
- “Giaman toktok mi mekim long ol man – Jisas i ken i mekim giaman toktok o nogat?”

- “Groim na salim spak brus – Jisas i ken i mekim dispela kain pasin o nogat?”

Long olgeta pasin na long olgeta tingting na long olgeta toktok yumi mas skelim olsem, “Jisas bai laikim dispela kain wokabaut o nogat – Jisas yet i ken i mekim dispela pasin na toktok o nogat?” Sapos Jisas i no inap mekim, orait yumi no ken i mekim. Sapos Jisas inap mekim, orait yumi ken i mekim.

Na taim yumi skelim olsem, orait yumi mas tingim *gutpela* bilong God long yumi na yumi wokim disisen bilong yumi olsem, “Mi bai bihainim pasin bilong Jisas.” Olgeta taim yumi mas tingim ol *gutpela* wok God i mekim long yumi long feifful wok bilong Jisas na yumi wokim *gutpela* disisen na yumi wokabaut long pasin i stretpela na i holi olsem God.

Aposel Pol i tok strong olsem, “*Yupela no ken i wokabaut moa olsem ol haiden manmeri.*” “*Yupela save long we bilong Krai.*” “*Yupela mas rausim olupela laip bilong yupela.*” “*Nau tingting bilong yupela i mas kamap nupela, na laip bilong yupela mas kamap nupela.*” Tok bilong Pol i klia – yumi mas lusim olupela pasin na mekim na bihainim nupela pasin bilong Krai.

3. Holi Spirit i stap insait long yumi bilong helpim yumi lusim olupela laip na bihainim nupela laip.

Lukim **lain 20-22**. Yumi kisim skul pinis long trupela wei bilong Jisas. Em olsem na yumi save olsem, God i givim Holi Spirit long yumi bilong opim ai na ia na bel bilong yumi, bai yumi ken i save long wok bilong God long dai bilong Jisas bilong kisim bek yumi, na taim yumi save, orait yumi senis na yumi tanim bel na yumi bilipim na trastim na bihainim Jisas.

Lukim **lain 23-24**. “**God i bin mekim yupela kamap nupela lain manmeri..**” Dispela tok i soim olsem, samting yumi yet long strong bilong yumi yet yumi no inap mekim, orait God i mekim bilong yumi. Yumi no gat laip long laip bilong yumi, olsem na yumi no inap save long wok bilong God long dai bilong Jisas bilong kisim bek yumi, na yumi no inap tanim bel na bilip na bihainim Jisas. Tasol God i givim Holi Spirit long yumi, na Em i kamapim laip long yumi bilong senisim yumi, bai yumi save long wok bilong God na yumi tanim bel na bilipim na trastim feifful wok bilong Jisas.

Na Holi Spirit i stap yet na Em i wok yet. Em olsem na, taim Pol i tok long yumi no ken i wokabaut moa olsem ol haiden manmeri, orait em i no tokim yumi long samting yumi no fit long mekim. Tru, long strong bilong yumi yet yumi no inap mekim. Tasol yumi gat Holi Spirit i stap na Em bai strongim yumi long lusim haiden pasin na bihainim *gutpela* bilong God na yumi i wokabaut long pasin i stretpela na i holi.

Nau yumi ken i kisim pasin bilong God – nau yumi ken i mekim pasin i stretpela na holi. Bipo nogat. Tasol nau yumi ken i senis – laip bilong yumi ken i senis. Long wanem? Holi Spirit i bin smasim olupela bel bilong yumi na nau Em i wok long strongim yumi na senisim yumi bai yumi bihainim wei bilong God.

Mi laik dispela 3-pela tok mi bin mekim i ken i givim *gutpela* tingting long yupela, bai yupela stat na wok hat long kisim pasin bilong God – pasin i stretpela na holi. Yumi wok wantaim. Wanpela i helpim narapela long kisim pasin bilong God, na long dispela rot yumi olgeta i wokabaut long stretpela pasin na pasin i holi long laip bilong yumi. God i kamapim nupela komyuniti femili bilong Em bilong dispela samting tasol. Olsem na, tingim dispela, na yumi wok wantaim bilong dispela samting tasol.

Em tasol.

Wanpela i helpim narapela long kisim pasin i stretpela na holi.

—————
Efesus 4:25-28.
—————

Long tok bilong Efesus 4:17-24 yumi bin lukim na skelim *as* bilong God i pasim ol lain bilong Em long wanpela nupela komyuniti – *as* bilong God i kamapim sios.

Fes toktok yumi bin kisim i olsem.... God i kamapim sios femili komyuniti bilong Em bai olgeta samting long heven na long graun i save olsem God Em i *gutpela* God tru na ol i litimapim nem bilong Em.

Tasol, aposel Pol i toktok long narapela *as*. **Efesus 4:24** i putim dispela narapela *as* long ples klia....

God i mekim yupela kamap nupela lain manmeri (nupela komyuniti/sios), bai yupela i stap olsem Em yet na laip bilong yupela bai i stap stretpela na holi olgeta.

God i pasim *yumi* wantaim – *yumi* God i bin makim na pasim long Krai na Holi Spirit i givim trupela bilip long yumi – God i pasim *yumi* wantaim bai yumi wok wantaim – wanpela i helpim narapela long kisim *gutpela* bilong God, bai yumi olgeta i kamap olsem God na yumi i stap stretpela na holi long laip bilong yumi.

Pastaim, long Efesus sapta 1, Pol i tokaut long wok God i bin mekim long dai bilong Jisas bilong klinim ol sios femili bilong Em na mekim ol i stap stretpela na holi long ai bilong God. Long *dispela wok* God i kisim bek ol na mekim ol i stap sios femili bilong Em.

Long **lain 24** Pol em i no tokaut long dispela samting. Nogat. Em i tokaut long narapela samting. Long **lain 24** Pol em i tokaut long pasin ***yumi God i kisim bek pinis*** i ken i mekim *nau* long *laip* bilong yumi na long *wokabaut* bilong yumi na long *sindaun* bilong yumi.

Taim God i kamapim laip long yumi – taim Holi Spirit i opim ai na ia na bel bilong yumi na yumi bilipim na trastim God long kisim bek yumi long feitful wok bilong Jisas long diwai kros na yumi bilipim na trastim na bihainim Jisas – orait long dispela taim bel bilong yumi i senis (Holi Spirit i senisim) na God i givim nupela tingting long yumi bai yumi laik bihainim *gutpela* bilong God yet long laip bilong yumi.

Long dispela *as* God i pasim yumi wantaim long sios femili bai yumi wok wantaim – wanpela i helpim narapela i kisim pasin bilong God – i kisim *gutpela* bilong God – bai yumi olgeta i ken i mekim stretpela pasin na pasin i holi long laip bilong yumi na long wokabaut bilong yumi na long sindaun bilong yumi.

Orait, holim gut dispela tisim bikos dispela tisim em i *as* bilong olgeta toktok Pol i mekim long **lain 25-28** na i go olsem inap long pinis bilong buk Efesus.

Long **lain 25-28** Pol i stat nau na em i tokaut long ol wanwan pasin i stretpela na holi pasin na ol manmeri bilong Krai long nupela komyuniti bilong God ol i ken i mekim.

Pol i tokaut long 3-pela samting. Na fes samting i olsem – lukim **lain 25**....

1. “Yupela wanwan mas lusim olgeta giaman toktok na giaman pasin na yupela mas mekim tok i tru tasol.....”

Long **Jon 8:44** Jisas i putim giaman toktok na giaman pasin long ples klia – giaman toktok na giaman pasin em i pasin bilong Satan tasol – Satan em i papa bilong ol dispela kain pasin.

Tasol, sapos yumi bilipim na trastim God long kisim bek yumi long feifful wok bilong Jisas na yumi bilipim na trastim na bihainim Jisas, orait Papa bilong yumi Em i God. Na God Em i papa bilong olgeta tok i tru na i stret na i gutpela, na Em i papa bilong olgeta pasin i tru na i stret na i gutpela.

Papa bilong yumi Em i no giamanim yumi long wanpela samting. Em *i no inap* giamanim yumi long wanpela samting. Yumi ken i trastim olgeta tok bilong Em. Yumi ken i trastim Papa bilong yumi long olgeta samting.

Yumi ken i trastim Papa long kisim bek yumi long feifful wok bilong Jisas, olsem Em i tok. God Em i no inap skelim yumi *bilong* kisim bek yumi. Nogat. God i save lukim na skelim feifful wok bilong Jisas tasol, na long dispela samting Em i kisim bek yumi. Dispela Em i promis bilong Papa na yumi ken i bilipim na trastim. Long wanem, God Em i papa bilong olgeta tok i stret na tru na Em i papa bilong olgeta pasin i stret na tru.

Em olsem na i no gat as long yumi mekim tok giaman na giaman pasin bilong haitim ol rong bilong yumi. Long wanem, God Em i lukim na Em i save, na Em i mekim wok pinis long feifful wok bilong Jisas bilong stretim rong bilong yumi long ai bilong Em bilong kisim bek yumi.

Na i no gat as long yumi mekim tok giaman na giaman pasin bilong bosim na kontrolim ol manmeri. Nogat. (Yu save, long dispela pasin yumi wok long lukautim yumi yet.) Yumi ken i trastim God long bosim na kontrolim olgeta samting bilong lukautim yumi olsem Em i tok (**Rom 8:28**).

God i kisim bek yumi, bai yumi kisim *gutpela* bilong Em long laip bilong yumi. Papa bilong yumi Em i laik yumi kisim pasin bilong Em. Long dispela as Em i tok olsem, “Yu no ken i giaman.” Em olsem na yumi no ken i larim wanpela giaman toktok i kamaut long maus bilong yumi. Yumi i tanim bel na i bilipim na trastim wok bilong Jisas na yumi pas wantaim long nupela komyuniti bilong Krai, yumi no ken i mekim giaman toktok.

Na yumi no ken i mekim giaman pasin. Yumi lain bilong God yumi mas lusim giaman tok na giaman pasin na mekim tok i tru na pasin i tru. Yumi sios femili komyuniti bilong God na yumi amamas long pasin bilong Papa bilong yumi na yumi wok wantaim bilong kisim na bihainim pasin bilong Em.

Na namba 2 samting Pol i tokaut long em i olsem....lukim **lain 26**....

2. “Yupela ken i bel hat, tasol yupela lukaut, nogut yupela i mekim sin. Na yupela no ken i larim bel hat bilong yupela i stap yet na san i go daun.”

Planti manmeri i tingim olsem, olgeta belhat pasin em i sin. Tasol nogat. Pol i tok, “Yupela ken i belhat – tasol yupela lukaut - nogut yupela i mekim sin.” Pol em i no tambuim olgeta belhat pasin. Nogat. Em i givim woning long yumi – sampela belhat i orait, tasol sampela kain belhat em i sin – olsem na Pol i givim woning long yumi na em i tok, “Yupela lukaut taim yupela belhat – nogut belhat bilong yupela em i sin.”

God Em i belhat long pasin nogut, na samting God i belhat long em, orait yumi tu yumi ken i belhat long em. Yumi kisim wankain tingting olsem God na yumi ken i belhat olsem God Em i belhat. Tasol, nogut yumi mekim sin na yumi bihainim tingting nogut bilong yumi yet na yumi belhat.

Yumi mas skelim belhat bilong yumi.

Yu save, planti taim tumas yumi tingim yumi yet na taim ol samting i no wok olsem yumi yet i laik ol samting i mas wok, orait yumi belhat. Yumi belhat bikos samting i no kamap olsem yumi laik. Yumi belhat bikos yumi laik kisim sampela samting tasol yumi no kisim o sampela manmeri i stopim yumi long kisim. Yumi belhat bikos yumi laik wokim sampela samting tasol samting i stopim yumi long wokim dispela samting.

As bilong planti belhat bilong yumi i olsem, yumi laik bosim na kontrolim olgeta samting na bosim na kontrolim olgeta manmeri, long wanem, yumi wok long *lukautim yumi yet* tasol, na yumi laik kisim ol samting bilong *lukautim yumi yet* tasol. Na taim ol manmeri ol i no bihainim ol laik bilong yumi, orait yumi belhat long ol. Yumi belhat bikos yumi laik kisim ol sampela samting, tasol yumi no kisim. Na yumi tingim ol manmeri i stopim yumi long kisim ol samting yumi laik kisim, olsem na, yumi belhat long ol.

Na taim wanpela manmeri i mekim pasin nogut long yumi, orait yumi save belhat na yumi laik bekim bek. Long wanem? Yumi les long larim ol samting i stap long strongpela han bilong God. Yumi no trastim God long bosim na kontrolim olgeta samting. Yumi no trastim God long wokim na kamapim ol gutpela samting long yumi. Nogat. Yumi laik wokim na kamapim ol gutpela samting bilong yumi yet.

Taim yumi belhat olsem, orait Satan i amamas. Long wanem, yumi no trastim na bihainim God na Satan i laik yumi no ken i trastim na bihainim God. Em nau, yu givim sanis long Seten na em i pulim yu na yu lusim gutpela Papa bilong yu.

Papa bilong yumi i wokim bikpela samting stret long feitful wok bilong Jisas bilong kisim bek yumi. Em i lavim yumi na adoptim yumi na Em i lukautim yumi olsem yumi pikinini bilong Em stret. Na Satan i les nogut tru long God i kisim bek yumi na yumi i stap pikinini bilong Em na yumi i lavim Em na bihainim Em na yumi kamap olsem Em.

Em olsem na long dispela as, taim yumi lukim belhat i kamap long yumi, orait yumi mas tingting hariap na kisim stretpela tingting na yumi *trastim God long lukautim yumi* na yumi *trastim God long bekim bek* long manmeri i rongim yumi. Nogut yumi larim ol dispela i go i go na yumi wok long lukautim yumi yet na yumi yet i wok bilong bekim bek na long dispela rot yumi lusim gutpela Papa bilong yumi na yumi sanap long lek bilong yumi yet. Yu save, dispela em i sin. Em i pasin bilong ol manmeri bilong dispela graun, tasol yumi no bilong dispela graun moa. Nogat. Yumi femili bilong gutpela God.

Na namba 3 samting Pol i tokaut long em i olsem – lukim **lain 28...**

3. “Ol stilman i no ken i stil moa. Nogat. Nau ol i mas wok.”

...BIKPELA i stap klostu. ⁶ Yupela no ken i wari long wanpela samting, nogat. Long olgeta samting yupela ken i prea na toktok long God. Tok tenkyu long Em na tokim Em long askim bilong yupela. Filipai 4:5-6.

⁶ Em olsem na yupela daunim yupela yet na i stap aninit long strongpela han bilong God, bai God i litimapim yupela long taim Em yet i makim. ⁷ Putim olgeta hevi bilong yupela long han bilong God, long wanem, God Em i save kea long yupela. 1 Pita 5:6-7.

BIKPELA i stap klostu tru long yumi sios femili bilong Em na Em i save kea long yumi. Olsem na Em i tokim yumi long yumi no ken i wari na tingting planti. Nogat. Yumi ken i putim olgeta hevi bilong yumi long han bilong Em na Em bai lukautim yumi. (Lukim na skelim **Matyu 6:25-34** tu.)

Em olsem na yumi no gat as long yumi stilim ol samting bilong narapela manmeri. Tingim. Taim yumi stil, orait yumi no trastim God long lukautim yumi. Nogat. Taim yumi stil yumi sanap long strong bilong yumi yet bilong kisim ol samting bilong lukautim yumi yet. Taim yumi stil yumi stap long strong bilong yumi yet na yumi no i stap aninit long strongpela han bilong God – taim yumi stil yumi bihainim laik na save na strong bilong yumi yet na yumi no bihainim laik na save na strong bilong God. Lukim **1 Pita 5:6**.

Yumi i pas long Jisas yumi no ken i stil moa. Nau yumi mas mekim *wok* bilong kamapim ol samting. Yumi no ken i stilim ol samting yumi nidim o yumi laik kisim. Nogat. Yumi mas *wok* na kamapim ol samting yumi nidim na yumi laik kisim. Long wanem, ***wok em i rot God i kamapim bilong lukautim yumi*** long ol samting yumi nidim long sindaun bilong yumi long hia long dispela graun.

Na tu, yumi wok hat na yumi kamapim ol **liklik ekstra samting**, na yumi serim ol dispela samting wantaim ol sampela manmeri i sot. Bipo, yumi tingting long stilim na kisim ol sampela samting bilong amamasim yumi yet. Tasol nau, yumi tingting long givim ol sampela samting bilong helpim ol brata na sista i sot.

Papa bilong yumi i save kea long yumi na Em i gat strong bilong lukautim yumi. Olsem na, yumi no ken i stil moa. Nogat. Yumi trastim God na bihainim rot bilong Em ***na yumi wok*** na bai yumi inap long sindaun bilong yumi na yumi inap long serim bilong helpim sampela brata na sista i sot.

Wanpela i helpim narapela.

God i kamapim nupela komyuniti bilong Em, bai yumi (yumi i bilong Krai) i stap olsem Em yet. God i pasim yumi wantaim long sios femili komyuniti bai yumi wok wantaim – wanpela i helpim narapela i kisim pasin bilong God, bai yumi olgeta i ken i mekim stretpela pasin na pasin i holi long laip bilong yumi na long wokabaut bilong yumi na long sindaun bilong yumi.

God i pasim yumi wantaim, bai wanpela i helpim narapela i lusim ol giaman toktok na ol giaman pasin. God i pasim yumi wantaim, bai wanpela i helpim narapela i mekim ol toktok na pasin i stret na tru tasol.

God i pasim yumi wantaim, bai wanpela i helpim narapela i skelim belhat bilong yumi na Satan i no gat sanis long spoilim nupela komyuniti bilong Krai.

God i pasim yumi wantaim, bai wanpela i helpim narapela i lusim stil pasin. God i pasim yumi wantaim, bai wanpela i helpim narapela i kisim gutpela tingting long mekim wok bilong kamapim ol liklik kago bilong ol. God i pasim yumi wantaim, bai wanpela i helpim narapela i kamapim ol sampela ekstra kaikai na ekstra kago bilong serim wantaim ol narapela manmeri.

Yumi ***olgeta*** yumi ken i wok wantaim, wanpela i helpim narapela, bai ***yumi olgeta*** i kisim *gutpela* bilong God na yumi mekim pasin i stretpela na holi long laip bilong yumi, na long wokabaut bilong yumi, na long sindaun bilong yumi.

God i save lukautim ol lain femili bilong Em. Olsem na i no gat as long yumi giaman na yumi belhat na yumi stil. Yumi trastim God tasol na yumi bihainim pasin i stretpela na holi.

Em tasol.

Yumi no ken i givim bel hevi long Holi Spirit.

Efesus 4:29-32.

God i pasim yumi wantaim long sios bai yumi wok wantaim – wanpela i helpim narapela - i kisim pasin bilong God – i kisim *gutpela* bilong God – bai yumi olgeta yumi mekim stretpela pasin na pasin i holi long laip bilong yumi na long wokabaut bilong yumi na long sindaun bilong yumi. (**Efesus 4:24.**)

Long **Efesus 4:25-28** yumi bin skelim 3-pela kain pasin ol manmeri bilong nupela komyuniti bilong God i ken i mekim....

- Ol i mas lusim olgeta giaman toktok na giaman pasin na ol i mas mekim tok i tru tasol.
- Ol i mas lukaut long bel hat bilong ol – nogut ol i mekim sin. Na ol i no ken i larim bel hat bilong ol i stap yet na san i go daun.
- Na ol i no ken i stil moa. Nogat. Nau ol i mas wok bilong kisim ol samting bilong ol.

Em olsem na ol i mas kisim nupela tingting long dispela 3-pela samting, bai ol i kisim *gutpela* bilong God na ol i bihainim pasin i stretpela na holi long wokabaut na sindaun bilong ol.

Long **lain 29-32** aposel Pol i skruim dispela toktok na em i makim narapela 2-pela samting moa ol manmeri bilong nupela komyuniti bilong God i ken i stretim long laip bilong ol. Yumi skelim dispela 2-pela samting pastaim, na bihain bai yumi skelim wanpela bikpela samting, na dispela bikpela samting i pasim dispela 2-pela samting, na i pasim dispela 3-pela samting bilong Efesus 4:25-28 wantaim.

Orait, yumi skelim namba 1 samting – lukim **lain 29**.

1. Gutpela toktok.

Tingim Jisas. Taim Jisas i toktok, orait Em i tingim ol narapela manmeri na Em i toktok. Toktok Jisas i mekim i save helpim ol narapela manmeri. Sampela manmeri ol i les long harim tok bilong Jisas, tasol ol manmeri i *harim* tok bilong Jisas, orait dispela tok i helpim ol na i givim strong long ol. Long wanem, Jisas i tingim ol na Em i toktok.

Jisas Em i no save raun na mekim ol kainkain toktok nogut. Nogat. Em i no tok baksait. Em i no mekim tok bilong daunim nating ol narapela manmeri bilong apim Em yet. Em i no mekim jelas toktok. Em i no swea (“fak” na “blary” na ol kainkain tok olsem). Em i no tok giaman. Em i no joinim joinim ol toktok bilong mekim liklik samting i kamap bikpela samting. Em i no mekim ol posin toktok. Nogat. Jisas Em i no kain man olsem. Em i no man i larim ol kainkain tok nogut i kamaut long maus bilong Em. Jisas Em i man bilong mekim *gutpela* tok, na long dispela as tok bilong Em i helpim na strongim ol narapela manmeri.

Sampela taim Jisas Em i mekim *strongpela* toktok long ol bilong kirapim tingting bilong ol na ol i no ken i wokabaut long rot bilong lus. Na sampela taim Em i *tok isi* long ol bilong helpim ol kirap na wokabaut stret long rot bilong God. Taim Jisas i bungim manmeri i no save long rot bilong God, orait Em i tokim ol bai ol i ken i save long rot bilong God. Na manmeri i wokabaut long rot nogut, orait Jisas i givim *woning toktok* long ol bai ol i lusim rot nogut na bihainim trupela rot.

Em olsem na olgeta taim Jisas i toktok, orait toktok bilong Jisas i helpim na strongim ol manmeri i harim tok bilong Em.

God i kisim bek yumi bilong yumi kisim na bihainim *gutpela* bilong God. Sapos yu bilipim na trastim God long kisim bek yu long faithful wok bilong Jisas, na yu bilipim na trastim na bihainim Jisas, orait yu mas save olsem, Holi Spirit i bin kirapim laip long yu na yu bilipim na trastim na bihainim Jisas. Em olsem na, yu no haiden Jentail manmeri moa na yu no wokabout moa long paul tingting bilong bipo. Long wanem, nau Holi Spirit i stap na i kirapim laip long yu na yu stap long nupela tingting na nupela laip bilong God.

Taim yumi mekim tok nogut, orait yumi tingim ol samting bilong yumi yet na yumi stap olsem ol haiden manmeri. Tasol yumi no haiden manmeri. Nogat. God i kisim bek yumi na yumi i stap femili bilong Em. Nau yumi bilong God na God i kisim bek yumi bai yumi lukim na bihainim *gutpela* bilong Em – wanpela i helpim narapela – i lukim na bihainim *gutpela* bilong God.

“Long dispela wei toktok yu mekim bai helpim ol manmeri i harim tok bilong yu.”

Sapos yumi bihainim dispela wei bilong God na yumi lusim tok nogut na mekim *gutpela* tok tasol, orait tok yu mekim bai helpim ol manmeri i harim tok bilong yu.

Harim. Nogut yumi westim laip bilong yumi na yumi raun na mekim toktok nogut tasol. Mobeta yumi yusim dispela laip bilong yumi bilong mekim *gutpela* toktok bilong helpim ol sampela manmeri.

Orait, nau yumi skelim namba 2 samting – lukim **lain 31-32**.

2. Pasin bilong fogivim.

Manmeri i save long fogivim bilong God, orait ol bai fogivim narapela manmeri. Long **Efesus 2:11-13** Pol i tokim ol manmeri bilong sios komyuniti bilong Efesus olsem, *“Holim tingting”*. Na ol i holim tingting long wanem samting? Ol i mas holim tingting olsem, *“Bipo yumi i stap longwe tru. Tasol nau, long wok bilong Krai yumi i stap klostu. Blut bilong Krai i bin bringim yupela i kam long God.”* Em olsem na ol i mas holim tingting long fogivim bilong God long sin bilong ol yet.

Bipo yumi tu yumi stap olsem ol manmeri i mekim sampela sin long yumi. Tasol God i fogivim yumi long sin bilong yumi. Tingim. God Em i no mekim bel nogut na kros na belhat na bikmaus nogut na tok bilas long yumi. Em i no kisim ol kainkain tingting bilong mekim nogut long yumi. Nogat tru. God Em i lavim yumi na Em i pasim yumi long Jisas, bai Jisas i mekim yumi stretpela na holi long ai bilong God na God i kisim bek yumi – God i fogivim yumi – na Holi Spirit i givim laip long yumi, bai yumi save na yumi bilipim na trastim fogivim bilong Em – yumi bilipim na trastim God long kisim bek yumi long faithful wok bilong Jisas long diwai kros.

Em olsem na taim ol sampela brata na sista bilong sios komyuniti bilong God i mekim sampela kain rong long yumi, orait yumi holim tingting long fogivim bilong God long ol rong bilong yumi na yumi fogivim brata na sista bilong yumi.

Sapos yumi mekim pasin bilong bel nogut na kros na belhat na bikmaus nogut na tok bilas na yumi kisim kain kain tingting bilong bekim bek na mekim nogut long manmeri i mekim sampela rong long yumi, orait yumi givim hevi long Holi Spirit. Long wanem, Holi Spirit i wok long senisim yumi, bai yumi wokabout long *gutpela* bilong God. Na God, long *gutpela* bilong Em, Em i fogivim yumi.

Yumi holim tingting long dispela – God Em i hat wok stret na Em i fogivim yu – Pikinini bilong Em, Em i dai bai God i fogivim yu. Olsem na, long wanem as yumi no fogivim brata na susa bilong yumi taim ol i mekim liklik rong long yumi, a?

Orait, nau yumi skelim wanpela bikpela samting i pasim dispela 2-pela tok (na i pasim 3-pela tok bilong **lain 25-28**) wantaim. Na dispela bikpela tok i olsem....

Yumi no ken i givim bel hevi long Holi Spirit.

Baibel i tokaut klia long yumi – yumi manmeri i bilipim na trastim God long kisim bek yumi long faitful wok bilong Jisas na yumi bilipim na trastim na bihainim Jisas – yumi no ken i givim bel hevi long Holi Spirit. Yumi harim dispela kain tok pinis, tasol ating planti bilong yumi i no klia long minim bilong em. Em olsem na i gutpela long yumi skelim. Yumi lukim **Efesus 4:29-32**.

Long wanem as God i givim Holi Spirit long yumi?

Pastaim God i givim Holi Spirit long yumi bilong mekim wok insait long yumi bilong opim ai na ia na bel bilong yumi bai yumi tanim bel na bilipim na trastim olgeta wok God i bin mekim long dai bilong Jisas bilong kisim bek yumi.

Na taim God i opim ai na ia na bel bilong yumi pinis na Em i givim bilipim na trastim long yumi pinis, orait God i givim Holi Spirit long yumi na *Em i stap* insait long laip bilong yumi bilong mekim wok insait long yumi, bai yumi senis na kisim *gutpela* pasin bilong God. Em i stap insait long laip bilong yumi bai yumi kisim pasin i stretpela na holi na yumi wokabout long pasin i stretpela na holi tasol.

Em olsem na, sapos God i opim ai na ia bilong yumi pinis na em i givim bilipim na trastim long yumi pinis, na yumi les long senisim laip bilong yumi, na yumi laik sindaun tasol long ol kainkain pasin nogut bipo yumi stap long en, orait long dispela samting tasol ***yumi givim bel hevi long Holi Spirit bilong God***.

Holi Spirit i wok long senisim yumi. Em i wok long kisim yumi i kam long ol gutpela tingting na gutpela pasin, tasol yu no laik senis, yu amamas long pasin nogut bilong yu, yu laik pas long ol samting nogut. Dispela i save givim bel hevi long Holi Spirit.

Gutpela toktok - Long maus bilong aposel Pol, BIKPELA i tokim yumi long yumi no ken i larim ol kainkain tok nogut i kamap long maus bilong yumi. Na Em i tokim yumi long yumi mekim gutpela toktok tasol bilong strongim ol narapela manmeri i sot long sampela strong, bai toktok bilong yumi i helpim ol manmeri i harim tok bilong yumi (**lain 29**). Em olsem na, sapos yumi les long lusim tok nogut na yumi les long mekim gutpela toktok bilong helpim ol narapela manmeri, orait yumi givim bel hevi long Holi Spirit.

Pasin bilong fogivim - Na BIKPELA i tokim yumi long rausim i go longwe olgeta pasin bilong bel nogut na kros na belhat na bikmaus nogut na pasin bilong mekim nogut long ol narapela manmeri – yumi mas mekim gutpela pasin na givim bel long ol brata na sista bilong yumi na fogivim ol olsem God, long wok bilong Jisas, i fogivim yumi (**lain 31-32**). Na sapos yumi no mekim olsem na yumi les long mekim olsem, orait yumi givim bel hevi long Holi Spirit. Long wanem, Holi Spirit i stap insait long laip bilong yumi bai yumi senis na yumi bihainim *gutpela* bilong God.

Wok bilong Holi Spirit i makim ol manmeri bilong God.

Long **Jon 13:34-35** Jisas i tokim ol disaipel bilong Em olsem....

³⁴ Wanpela nupela lo Mi givim yupela: Yupela mas lavim ol narapela manmeri bilong God. Wankain olsem Mi bin lavim yupela, orait yupela mas lavim ol olsem. ³⁵ Na long dispela pasin bilong lavim ol narapela manmeri bilong God, bai olgeta manmeri i kliia olsem, yupela disaipel bilong Mi.

Taim yumi bihainim wok bilong Holi Spirit long laip bilong yumi, na yumi bihainim ol pasin i holi na ol pasin i stretpela na gutpela long ol brata na sista bilong yumi – yumi lavim ol brata na sista bilong yumi – orait dispela i soim olsem, yumi bilong Jisas trutru.

Holi Spirit i wok insait long laip bilong ol manmeri bilong nupela sios komyuniti bilong God, bai ol i stap stretpela na holi long laip bilong ol na long sindaun na wokabout bilong ol – na dispela i makim ol – dispela i soimaut olsem, Holi Spirit i stap na ol i manmeri God i bin makim na givim long Krai (lain 30).

Namel taim.

Nau, long dispela laip, ol manmeri bilong nupela sios komyuniti bilong God, sin pasin i no lusim ol long laip bilong ol. Bihain, taim God i kisim ol i go long ples bilong Em, orait ol bai fri olgeta long sin long laip bilong ol. Tasol nau sin i stap yet long laip bilong ol.

Yumi manmeri bilong nupela sios komyuniti bilong God, yumi i no fri yet, tasol long dispela *namel taim* yumi mas mekim wok bilong daunim sin pasin long laip bilong yumi na yumi wok hat bilong kisim gutpela pasin bilong God. Holi Spirit i wok insait long laip bilong yumi bilong rausim olpela pasin na bilong kisim nupela pasin i kam, na yumi mas pas long dispela wok bilong Holi Spirit long laip bilong yumi.

Wanpela tingting wantaim Holi Spirit.

Stretpela pasin – pasin i holi – em i mak bilong wok bilong Holi Spirit insait long laip bilong ol manmeri bilong God long nupela komyuniti bilong God. Yumi no ken i givim bel hevi long Em. Nogat. Mobeta yumi kisim wanpela tingting wantaim Holi Spirit na yumi wok long kisim na bihainim pasin i holi na i stretpela.

Long hap Getsemani Jisas i tok olsem, *“Papa....Mi no laik Yu bihainim laik bilong Mi. Nogat. Mi laik Yu bihainim laik bilong Yu.”* Jisas i pilim hevi long hevi bilong diwai kros. Tasol, Em i pas long wok bilong God na Em i kirap na Em i go i dai long diwai kros. Tru tumas, Jisas i no givim bel hevi long Holi Spirit. Nogat. Em i kisim wanpela tingting wantaim Holi Spirit na Em i go dai bilong Papa bilong Em i kisim bek yumi.

Orait na....

God i kamapim sios komyuniti bilong Em, bai yumi (yumi i bilong Krai) i stap olsem Em yet – yumi wokabout long laip bilong yumi long pasin i stretpela na holi.

God i pasim yumi wantaim long sios komyuniti bai yumi wok wantaim – wanpela i helpim narapela - i kisim *gutpela* bilong God, bai yumi olgeta i bihainim stretpela pasin na pasin i holi long laip bilong yumi na long wokabout bilong yumi na long sindaun bilong yumi.

Sapos yumi mekim ol dispela samting olsem, orait yumi pas stret wantaim Holi Spirit i stap long laip bilong yumi na yumi no givim bel hevi long Em.

Em tasol.

Wokabaut long rot bilong lavim.

Efesus 5:1-2.

Yumi God i bin makim na pasim long Krai, na Krai i mekim bikpela wok bilong mekim yumi stretpela na holi long ai bilong God, na God i kisim bek yumi, **yumi mas senisim laip bilong yumi**. Yumi no ken i sindaun na wokabaut long laip bilong yumi olsem ol haiden manmeri na ol planti manmeri long ples.

Yumi Holi Spirit i bin opim ai na ia na bel bilong yumi na Em i givim bilip long yumi na nau yumi tanim bel na yumi bilipim na trastim God long kisim bek yumi long faitful wok bilong Jisas na yumi bilipim na trastim na bihainim Jisas, yumi **mas** senisim laip bilong yumi – **tingting bilong yumi mas kamap nupela na pasin bilong yumi mas kamap nupela**.

Yumi God i adoptim na Em i mekim yumi pikinini bilong Em na Em i pasim yumi long nupela sios femili komyuniti bilong Em, yumi **mas** senisim laip bilong yumi – **yumi mas kisim pasin bilong God, pasin bilong Papa bilong yumi, na yumi wokabaut long pasin i stretpela na holi olgeta**.

Long wanem? Lukim **Efesus 5:1**. Yumi mas mekim wankain pasin God i save mekim **bikos** yumi pikinini bilong Em na Em i lavim yumi tumas.

Harim. Yumi no manmeri bilong dispela graun moa. Nogat tru. Nau yumi manmeri bilong God. Nau yumi manmeri bilong heven. Nau yumi pikinini bilong God. Nau yumi wanpela bilong nupela komyuniti bilong God.

Bipo, yes, yumi manmeri bilong dispela graun. Tasol nau nogat. Nau yumi manmeri bilong heven – yumi manmeri bilong God. Bipo yumi manmeri bilong kainkain ples na kainkain hauslain. Tasol nau nogat. Nau yumi bilong God.

Yumi no pikinini bilong Yagona. Yumi no pikinini bilong Sorova. Yumi no pikinini bilong Karama. Nogat. Nau yumi pikinini bilong God.

Yumi no blekskin. Yumi no waitskin. Nogat. Yumi manmeri bilong God nau. Yumi manmeri bilong heven. Yumi wanpela bilong nupela komyuniti bilong God. Yumi pikinini bilong God.

Em olsem na, nau yumi mas wokabaut olsem yumi manmeri bilong God na yumi manmeri bilong heven na yumi pikinini bilong God na yumi wanpela bilong nupela sios femili komyuniti bilong God.

Lukim **Efesus 4:17** na **lain 22** na **lain 23-24** na **lain 31-32**, na lukim **Efesus 5:1-2** na lukim **Efesus 5:8**.

Dispela em i wanpela strongpela tok God i mekim long yumi i kisim na bilipim na trastim na bihainim trupela gutnius bilong God. Dispela em i wanpela strongpela tok God i mekim long yumi i pas tru long Krai.

Long yumi i tanim bel pinis, long yumi i pas pinis long Krai, long yumi i bilipim na trastim pinis wok bilong Krai, orait long yumi God i tok, “Senisim laip bilong yu na wokabaut olsem yu bilong Mi.”

Na God i **no** tok, “Sapos yu no bisi long ol sampela samting bilong yu, orait yu ken i senisim laip bilong yu na kisim pasin bilong Mi.”

God i **no** tok, “Sapos yu gat liklik fri taim bilong yu, na yu wanbel, orait yusim fri taim bilong yu long senisim laip bilong yu na kisim pasin bilong mi.”

God i **no** tok, “Sapos ol narapela manmeri i senisim laip bilong ol, orait yu ken tu, na sapos ol no senisim laip bilong ol, orait maski, yu tu ken i lusim.”

Nogat. God i tok, “Yupela **mas** senisim laip bilong yupela.... Yupela **no** ken i wokabaut olsem ol haiden manmeri na ol lotu manmeri long ples..... Yupela **mas** kisim nupela tingting na nupela pasin.”

Na yumi ken i kisim wanem kain pasin?

Lukim gen **Efesus 4:25-32** na skelim ol wanwan samting....

Long **Efesus 5:2** aposel Pol i tokim yumi olsem, “Wokabaut long rot bilong lavim.” Em olsem na yumi mas **lavim ol manmeri bilong God**. Yumi mas lavim olgeta manmeri, tasol **moa yet** yumi mas lavim ol manmeri bilong God long nupela sios femili komyuniti bilong Em. Papa i tok, “Wokabaut long rot bilong lavim...” Yumi long sios femili bilong God, yumi mas wokabaut long rot bilong lavim.

Na lavim pasin em wanem kain pasin? Pol i tokim yumi pinis na yumi lukim pinis!

- No ken i mekim giaman tok long ol. Nogat. Yu mas mekim trupela tok olgeta taim long ol.
- No ken i mekim giaman pasin long ol. Nogat. Yu mas mekim pasin i tru na rait olgeta long ol.
- No ken i larim bel hat bilong yu i winim yu na yu bel hat nogut long ol. Nogat. Yu mas kontrolim bel hat bilong yu na mekim gutpela long ol.
- No ken i stilim ol samting bilong ol. Yu no ken tingting tasol long kisim ol samting bilong ol. Nogat. Yu mas wok, na yu mas tingting long helpim ol sapos ol i nidim sampela helpim.
- No ken i mekim tok nogut long ol. Nogat. Mekim gutpela tok i save helpim ol.
- No ken i givim hevi long Holi Spirit. Nogat. Em i wok long senisim yu na yu no ken i egensim dispela wok. Nogat. Yu mas wok wantaim na bihainim stia bilong Em – long dispela wei laip bilong yu bai senis na bai yu mekim pasin i gutpela long ol manmeri long sios.
- No ken i bel nogut. No ken i kros. No ken i belhat. No ken i bikmaus nogut. No ken i tok bilas. No ken i tingting long bagarapim ol.
- Mekim gutpela pasin long ol (namel long yupela), na givim bel bilong yupela long ol, na fogivim ol olsem God, long wok bilong Krai, i bin fogivim yupela.

Ol dispela samting em i rot bilong lavim. Em olsem na wokabaut long rot bilong lavim olsem Krai i bin lavim yumi na Em i lusim laip bilong Em bilong sevim yumi.

Ol sampela manmeri i save tok olsem, “Mipela lain bilong lavim ol manmeri.” Tasol, ol i save mekim tok baksait, ol i save mekim tok giaman, ol i save mekim giaman pasin bilong trikim ol manmeri, ol i save stilim ol samting bilong ol, ol i save kros na tok pait na ol i mekim ol kain kain pasin olsem. Harim. Ol i tok olsem, “Mipela lain bilong lavim ol manmeri.” Tasol nogat. Ol i no manmeri bilong lavim. Ol i wokabaut yet long pasin bilong ol haiden manmeri.

Yumi long sios femili bilong God, yumi no ken i mekim olsem ol. Nogat tru. Yumi mas senis na yumi wokabaut truru long rot bilong lavim.

Tasol, hau na bai yumi senis na kamap olsem God i laik? Hau na bai yumi kisim dispela trupela pasin bilong lavim? Hau?

Mi laik mekim 2-pela toktok bilong helpim yumi na strongim yumi long senisim laip bilong yumi na wokabaut long rot bilong lavim.

1. Holim tingting yu husat – Yu pikinini bilong God!

Yumi stori pinis long dispela samting. Lukim **Efesus 5:1**. “Yupela mas mekim wankain pasin God i save mekim bikos **yupela pikinini bilong Em na Em i lavim yupela tumas.**”

Olsem na, holim tingting long dispela. Taim yu wokabaut holim tingting olsem, “Mi no man bilong dispela graun, nogat, mi pikinini bilong God.”

Taim ol sampela manmeri i grisim yu long mekim pasin nogut, holim tingting olsem, “Mi no man bilong dispela graun, nogat, mi pikinini bilong God na i no gutpela long mi mekim pasin bilong dispela graun.”

Holim tingting. Yumi no kanaka. Yumi no pipia manmeri. Yumi no haiden manmeri. Yumi no manmeri bilong dispela graun. Yumi no blek. Yumi no wait. Nogat. Yumi bilong God. Yumi pikinini bilong BIKPELA God. Yumi pikinini bilong God na yumi mas wokabaut olsem yumi pikinini bilong God.

Orait, narapela tok i ken i helpim yumi na strongim yumi long senisim laip bilong yumi na kisim pasin God i laikim i olsem....

2. Tingting long wok Krai i bin mekim long yu na hau Em i lavim yu.

Aposel Pol i tok, “Wokabaut long rot bilong lavim olsem Krai i lavim yumi na Em i lusim laip bilong Em bilong sevim yumi.”

Sapos yumi laik wokabaut long rot bilong lavim **olsem** Krai i lavim yumi na Em i lusim laip bilong Em bilong sevim yumi, orait **pastaim yumi mas save long lavim bilong Krai** na hau Em i lusim laip bilong Em bilong sevim yumi. Sapos yumi no save long lavim bilong Krai, hau na bai yumi wokabaut long rot bilong lavim olsem Krai? Yumi no inap.

Yumi lukim na skelim **Aisaia 53:1-12**. (Yu ken i lukim long pes 67.)

Jisas Em i kisim ples bilong *yumi* – yumi inap kisim ol dispela bagarap bikos yumi sin manmeri! Tasol, Jisas i kisim ples bilong yumi bilong stretim yumi long ai bilong God na yumi no ken i kisim kot na pe bilong sin bilong yumi. Jisas i lusim laip bilong Em bilong sevim laip bilong yumi.

Ating, sampela taim yumi lusim tingting long dispela lavim bilong Krai na yumi strong tumas long holim ol sampela pasin i no gutpela pasin. Mi tok long pasin bilong pilai kas na dring bia na kain pasin olsem. Yumi save long toktok ol narapela manmeri i ken i mekim taim ol i lukim yu pilai kas na dring bia – ol bai tok baksait na tok, “Ol i giaman lotu lainya.” Olsem na, dispela i save daunim gutnius yumi save harim na i daunim nem bilong Krai – na givim sem long yumi.

Long wanem as yumi holim dispela pasin i go yet? Ol dispela kain pasin nogut em i bikpela samting tumas bilong yumi lusim, a? Tingim Krai. Em i bin lusim **laip** bilong Em bilong sevim laip bilong yumi, na long wanem as yumi tingim lusim pilai kas na bia em i bikpela samting tumas bilong yumi lusim?

Harim. Sapos yumi tingting gut long lavim bilong Krai bai yumi sem long pasin bilong yumi na yumi ken i stat na senisim laip bilong yumi na bihainim tru pasin bilong Krai.

Na narapela samting tu. Lukim gen **Aisaia 53**. Taim ol i bagarapim Jisas na taim ol i laik kilim Jesus, orait Jisas i no opim maus bilong Em na Em i komplem na mekim planti toktok. Nogat. Em i no komplem taim Em i karim hevi bilong sin bilong yumi. Na Krai Em i no opim maus na toktok planti na komplem taim Em i karim hevi bilong sin bilong ol wanwan manmeri i stap nau insait long sios femili bilong God, olsem na, long wanem as yumi opim maus na toktok planti na komplem na mekim nogut long wanwan manmeri?

Harim. Mobeta yumi mekim wankain pasin Krai i bin mekim na yumi pasim maus tasol na yumi no mekim toktok long ol narapela manmeri insait long sios. Mi no minim olsem yumi pasim ai sapos ol i mekim sin, tasol yumi no ken i opim maus olgeta taim na komplem na tok bilas na tok baksait na mekim nogut. Nogat. Mobeta yumi pasim maus tasol.

Sapos tru yumi laik senis, orait,

- Yumi mas klia long tingting bilong yumi long wok God i bin mekim long laip na dai bilong Jisas bilong kisim bek yumi.
- Yumi mas kisim gutpela save long hau God i bin sevim yumi.
- Yumi mas tingting moa na moa long ol dispela samting. Yusim fri taim bilong yumi long skelim na tingting na lainim gut olgeta samting long wok bilong God long laip na dai bilong Krai.
- Na long bel bilong yumi, trutru, kisim bikipela tenkyu long God na long Krai na Holi Spirit long olgeta wok Ol i bin mekim long yumi.

Sapos yumi mekim olsem, bai yumi klia long lavim bilong Krai – na bai yumi senis – laip bilong yumi bai senis olgeta. Taim yumi save long lavim bilong Krai – taim yumi save long olgeta wok bilong Krai – ol dispela samting bai givim yumi strongpela tingting long bihainim tru olgeta pasin God i laik ol pikinini bilong Em i bihainim.

Lukim prea bilong Pol long **Efesus 1:17-19** na yumi ritim. Nambawan samting Pol em i prea long ol manmeri long sios femili long taun Efesus i olsem, ol i mas save moa na moa long God na long wok bilong Krai. Long wanem? Pol em i klia olsem, taim ol i save moa na moa long God na long wok bilong Krai, laip bilong ol bai senis.

Tru, yumi laik senis? Orait, stadim Tok bilong God na kisim trupela save long olgeta wok God i mekim long laip na dai bilong Jisas Krai. Taim yumi skelim trutru wok na lavim bilong Krai, bai yumi kisim trupela tenkyu long laip bilong yumi na bai yumi amamas long lusim olupela wei bilong ples, olupela wei bilong dispela graun na bihainim nupela wei bilong Krai.

Em tasol.

Aisaia

53

¹Husat i bilipim na trastim dispela toktok mipela i autim,
na BIKPELA i putim strong bilong Em ples klia long husat?

- ² Long wanem, long plen bilong BIKPELA, wokman bilong Em i kamap olsem wanpela nupela kru,
na em i kamap olsem nupela kru i kamap long graun i drai.
Na dispela wokman, nus pes han lek bilong em i no narapela kain na yumi tingim olsem em i bikpela na
naispela samting,
em i no stap narapela kain na yumi tingim olsem em i bikpela samting i gat namba. Nogat.
- ³ Ol manmeri ol i rabisim em na ol i givim baksait long em,
bel hevi i makim wokabaut bilong em na em i safa planti,
na em i stap olsem wanpela man ol manmeri i les long lukim,
ol i rabisim em na daunim em na yumi tingim olsem em i man nating.
- ⁴ Tru tumas, dispela wokman em i karim safa bilong yumi, na em i kisim bel hevi bilong yumi,
tasol yumi tingim olsem God i mekim save long em na God i stikim em na givim hevi long em long rong
bilong em yet.
- ⁵ Tasol nogat. Long asua bilong sin bilong yumi bodi bilong em i bruk,
na long ol rong bilong yumi em i kisim bagarap,
em i karim na pinisim pe bilong sin bilong yumi na yumi lukim bel isi,
na olgeta bagarap bilong em i stretim sik bilong yumi.
- ⁶ Yumi olgeta yumi olsem ol sipsip i lus nabaut,
yumi olgeta yumi bihainim laik na save bilong yumi yet,
na BIKPELA i hipim sin bilong yumi olgeta antap long wokman bilong em.
- ⁷ Ol i mekim nogut long dispela wokman, na em i safa planti,
tasol em i no opim maus bilong em na mekim toktok,
wankain olsem pikinini sipsip ol i pulim i go bilong kilim na kaikai,
na wankain olsem sipsip ol i holimpas bilong rausim gras bilong em,
em i no opim maus bilong em na mekim toktok.
- ⁸ Ol i mekim nogut long em long kot bilong ol na ol i holimpas na karim em i go,
na ol manmeri bilong jeneresen bilong em, husat bilong ol i save olsem em i lusim laip bilong em na
em i kisim pe bilong sin bilong ol lain manmeri bilong Mi?
- ⁹ Ol i makim em i man bilong tromoi long matmat bilong ol man nogut,
wantaim ol man i hangre tumas long kisim mani,
tasol em i no mekim wanpela pasin nogut
na em i no mekim wanpela giaman tok.
- ¹⁰ Em olsem na em i plen bilong BIKPELA long daunim wokman bilong Em na mekim em i safa i stap,
na BIKPELA i mekim laip bilong dispela wokman i stap wanpela ofa bilong pe bilong sin,

tasol yet dispela wokman bai lukim ol planti pikinini bilong em na em bai stap laip i go i go,
na plen bilong BIKPELA bai karim gutpela kaikai long han bilong em.

¹¹ Na bihain long safa na hevi bilong em, em bai lukim kaikai bilong wok bilong em na em bai bel isi i stap,
long wok bilong dispela stretpela man, wokman bilong Mi,
em bai mekim planti manmeri i kamap stretpela manmeri long ai bilong Mi na Mi kisim bek ol,
na em i karim pe bilong olgeta sin bilong ol.

¹² Long dispela as Mi bai litimapim nem bilong em namel long ol manmeri i gat nem,
na wankain olsem ol ami i skelim ol samting ol i winim long pait, bai Mi skelim ol planti gutpela samting
long em,
long wanem, em i kapsaitim laip bilong em yet na em i dai,
na em i kisim nem nogut wantaim ol sin manmeri.
Em i mekim olsem bilong karim pe bilong sin bilong ol planti manmeri,
na em i sanap long ai bilong Mi bilong lukautim ol sin manmeri.

Nogut sampela manmeri i giamanim yupela.

Efesus 5:3-7.

Long Efesus 5:3-7 God i tokim yumi long 3-pela samting....

God i tok....

1. Yupela no ken i mekim pasin olsem....

- Pasin pamuk (lain 3)
- Olgeta kain pasin i doti (lain 3)
- Mangalim ol samting bilong narapela manmeri (lain 3)
- Doti toktok (lain 4)
- Stupit toktok (lain 4)
- Pilai toktok i doti (lain 4)

Tok bilong God i klia olgeta – *yumi* manmeri God i bin makim na pasim long Krai, na Krai i mekim wok long diwai kros bilong mekim yumi holi na i no gat asua long ai bilong God, na Em i kisim bek yumi na adoptim yumi na putim yumi insait long femili bilong Em, insait long nupela komyuniti bilong Em, *yumi* no ken i mekim ol dispela kain pasin – *yumi* no ken i givim yumi yet long ol dispela kain pasin.

Yumi no ken i spoilim laip bilong narapela manmeri. Taim yu mekim pasin pamuk, em nau *yu* spoilim laip na sindaun bilong dispela meri. *Yu* tasol i givim nem nogut long em. *Yu* tasol mekim em i kamap pamuk meri. Na taim yu pamuk wantaim em, orait dispela meri i no inap marit gut nau – olgeta taim em bai marit nabaut tasol long planti man. Na yu mas klia olsem, em i *yu* i spoilim laip bilong em. Yu no ken i tok, “Em yet.” Nogat. Em i *yu* i bin grisim em na bagarapim em. *Yu* tasol.

Na wankain olsem long pasin i doti. Yu mekim pasin i doti wantaim wanpela meri, orait em i *yu* tasol i bagarapim na spoilim laip bilong em. Yu bagarapim em na yu bagarapim yu yet wantaim.

Na sampela taim, tupela man i mekim pasin i doti wantaim – na sampela taim tupela meri i mekim pasin i doti wantaim. Harim. Ol manmeri bilong God ol i no ken i mekim dispela kain pasin! Sampela taim ol sampela man i mekim pasin i doti wantaim meme! Harim! Ol manmeri bilong God ol i no ken i mekim dispela kain pasin!

Na yumi no ken i mangalim meri bilong narapela man. Yumi no ken i mangalim man bilong narapela meri. Yu no ken i mangalim meri pikinini bilong narapela man. Sapos yu mangalim, orait i no longtaim bai yu mekim sampela pasin bilong pulim meri na pamuk wantaim.

Na sapos yu wok long kisim meri bilong narapela man (o yu wok long kisim man bilong narapela meri), na yu kisim em, orait yu mas klia olsem, nau yu bagarapim na spoilim laip na sindaun bilong em. Nau olgeta manmeri bai tingim olsem, dispela meri em i wanpela pamuk meri na ol planti man bai traim na pulim.

God i tok, dispela pasin i no rait pasin bilong ol manmeri bilong God. Yu tingim Krai. Em i no mekim wanpela pasin bilong bagarapim na spoilim laip bilong yumi i bilong Em. Nogat tru. Em i bin lusim laip bilong Em bilong sevim laip bilong yumi. Pasin pamuk na doti pasin na mangalim pasin em i pasin bilong bagarapim na spoilim laip na sindaun bilong narapela manmeri. *Yumi no ken i mekim!*

Na tu, God i tok, “Yupela no ken i mekim doti toktok, na stupit toktok, na pilai toktok i doti.”

Ol dispela kain samting i save bagarapim na spoilim yu yet. Na ol dispela kain samting i save bagarapim na spoilim ol manmeri i harim dispela rabis toktok bilong yu. Ol manmeri i harim dispela kain toktok, ol bai i no inap rispektim yu. Nogat tru. Na tu, sapos yu mekim ol dispela kain toktok, orait dispela kain toktok i save spoilim tingting na bel bilong yu, na i no longtaim bai yu kirap na mekim ol kain pasin nogut.

God i tok, “Mobeta yumi yusim toktok bilong yumi bilong tok tenkyu long God.” Dispela kain toktok i save pulimapim tingting bilong yumi long olgeta gutpela tingting na bai yumi mekim gutpela pasin.

Orait, dispela em i fes samting God i tokim yumi long dispela hap ves. Namba 2 samting i olsem....

2. Yupela no ken i paul na yupela tingim olsem yupela ken i pas wantaim Krai na mekim ol dispela kain pasin nogut wantaim.

Lukim na skelim **Efesus 5:5** pastaim....

- “*Lotuim dispela pasin*” i minim olsem, ol dispela kainkain pasin nogut i kamap nambawan samting olgeta long tingting na bel na laip bilong ol. Ol i pas long dispela kain pasin. Ol i *laikim tumas* na ol i *save bihainim* dispela pasin. Dispela pasin i *save makim* laip bilong ol. Manmeri i *save mekim* ol dispela kain pasin, i olsem dispela em i lotu bilong ol.
- “*Ol dispela kain manmeri i no inap lukim kingdom bilong Krai na God.*” Na manmeri we ol dispela kain pasin i stap **nambawan samting** long laip bilong ol, ol i no inap lukim kingdom bilong God. Ol manmeri we dispela kain pasin i **makim** laip bilong ol, ol i no inap lukim kingdom bilong God. Manmeri i *save mekim* ol dispela kain pasin ol i no inap lukim kingdom bilong God.

Orait nau lukim **Efesus 5:6**....

“*Nogut sampela manmeri i giamanim yupela long tok gris*” Ol i mekim wanem kain tok gris? Skruim dispela ves i go yet....

“*Long wanem, ol manmeri i sakim tok bilong God bai pilim bel hat bilong God.*”

Yu save, sampela manmeri i ken i tokim yumi olsem, “Sapos yu laik harim lotu, em i orait, em gutpela. Tasol nogut yu pas tumas long dispela samting na yu spoilim amamas na fan bilong yumi. Olsem na, yu kam na yumi pilai nabaut wantaim ol yangpela meri na em i orait, Sarere na Sande yu ken i harim lotu.” Yu save, ol i ken i grisim yumi long mekim pasin nogut na yumi ken i tingting, “Mi save harim lotu, bai mi i stap orait.”

Ol planti manmeri ol i ken i tokim yumi olsem, “Sapos yu harim lotu na kisim baptais na Lordsapa, em inap, yu no ken i tingting planti – yu no ken i senisim laip bilong yu tumas.” Yu save, sampela manmeri i ken i grisim yumi long larim pasin nogut i stap long laip bilong yumi na ol i ken i tokim yumi olsem, “No ken i wari, bai yu go.”

Yu save long pasin bilong sampela lotu manmeri – ol i tingim olsem ol i ken i holimpas ol pasin nogut na kisim heven tu – ol i tingim olsem, ol i ken i stap olsem ol haiden manmeri na kisim heven wantaim. Tasol ol i giamanim ol yet. Ol i paul. Na ol i ken i paulim tingting bilong yumi tu.

Pol i givim bikpela woning long ol manmeri bilong sios Efesus. Em i tok klia olsem, “Ol manmeri i sakim tok bilong God bai pilim bel hat bilong God” – ol i no inap lukim kingdom bilong heven – ol bai lus.

Harim. Long dispela as tasol God i tok long **1 Korin 5** olsem, “Man i mekim pasin pamuk, rausim em long sios – em mas i stap autsait.” Yu save, em i mekim rabis pasin tasol. Na nogut em i stap insait long sios na em i tingim olsem, “Mi orait. Mi save harim lotu. Mi no man nogut, mi lotu man.” Sapos em i kisim dispela kain tingting, orait em i no inap lusim pasin pamuk bilong em. Em i no inap lusim rabis pasin bilong em. Nogat. Em bai pasim tingting na holim pasin pamuk wantaim lotu pasin.

Tasol, yumi save pinis, man i save mekim dispela kain rabis pasin em i no inap tru long lukim kingdom bilong Krai na God. Em i no inap. Maski em i mekim ol naispela lotu toktok God i tok klia pinis, “Man i mekim ol dispela rabis pasin em i no inap tru long lukim heven. Nogat. Em bai lukim bel hat bilong God tasol.”

Olsem na, mobeta dispela kain man i stap autsait long sios na em i ken i klia long pasin bilong em. Taim em i lukim em i stap autsait long sios, orait em i ken i klia olsem, pamuk pasin bilong em, em i no liklik samting, na em i ken i pret na tanim bel.

Sampela taim yumi ken i sori long man i mekim pasin pamuk na em i stap autsait. Yumi save tingim olsem, “Mobeta em i kam bek insait long sios na harim Tok bilong God na em i ken i tanim bel.” Tasol, dispela i no gutpela tingting. Long wanem? Sapos dispela man i kam bek insait long sios, orait tingting bilong em i ken i paul na em i ken i tingim olsem, “Em i no bikpela samting tumas, mi ken i holim pasin pamuk na harim lotu na bihain bai mi lukim heven, em i no gat samting.” Olsem na, mobeta em i stap autsait long sios olsem God i tok.

Aposel Pol i mekim strongpela toktok long yumi. Yumi no ken i tingim olsem, yumi ken i holim pipia pasin na pipia toktok na pas long Krai wantaim. Nogat tru. Olsem na, yumi mas lusim ol rabis pasin na yumi bihainim ol pasin i holi na stretpela.

Pasin i holi na stretpela em i **mak** bilong manmeri i bilipim tru na Krai i mekim ol klin long ai bilong God. Manmeri i bilip tru, ol bai wok hat long lusim ol kainkain pasin nogut. Tasol ol manmeri **i pas yet** long ol kainkain pasin nogut, dispela i soim olsem, ol i giaman na ol i no bilip tru na ol i stap yet aninit long bel hat bilong God – ol i no bilong Em.

Long dispela as aposel Pol i givim bikpela woning long ol manmeri long sios Efesus na long yumi tu. Sapos yumi strong na yumi no laik senis na lusim ol kainkain pasin nogut, orait dispela i soimaut olsem yumi no bilip tru – yumi giaman tasol – na bai yumi fesim bel hat bilong God – yumi no inap lukim heven.

Nogut sampela manmeri i giamanim yupela long dispela samting...*Yupela no ken i paul na yupela tingim olsem yupela ken i pas wantaim Krai na mekim ol dispela kain pasin nogut wantaim.*

3. Yupela no ken i poroman wantaim ol manmeri i save mekim ol dispela kain pasin nogut.

Lukim **Efesus 5:7**. Dispela tok i klia – yumi no ken i poroman wantaim ol manmeri i save mekim ol dispela kain pasin nogut.

- No ken i sindaun na pilai kas wantaim ol.
- No ken i raun wantaim ol.
- No ken i bes-met wantaim ol.

Yumi mas i stap separet long ol. Yumi mas i stap longwe long ol. Yumi no ken i poroman wantaim ol. Nogut ol i pulim yumi i go long ol kainkain rabis pasin na yumi lus wantaim ol.

Yumi no ken i pilai pilai long senisim laip bilong yumi na bihainim na wokabaut long pasin i stretpela na holi.

Senisim laip na bihainim pasin i stretpela na holi em i no samting yumi ken i tingim olsem, “Bai mi mekim o nogat, mi no save.” Nogat. Yumi save olsem, God i kisim bek yumi long faitful wok bilong Jisas tasol. Em olsem na sapos Holi Spirit i bin opim ai na ia na bel bilong yumi na Em i tanim bel bilong yumi pinis na Em i givim bilip long yumi na yumi bilipim na trastim wok Krai i bin mekim bilong mekim yumi klin long ai bilong God, orait yumi bai lusim wei bilong ol haiden manmeri long ples na yumi bai kisim pasin God i save laikim.

Dispela gutpela pasin God i save laikim i no save karim yumi i go long heven. Nogat. Tasol, sapos yumi kisim tingting na yumi strong long senisim laip bilong yumi na yumi trai hat long wokabaut long dispela gutpela pasin God i save laikim, orait dispela i *soim* olsem, Holi Spirit i bin opim ai na ia na bel bilong yumi na yumi tanim bel tru na yumi bilip tru na yumi pas tru long Krai na yumi insait tru long femili bilong God.

As bilong dispela 3-pela toktok.

Taim yumi senisim tingting bilong yumi na yumi senisim pasin bilong yumi na yumi wok long lusim ol kainkain pasin nogut olsem Pol i tok, orait yumi stat nau na yumi wokabaut long rot bilong lavim.

Ol sampela manmeri i save tok olsem, “Mipela lain bilong lavim ol manmeri.” Tasol, ol i paulim ol sampela meri, na ol i mekim ol kainkain pasin i doti, na ol i mangalim ol samting bilong narapela manmeri, na ol i mekim ol doti toktok na stupit toktok na pilai toktok i doti. Ol dispela kain pasin i bagarapim ol narapela manmeri – ol dispela kain pasin i bagarapim ol brata na sista. Harim. Sapos ol i mekim olsem, orait ol i no manmeri bilong lavim. Ol i wokabaut yet long pasin bilong ol haiden manmeri. Na ol i no inap lukim kingdom bilong God. Pasin bilong ol i soim olsem, Holi Spirit Em i no opim ai na ia na bel bilong ol na ol i no tanim bel trutru na ol i wokabaut yet long haiden pasin bilong ol.

Tasol yumi i bilipim na trastim God long kisim bek yumi long faitful wok bilong Jisas long diwai kros, na yumi bilipim na trastim na bihainim Jisas, orait yumi no haiden manmeri. Nogat. Holi Spirit i opim ai na ia na bel bilong yumi pinis na faitful wok bilong Jisas i kisim yumi i kam pinis long femili bilong God. Olsem na, yumi bilong God na yumi laik bihainim ol *gutpela* bilong God, Papa bilong yumi.

Em tasol.

Wokabaut olsem yupela pikinini bilong lait.

Efesus 5:8-14.

Long stadi bilong yumi long Efesus 5:3-7 yumi kisim save olsem, pamuk pasin na olgeta kain pasin i doti na pasin bilong mangalim meri bilong narapela man na mangalim meri pikinini bilong wanpela man, i no gutpela pasin bilong holi manmeri bilong God. Pol i tok, "*Namel long yupela ol dispela kain pasin i no ken i kamap.*"

Na tu, doti toktok na stupit toktok na pilai toktok i doti, i no gutpela pasin bilong holi manmeri bilong God. Pol i tokim yumi long lusim ol dispela kain toktok na em i tok, "*Mobeta yumi yusim toktok bilong yumi bilong tok tenkyu long God.*"

Yu save, toktok nogut i save bagarapim tingting na bel bilong ol manmeri i *mekim* na i *harim*. Olsem na, mobeta yumi mekim gutpela toktok bilong tok tenkyu long God na long dispela rot tingting bilong yumi bai i stap stret na toktok yumi mekim bai helpim ol manmeri i harim tok bilong yumi.

Ol pasin nogut na ol toktok nogut i save bagarapim yumi yet na i bagarapim ol narapela manmeri tu. God i tokim yumi long lavim ol brata na sista bilong yumi. Olsem na, yumi lusim ol dispela kainkain pasin nogut na yumi lusim ol kainkain toktok nogut, na long dispela rot yumi lavim brata na sista bilong yumi.

Na yumi bin skelim wanpela strongpela tok bilong God.... God i tok, manmeri i *save* mekim ol dispela kain pasin – manmeri i *givim ol yet* long ol dispela kain pasin – manmeri i *save* mekim pasin pamuk na pasin i doti na mangalim pasin – manmeri i *save* mekim toktok i doti na stupit toktok na pilai toktok i doti – ol dispela kain manmeri ol i no inap lukim kingdom bilong Krai na God – ol i no inap i go long heaven – nogat – ol bai lukim na kisim bel hat bilong God long hel tasol. Ol dispela pasin em i **mak** bilong manmeri ai na ia na bel bilong ol i no op na ol i no tanim bel na ol i no bilipim na trastim na bihainim feifful wok bilong Jisas.

Tasol yumi i bilipim na trastim God long kisim bek yumi long feifful wok bilong Jisas long diwai kros, na yumi bilipim na trastim na bihainim Jisas, orait yumi no stap olsem. Nogat. Holi Spirit i opim ai na ia na bel bilong yumi pinis na feifful wok bilong Jisas i kisim yumi i kam pinis long femili bilong God. Olsem na, yumi bilong God na yumi *laik* bihainim na wokabaut long *gutpela* bilong God, Papa bilong yumi. Dispela em i **mak** bilong ol trupela manmeri bilong God.

Em olsem na yumi no ken i larim ol sampela manmeri i giamanim yumi – yumi no ken i paul long tingting bilong yumi – *yumi no ken i tingim olsem* yumi ken i wokabaut long pasin nogut na bihainim Jisas wantaim. Nogat.

Long lain 7 Pol i tokim yumi long yumi no ken i *poroman* wantaim ol manmeri i wokabaut long kainkain pasin nogut.

Long **lain 8-14** Pol i givim 2-pela tok moa long yumi na yumi ken i klia long wanem as yumi no ken i wokabaut long ol kainkain pasin na toktok nogut, na long wanem as yumi no ken i *poroman* wantaim ol manmeri i *save* mekim ol kainkain pasin na toktok nogut.

Fes toktok i olsem....

1. Yumi no manmeri bilong tudak, nogat, nau yumi bilong lait bilong BIKPELA.

Lukim lain 8-10.

Bipo, yumi i stap olgeta long pasin tudak. Bipo, taim Holi Spirit i no kam yet long laip bilong yumi na Em i no opim ai na ia na bel bilong yumi na Em i no givim bilip long yumi, long dispela taim yumi stap long pasin tudak. Long dispela taim olgeta pasin yumi mekim em i tudak pasin bikos yumi wok long givim baksait long God - yumi no save long lait na yumi no kam yet long lait.

Long dispela taim yumi no save long wok bilong Krai – yumi bin harim stori, tasol yumi no save. Yumi no save Jisas i bin mekim wok bilong rausim asua bilong yumi na mekim yumi i stap stret na holi long ai bilong God. Yumi no save God i bin salim Jisas i kam bilong mekim dispela wok bilong kisim bek yumi na bilong adoptim yumi na bilong mekim yumi pikinini long femili bilong Em. Yumi no save God i kisim bek yumi long ol dispela feifol wok bilong Jisas tasol. Taim yumi stap yet long ol tudak pasin yumi no save long ol wok bilong God na Krai.

Tasol, bihain, Holi Spirit i kam, na Em i mekim wok insait long yumi, na Em i opim ai na ia na bel bilong yumi na Em i soim yumi ol dispela wok bilong God na Krai – Em i kliaim tingting bilong yumi na Em i givim save long yumi long olgeta wok bilong God na Krai.

Em olsem na Em i givim bilip long yumi, na long dispela as tasol yumi bin tanim bel na yumi bilipim na trastim olgeta wok Krai i bin mekim bilong mekim yumi klin long ai bilong God na God i kisim bek yumi. Taim Holi Spirit i mekim ol dispela wok insait long laip bilong yumi, em nau, Holi Spirit i bin kisim yumi i kam long lait.

Lukim 1 Korin 6:9-11 – lukluk gut long lain 11....

⁹ Ating yupela no save, ol manmeri nogut ol i no inap kisim kingdom bilong God. Yupela no ken i giamanim bel bilong yupela. Ol manmeri i mekim ol kinkain pamuk pasin, na ol manmeri i lotu long ol aidol, na ol marit manmeri i mekim pasin pamuk, na ol 2-kina man, na ol man i mekim marit pasin wantaim narapela man, ¹⁰ na ol stilmanmeri, na ol manmeri i tok baksait, na ol kon manmeri, ol i no inap kisim kingdom bilong God. ¹¹ Na pastaim sampela bilong yupela i bin i stap olsem. Tasol, long wok bilong BIKPELA Jisas Krai na long Holi Spirit bilong God bilong yumi, God i wasim yupela, na Em i mekim yupela holi manmeri, na Em i givim stretpela pasin long yupela bilong kolim yupela “stretpela manmeri”.

Long wok bilong BIKPELA Jisas Krai God i wasim yumi na Em i mekim yumi holi manmeri bilong Em na Em i mekim yumi kamap stretpela manmeri long ai bilong Em na yumi kisim nem “stretpela manmeri”. Na long wok bilong Holi Spirit God i kamautim yumi long tudak – Em i opim ai na ia na bel bilong yumi – Em i kamapim laip long yumi – na long dispela rot Em i putim yumi i kam long lait bilong Em. Pastaim yumi stap long tudak (lain 9-10), tasol nau yumi manmeri bilong tulait (lain 11).

Em olsem na, long dispela as, yumi no ken i *poroman* wantaim ol manmeri bilong tudak bikos ol i bilong narapela samting olgeta. Yes, bipo yumi bilong dispela narapela samting tu, tasol nau nogat. Nau yumi bilong BIKPELA – nau yu bilong lait bilong BIKPELA. God i bin wasim yumi na mekim yumi klin, *bai* yumi wokabaut long klinpela pasin – Em i kisim yumi i kam long lait bai yumi wokabaut long lait.

Yupela mama, yupela save long dispela samting. Taim yu wasim pikinini bilong yu, orait yu no wasim em bai em i ken i tanim tanim long graun malumalu olsem ol pik na kamap doti gen. Nogat. Taim yu wasim pikinini na yu wasim klos bilong em, orait yu minim long em i stap klin na i wokabaut long klin tasol.

Na wankain olsem. God i bin mekim bikpela wok bilong wasim yumi na mekim yumi klin, olsem na, yumi mas i stap klin – yumi mas i wokabaut long pasin i klin – yumi mas wokabaut long lait bilong BIKPELA. Yumi no ken i tanim tanim long doti tudak pasin. Yumi no ken i wokabaut long tudak.

Lukim **Efesus 5:9-10** gen - olgeta samting, olgeta pasin, i gutpela tumas na i stretpela tumas na i tru tumas em i kaikai bilong lait.

Manmeri i kam long lait bai karim prut bilong lait. Olsem na, yumi Holi Spirit i kisim yumi i kam long lait, i kam long Krai, orait yumi mas karim kaikai bilong lait, kaikai bilong Krai. Kaikai bilong lait bilong BIKPELA em i olgeta samting i gutpela tumas na i stretpela tumas na i tru tumas. Yumi mas karim dispela kain prut – yumi mas wokabaut long dispela kain pasin.

Na olgeta samting i nogut tumas na i pipia tumas na i rabis tumas em i kaikai bilong tudak. Olgeta samting i gutpela tumas na stretpela tumas na i tru tumas em i kaikai bilong lait. Yumi mas wokabaut long lait. Yumi no ken i wokabaut long tudak pasin. Nogat. Yumi givim baksait long tudak na yumi tanim pes bilong yumi long tulait na yumi wokabaut i go i go long tulait.

Long dispela as Pol i tok olsem, “Yupela mas wok long painimaut wanem pasin BIKPELA i save laikim.

Na hau na yumi painimaut wanem pasin BIKPELA i save laikim? Lukim na skelim Baibel – i no gat narapela rot – long Baibel tasol. Olsem na, yumi mas wok long skelim gut Tok bilong God na bihainim wanem pasin Em i tokim yumi long mekim na bihainim.

Harim. Mobeta yumi poroman wantaim ol sampela manmeri i tanim bel trutru na i bilipim na trastim Jisas trutru, na yumi raun wantaim dispela kain manmeri. Long wanem? Em i ken i helpim yu na yu ken i helpim em long mekim na bihainim pasin God i save laikim. Yu na em i ken i wokabaut wantaim long lait bilong BIKPELA.

Yumi no ken i mekim rabis pasin na rabis toktok na poroman wantaim ol tudak manmeri bikos yumi no bilong tudak moa. Nogat. Nau yumi bilong lait bilong BIKPELA.

2. Taim yumi wokabaut long pasin bilong lait, orait pasin yumi mekim i putim tudak pasin long ples klia, na sampela manmeri i ken i sem na tanim bel na kam insait long lait.

Lukim **lain 11-14**.

Yumi bilong lait bilong BIKPELA nau – Em i bin mekim bikpela wok na kisim yumi i kam long lait bilong Em, olsem na, yumi mas i stap long lait bilong BIKPELA. Kaikai bilong lait em i olgeta samting i gutpela tumas na stretpela tumas na tru tumas.

Rot bilong tudak em i no save kamapim wanpela gutpela samting. Olsem na, yumi no ken i wokabaut long tudak pasin wantaim ol manmeri bilong tudak. Nogat. Mobeta yumi helpim ol i save olsem tudak pasin em i nogut pasin (**lain 11**).

Tudak pasin em i samting bilong sem tasol. Na sapos yumi helpim manmeri save olsem, tudak pasin em i samting bilong sem, orait yumi ken i helpim ol i lusim tudak bilong ol na i kam insait long tulait wantaim yumi. Long dispela rot yumi bai helpim ol na yumi lavim ol.

Lait i save putim olgeta samting long ples klia. Dispela em i pasin bilong lait. Taim yumi laitim lam, orait olgeta samting insait long haus bilong yumi i kamap ples klia na yumi ken i lukim. Na wankain olsem long pasin bilong lait bilong BIKPELA. Taim yumi mekim gutpela pasin na pasin i stretpela na holi, orait dispela pasin bilong yumi bai putim ples klia sem bilong tudak pasin. Ol manmeri i wokabaut long tudak pasin, taim ol i lukim pasin i stretpela na holi, orait ol bai save olsem pasin bilong ol i no gutpela pasin na i no kamapim wanpela gutpela samting na ol i ken i sem na ol i ken i tingting long kam insait long lait wantaim yumi.

Tasol, sapos yumi wokabaut long tudak pasin wantaim ol, orait dispela i no inap helpim yu na i no inap helpim ol. Nogat. Dispela pasin bilong yu bai kamapim ol samting nogut tasol – bai yu bagarapim ol manmeri bilong tudak moa na bai yu bagarapim yu yet wantaim.

Yu save, pasin yumi mekim, pasin yumi wokabaut long em, i ken i karim gutpela kaikai o i ken i karim kaikai nogut. Sapos yu wokabaut long lait pasin, orait bai yu karim gutpela kaikai – na pasin yu mekim i ken i karim gutpela kaikai tu long laip bilong narapela manmeri.

Em olsem na mobeta yumi wokabaut long lait bilong BIKPELA. Mobeta yumi wokabaut long pasin i gutpela tumas na i stretpela tumas na i tru tumas bikos dispela kain pasin em i pasin bilong lait. Na dispela lait i ken i givim lait long komyniti bilong yumi – komyniti bilong yumi i wokabaut long tudak pasin na yumi ken i helpim ol save long pasin nogut bilong ol na soim rot bilong ol i ken i kam insait long lait wantaim yumi.

Lukim **lain 14** – Yumi ken i helpim ol tudak manmeri i wekap long dai bilong ol na ol i kam long lait bilong BIKPELA. Sapos yumi wokabaut long pasin bilong lait, bai yumi helpim planti manmeri. Tasol sapos yumi wokabaut long tudak pasin wantaim ol tudak manmeri, orait yumi no inap helpim wanpela manmeri na yumi westim laip bilong yumi.

Nogut yumi westim laip bilong yumi, a? Yumi no bilong tudak. Nogat. Yumi bilong lait bilong BIKPELA. Olsem na, yumi no ken i wokabaut long pasin bilong tudak. Nogat. Mobeta yumi wokabaut long pasin bilong lait na sampela manmeri i wokabaut long tudak ol i ken i lukim tulait pasin bilong yumi na ol i sem long tudak pasin bilong ol na ol i tanim bel na kam long lait wantaim yumi.

Long dispela wei laip bilong yumi i no wes nating. Nogat. Laip bilong yumi i karim gutpela kaikai bilong lavim na dispela i gutpela samting stret.

Orait tingim. Bai yumi karim wanem kain kaikai bilong laip bilong yumi? Bai yumi westim laip bilong yumi o nogat? Skelim na tingting gut.

Em tasol.

Manmeri bilong sios bilong God mas i stap save manmeri.

Efesus 5:15-21.

Ating sampela manmeri i skul long taun na i skul long yunivesiti na i wok long bikpela kampani nabaut ol i tingim olsem ol i *save* manmeri na ol manmeri bilong ples ol i *no save* manmeri. Ating sampela bilong ol i tingim olsem ol manmeri bilong ples ol i kanaka manmeri, long wanem, ol i no gat *save* olsem ol.

Tasol, husat i *save* manmeri trutru? Ol *save* manmeri em ol manmeri i skul tasol, a? Ol *save* manmeri em ol manmeri i go pinis long yunivesiti, a? Ol *save* manmeri em ol manmeri i wok long bikpela kampani long Mosipi na Lae, a? Ol *save* manmeri em ol manmeri i gat *save* long yusim komputa na Internet, a?

Aposel Pol i tok olsem, manmeri i gat *save* ol i manmeri i klia long laik bilong BIKPELA. Lukim **Efesus 5:15-17**.

Yumi i bilipim na trastim God long kisim bek yumi long feitul wok bilong Jisas long diwai kros na yumi pas wantaim long sios femili komyuniti bilong God, orait yumi mas i stap *save* manmeri. Yumi i bilipim na trastim na bihainim Jisas, orait yumi no ken i longlong i stap. Nogat. Yumi mas i stap manmeri i gat *save*. Yumi manmeri we Holi Spirit i bin opim ai na ia na bel bilong yumi na i kamapim laip long yumi bai yumi tanim bel na bilipim na trastim feitul wok bilong Jisas na bihainim Em, orait yumi no ken i stap olsem ol stupit manmeri. Nogat. Yumi mas i stap *save* manmeri long laik bilong BIKPELA bilong yumi.

Na manmeri i gat *save* ol i wanem kain manmeri? Manmeri i gat *trupela save* ol i stap olsem wanem? Long **Efesus 5:15-21** yumi ken i skelim 6-pela samting...

1. Manmeri i *save* manmeri ol bai lukaut gut long hau ol i stap long laip bilong ol.

Lukim **lain 15**. Manmeri i gat het na i *save* yusim het ol bai lukaut gut long hau ol i wokabaut na hau ol i sindaun. Ol i no inap pasim tingting na bihainim olgeta pasin bilong ples na olgeta kastem pasin bilong tumbuna bilong ol. Nogat. Ol bai tingting gut na skelim gut olgeta samting bilong wokabaut na sindaun bilong ol.

Em olsem na ol bai lukaut gut long hau ol i marit. Ol bai lukaut gut long pasin ol i mekim insait long marit bilong ol na hau ol i lukautim pikinini bilong ol. Ol bai lukaut gut long pasin ol i mekim insait long sios. Ol bai lukaut gut long pasin ol i mekim nabaut. Ol i no inap pasim tingting. Olgeta taim ol bai skelim gut ol pasin bilong ol.

Manmeri i gat *save*, *save* manmeri, ol bai lukaut gut long olgeta pasin Pol i bin tokaut long em long stat long **Efesus 4:17** i kam i kam long dispela hap tok nau yumi skelim. Sapos yumi pasim tingting long ol dispela samting, orait yumi longlong tasol, yumi no gat het. *Save* manmeri bai lukaut gut long dispela samting Pol i tokaut long em. Ol i bai lukaut gut long hau ol i stap long laip bilong ol.

2. Manmeri i gat *save* ol i no inap westim taim bilong ol.

Lukim **lain 16**. Manmeri i mekim pasin pamuk na olgeta kain pasin i doti na ol i mangalim marit meri na yangpela meri na ol i mekim doti toktok na stupit toktok na pilai toktok i doti – ol manmeri i mekim ol dispela kain pasin *ol i westim laip bilong ol*. Dispela pasin bilong ol em i no helpim wanpela manmeri.

Dispela pasin bilong ol em i no kamapim wanpela gutpela kaikai long laip bilong ol na long laip bilong ol narapela manmeri. Dispela pasin bilong ol em i rabis pasin tasol. *Ol i westim laip bilong ol.*

Manmeri i gat save ol bai yusim taim bilong ol long gutpela wei. Nau i gat planti pasin nogut i stap long ples – i gat planti tudak pasin i stap. Tasol ol save manmeri bilong God ol i no inap i go insait long ol dispela pasin nogut. Nogat tru. Ol bai i stap separet na yusim taim bilong ol long ol gutpela samting.

Ol bai tingting long mekim gutpela pasin na gutpela toktok bilong helpim ol narapela manmeri klia long wei bilong God. Ol bai wok hat long olgeta pasin i rait pasin bilong ol manmeri bilong God. Ol bai wokabout long pasin bilong lait, na lait pasin bilong ol bai putim tudak pasin bilong ol tudak manmeri long ples klia, na sampela bai sem na tanim bel na kam insait long nupela laip. Laip bilong save manmeri bai karim gutpela kaikai. Laip bilong ol bai helpim ol planti manmeri i kam long God wantaim ol.

3. Manmeri i gat save ol bai skelim gut olgeta laik bilong God.

Lukim **Iain 17**. Sapos yumi laik save long olgeta laik bilong God, orait yumi mas skelim gut olgeta Tok bilong God. Long Baibel God i putim Em yet long ples klia bai yumi ken i save long Em. God i no laik yumi longlong long Em. Nogat. Em i laik yumi femili bilong Em yumi save gut long Em na save gut long olgeta samting bilong Em. Long dispela as yumi save skelim Tok bilong God.

Sampela manmeri ol i les long skelim na stadim ol Tok bilong God. Sampela manmeri ol i les long Tok bilong God na ol i laik amamas tasol. Harim. Yumi no ken i mekim olsem. God i laik yumi mas save long Em. Long dispela as God i givim Tok bilong Em long yumi, bai yumi save long Em. Na sapos yumi kisim trupela save long trupela God, orait bai yumi kisim trupela amamas.

God i opim ai na ia na bel bilong yumi, bai yumi save long olgeta pasin bilong Em, bai yumi save God Em i wanem kain God, bai yumi klia long olgeta liklik samting na olgeta bikpela samting – long olgeta samting Em i bin mekim bilong sevim yumi ol manmeri Em i bin makim.

Em olsem na, manmeri i gat save ol bai skelim gut olgeta Tok bilong God, na ol bai bihainim gut olgeta Tok bilong God. Ol bai amamas long skelim Tok bilong God bikos Tok bilong God i save tokaut long olgeta samting bilong God, na ol i laik save moa long God na long Jisas Krais, BIKPELA bilong ol.

(Lukluk gen long prea bilong Pol long **Efesus 1:17-19**.)

4. Manmeri i gat save bai pulimapim ol yet long olgeta gutpela wei bilong Holi Spirit.

Lukim **Iain 18**. Harim. Ol manmeri i gat trupela save ol i no inap hamarim ol bia botol na pulap long bia na spak na ol man i lap na tok bilas long ol. Nogat. Ol bai pulimapim laip bilong ol long olgeta samting bilong God. Ol bai wanbel olgeta long Holi Spirit i stiaim tingting na laip bilong ol. Ol i laik pulap long olgeta gutpela pasin Holi Spirit i wok long kamapim long laip bilong ol manmeri bilong God.

God i givim Holi Spirit long yumi bilong opim ai na ia na bel bilong yumi na yumi luksave long olgeta wei bilong God na yumi harim gut olgeta tok God i tokim yumi na yumi tanim bel na bilipim na trastim olgeta wok God i bin mekim long dai bilong Krais. Na tu, God i givim Holi Spirit bilong stiaim na helpim yumi bihainim olgeta pasin i rait pasin bilong ol manmeri bilong God i mekim na bihainim.

Olsem na, yumi mas pulap long dispela. Yumi mas wanbel long Holi Spirit i mekim wok insait long laip bilong yumi. Yumi no ken i egensim dispela wok. Nogat. Yumi mas wanbel long wok bilong Em na wok wantaim. Larim tingting na pasin bilong God i pulap olgeta long yu.

Manmeri i gat save ol bai pulimapim ol yet long olgeta Tok bilong God na ol bai klia moa moa yet long olgeta samting God i bin mekim bilong ol long dai na kirap bek bilong Jisas Krais. Yumi no inap pinisim dispela samting, nogat, bai yumi “dringim” i go i go i go i go.

Sapos yu laik “spak”, orait yu “spak” long Tok bilong God – mi minim olsem, yu amamas moa na moa long God na tok tenkyu long Em na litimapim nem bilong Em.

5. Ol save manmeri bilong God ol bai lotu long rait wei.

Lukim lain **19-20**. Lotu em i pasin bilong litimapim nem bilong God. Na dispela i no minim olsem yumi yusim nem bilong God tasol – yumi litimapim nem tasol na tok, “God, God.” Nogat. Litimapim nem bilong God em i pasin we yumi amamas long God na yumi wanbel long God, na yumi tokaut na putim olgeta *gutpela* bilong God long ples klia – yumi soim amamas na wanbel bilong yumi long toktok bilong yumi.

Pasin bilong litimapim nem bilong God i olsem yumi litimapim God yet na tokaut klia olsem God Em i bikpela na God Em i *gutpela* na God i winim yumi. Pasin bilong litimapim nem bilong God i olsem yumi tokaut long God. Taim yumi amamas long God na yumi tokaut long olgeta samting bilong God, em nau yumi litimapim nem bilong God.

Olsem na, taim yumi tokaut olsem....

“Mi no gutpela man. Mi no fit long stretim laip bilong mi yet bai God i kisim bek mi. Nogat. Em olsem tasol God i bin makim mi na pasim mi long Krais na Krais i mekim wok long diwai kros bilong mekim mi klin long ai bilong God na God Em i kisim bek mi na adoptim mi na Holi Spirit i opim ai na ia na bel bilong mi na Em i givim bilip long mi. God yet i mekim olgeta wok bilong kisim bek mi na bikpela tenkyu bilong mi i go long God tasol.”

Taim yumi mekim kain tok olsem, na yumi mekim bilong apim God yet, orait yumi lotu trutru long God. Dispela kain pasin em i lotu pasin.

Lotu pasin em i pasin we yumi rispektim God na yumi rispektim rot bilong God na yumi rispektim wok bilong God na yumi lavim God na yumi laik tokaut na amamas long Em na putim Em i nambawan long laip bilong yumi na long sios bung bilong yumi. Lotu em i pasin we yumi tokaut klia olsem, God Em i nambawan na i no yumi i nambawan. Lotu em i pasin we yumi tokaut klia olsem, God Em i bikpela na i no yumi i bikpela – God Em i oana na bos bilong dispela wol na i no narapela – God Em i *gutpela* olgeta na i no yumi – lotu Em i pasin we yumi putim God fes long olgeta samting na yumi amamas na wanbel long putim God fes long olgeta samting.

Planti manmeri i tingim olsem, lotu em i pasin bilong amamasim ol yet. Ol i tingim olsem lotu em i samting bilong kisim *gutpela* filings. Ol i tingim olsem, lotu em i pasin bilong paitim kundu na paitim gita na singim ol song na mekim amamas tasol.

Tasol nogut. Lotu em i no dispela samting. Lotu em i pasin we yumi tokaut klia na yumi wanbel long olgeta samting bilong dispela trupela God i bin mekim olgeta wok inap pinis long kisim bek yumi pipia manmeri.

Yumi tok pinis olsem, “Ol save manmeri bilong God ol bai lotu long rait wei.” Olsem na, yu skelim. Sapos yu no save gut long God, na sapos yu no klia long olgeta wok God i bin mekim long dai bilong Krais bilong mekim yu klin, na sapos yu no save long wok bilong Holi Spirit long laip bilong yu bilong opim ai na ia na bel bilong yu, orait hau na bai yu tokaut klia long olgeta samting bilong God? Hau na bai yu litimapim God? Hau na bai yu lotu tru? Yu no inap.

Olsem na, manmeri i gat save, manmeri i save manmeri bilong God, ol i ken i litimapim nem bilong God. Ol i ken i tokaut klia long olgeta bikpela na gutpela samting bilong God. Ol i ken i lotu long rait wei.

Na sapos tru yumi amamas long olgeta wok God i mekim bilong kisim bek yumi, orait tingting bilong yumi i senis na yumi bai bihainim olgeta gutpela pasin bilong God. Lukim **Rom 12:1-2**. Taim yumi wokabaut long pasin i holi, orait yumi soimaut amamas na tenkyu bilong yumi long olgeta wok bilong God.

Long **Efesus 5:19-20** Pol i tokim yumi long yusim song bilong Buk Song wantaim lotu song (lotu song i save tokaut long olgeta samting bilong God) wantaim ol song Holi Spirit i kamapim (dispela tu em i ol song i save givim biknem long God) na yumi toktok wantaim na yumi amamas long Papa na yumi tok tenkyu long Em long nem bilong Krai. Dispela em i gutpela rot bilong yumi lotu wantaim bilong givim biknem long God na Sevyu bilong yumi.

Manmeri i save tru long God bai lotu tru long God. Sapos yumi laik lotu tru long God, orait yumi mas save tru long Em.

6. Ol save manmeri bilong God i no inap yusim save bilong ol bilong apim ol yet.

Lukim **Efesus 5:21**. Dispela tok i no hat tumas. Pol i minim olsem, yumi i gat save, yumi no ken i bikhet long dispela save. Nogat. Yumi daunim yumi yet na stap isi wantaim.

Long wanem? Krai i bin mekim wok bilong bringim yumi i kam insait long wanpela nupela femili bilong God, bai yumi litimapim nem bilong God tasol – Em i no bin mekim wok, bai yumi litimapim nem bilong yumi yet – taim yumi litimapim nem bilong yumi yet, orait yumi daunim brata bilong yumi na yumi no rispektim wok Krai i bin mekim bilong bringim yumi i kam insait long femili bilong God.

Olsem na, yumi no ken i yusim save God i givim yumi bilong daunim brata bilong yumi. Nogat. Yusim save God i givim yumi bilong helpim brata bilong yumi klia long God na long olgeta wei bilong God. Sindaun isi wantaim em na toktok wantaim em. Helpim brata na sista tasol.

Orait, yu skelim. Yu gat trupela save o nogat?

Em tasol.

Sindaun bilong marit meri insait long sios.

Efesus 5:22-25.

Long **Efesus 4:17** aposel Pol i tok pinis long sios femili komyuniti olsem, “Yupela no ken i wokabout moa olsem ol haiden Jentail manmeri.” Na long **Efesus 4:23** em i skruim dispela tok olsem, “Nau tingting bilong yupela mas kamap nupela, na laip bilong yupela mas kamap nupela. Long wanem, God i bin mekim yupela kamap nupela lain manmeri bai yupela i stap olsem Em yet na laip bilong yupela bai i stap stretpela na holi olgeta.”

Long **Efesus 5:22 – 6:4** Pol i tok yet long ol dispela samting, tasol long dispela hap em i makim pasin bilong man na meri insait long marit na pasin bilong pikinini bilong tupela insait long femili bilong tupela.

Na i olsem Pol i tok, “Long *marit bilong yupela*, yupela no ken i stap olsem ol haiden manmeri. Nau *tingting bilong yupela long marit* i mas kamap nupela, na *laip bilong yupela long marit* i mas kamap nupela. Long wanem, God i bin mekim yupela kamap nupela lain manmeri bai yupela i stap olsem Em yet na *laip bilong yupela insait long marit bilong yupela* bai i stap stretpela na holi olgeta.”

Nau bai yumi skelim toktok God i mekim long *marit meri* i stap insait long sios. Na long neks stadi bai yumi skelim toktok God i mekim long ol *marit man*. Na bihain long dispela bai yumi skelim toktok God i mekim long ol *pikinini bilong femili bilong tupela marit*. Em olsem na, nau yumi skelim **Efesus 5:22-25**.

Orait, bikpela het toktok nau moning yumi mas kisim i olsem....

Long sios bilong Krai, marit meri mas i stap aninit long lavim bilong man bilong em.

Sapos yu meri, na yu bin tanim bel na yu bilipim na trastim God long kisim bek yu long feifful wok bilong Jisas long diwai kros na yu bihainim Em, orait yu bilong sios femili komyuniti bilong God, na God i laik yu i stap aninit long lavim bilong man bilong yu (lukim **lain 22**).

Man bilong yu em i mas lavim yu olsem Jisas i lavim ol manmeri bilong sios na Em i lusim laip bilong Em bilong sevim laip bilong ol (lukim **lain 23-25**), na yu mas i stap aninit long dispela lavim bilong man bilong yu.

Long marit bilong ol sios femili komyuniti bilong God man em i het bilong meri bilong em **wankain olsem** Krai Em i Het bilong sios. Em olsem na man i mas lavim meri bilong em **wankain olsem** Jisas i lavim sios bilong Em. **Wankain olsem** yumi amamas bilong i stap aninit long lavim bilong Hetman bilong yumi bilong sios (Jisas), orait meri i ken i amamas bilong i stap aninit long lavim bilong hetman bilong femili bilong em (man bilong em).

Long sios femili bilong God tupela marit i no ken i stap olsem ol haiden marit manmeri i stap na bihainim pasin bilong ol haiden marit manmeri. Nogat. Tupela marit i no ken i stap olsem ol marit manmeri bilong ples na bihainim pasin bilong marit manmeri bilong ples. Nogat. Long sios femili bilong God man bai lavim meri bilong em olsem Jisas i lavim sios na i lusim laip bilong Em bilong baim bek laip bilong manmeri bilong sios, na meri bai amamas bilong i stap aninit long dispela kain lavim bilong man bilong em.

Yumi i laik bihainim BIKPELA, orait yumi bihainim dispela pasin long marit bilong yumi.

Nau mi laik stretim sampela rong tingting – dispela rong tingting em i tingting bilong manmeri bilong ples. Yumi no ken i bihainim tingting bilong ol manmeri long ples long marit bilong yumi, olsem na, yumi mas klia na yumi lusim dispela rong tingting. Mi makim 4-pela rong tingting bilong stretim.

1. Pol i no tok, olgeta meri mas i stap aninit long olgeta man.

Yumi no ken i tingim olsem, dispela tok long **lain 22-24** i minim olsem, olgeta meri mas i stap aninit long olgeta man. Nogat. Pol i no mekim dispela toktok. Pol i tok tasol, meri mas i stap aninit long *man bilong em yet* insait long marit bilong em.

Narapela man em i no het bilong narapela meri. Nogat. Man em i het bilong meri bilong em tasol. Yupela meri, yupela i stap aninit long man bilong yupela yet na em tasol. Baibel i no tok long yupela i stap aninit long olgeta man. Nogat. Yu i stap aninit long man bilong yu yet.

Olsem na, yu tingim. Papa bilong yu em i no het bilong yu. Brata bilong yu em i no het bilong yu. Smolpapa bilong yu em i no het bilong yu. Yu no ken i stap aninit long papa bilong yu, o brata bilong yu, o ankol bilong yu. Nogat. God i tok, yu mas i stap aninit long *man bilong yu*. *Man bilong yu* em i het bilong yu.

Dispela tok long **lain 22-24** i no minim olsem yupela olgeta meri mas i stap aninit long olgeta man. Nogat. Insait long marit tasol, man bai lavim meri bilong em olsem Jisas i lavim sios, na meri i amamas long i stap aninit long lavim bilong man bilong em. Man bilong em, em i het bilong em, na ol narapela man nogat.

2. Pol i no tok, man em i winim meri.

Dispela tok long **lain 22-24** i no tok olsem, man em i bikpela samting na meri em i pipia samting i mas i stap aninit long lek bilong man. Nogat tru!

Sampela man i gat tingting nogut long sait bilong meri. Ol i tingim olsem, man em i nambawan samting na meri i no bikpela samting. Ol i mekim nogut olgeta long meri bilong ol bikos ol i tingim olsem meri i no bikpela samting olsem ol. Ol i tingim olsem man em i bikpela samting na meri i stap daun tumas long man.

Dispela kain tingting em i tingting bilong ol haiden manmeri.

Lukim toktok i stap long **lain 22-24**. “Man em i het bilong meri bilong em **kain olsem** Krai Em i het bilong sios.” Na Krai Em i het bilong sios femili olsem wanem? Lukluk gen long **lain 22-24**. “Sios em i bodi bilong Krai na Krai i bin mekim wok na sevim sios.” Krai Em i het bilong sios femili bikos Em i bin mekim wok bilong sevim sios femili. Krai Em i het bilong sios bikos Em i dai bilong mekim sios klin long ai bilong God. Krai Em i het bilong sios bikos God i bin makim Krai bilong *lukautim* sios.

Man em i het bilong meri **wankain olsem** Krai Em i het bilong sios femili. Man em i het bilong meri bikos God i makim man bilong *lukautim* meri. Long dispela as tasol man em i het bilong meri. Man em i het bilong meri bikos God yet i bin makim em bilong *lukautim* meri.

Man i no het bilong meri bikos man em i bikpela samting na meri i samting nating tumas. Nogat tru! Man i no het bilong meri bikos man i winim meri. Nogat tru! Man em i het bilong meri bikos God i bin makim man bilong *lukautim* meri, na dispela *lukautim* bai soim *lukautim* bilong Krai. Taim man i lavim meri bilong em olsem Jisas i lavim sios, orait em i soim *lukautim pasin* bilong Jisas.

Olsem na, man i no ken i tingting nogut long meri. Krai i no tingting nogut long meri. Nogat. Em i bin lusim laip bilong Em bilong sevim ol. Olsem na, yumi man yumi no ken i tingting nogut long meri bilong yumi. Yumi no ken i tingim meri i pipia samting na yumi man yumi winim ol meri. Nogat tru! God i putim yumi het bilong meri bilong lavim na lukautim em.

Krai i bin putim sios femili *paslain* long Em yet na Em i lusim laip bilong Em bilong sevim laip bilong sios femili. Dispela em i pasin bilong lavim. Na **wankain olsem**, yumi man, yumi mas putim meri bilong yumi *paslain* long yumi yet, na long dispela pasin yumi lavim em olsem Jisas i lavim sios. Yumi no ken i daunim em. Yumi no ken i kisim tingting nogut long em na yumi tingim olsem yumi winim meri. Nogat. Yumi mas lavim meri bilong yumi na putim em paslain long yumi yet.

3. Pol i no tok, meri i mas bihainim tok nogut bilong man bilong em.

Lukim **lain 24** – yu gat wanem tingting – meri i mas bihainim **olgeta** samting bilong man bilong em, a? Meri i mas bihainim **olgeta** pasin bilong man bilong em, a? Meri i mas bihainim **olgeta** tok bilong man bilong em, a? Nogat.

Tingim. Sapos man bilong wanpela meri i laik stilim kopi bilong narapela man, orait meri i mas bihainim man bilong em na helpim em stilim dispela kopi o nogat? Nogat. God i tok pinis long yumi olgeta olsem, “Yupela no ken i stil moa. Nogat. Nau yupela mas wok bilong kamapim ol samting yu laik kisim.” Olsem na, meri i no ken i bihainim stil pasin bilong man bilong em. (**Efesus 4: 28.**)

Na tu, sapos man i tokim meri olsem, “Yu no ken i harim tok bilong God.” Meri i mas bihainim dispela tok o nogat? Nogat. Man i mekim tok nogut, na meri i no ken i bihainim tok nogut.

Lukluk gen long **lain 22**. Pol i tok wanem? “Yupela meri i laik bihainim BIKPELA.....” Yumi mas save, meri i stap aninit long BIKPELA – BIKPELA i winim man bilong em na i paslain long man bilong em.

Olsem na, fes toktok meri i mas harim na bihainim em i tok bilong BIKPELA, trupela Het bilong em. Meri i mas i stap aninit long man bilong em long olgeta samting i no bagarapim na pundaunim tok bilong God.

Olsem na, sampela taim meri i ken i sakim tok bilong man bilong em. Long wanem? BIKPELA tru bilong meri em i Krai, i no man bilong em. Na sapos man i tokim meri long mekim sampela pasin Krai i hetim na Krai i tok “Yu no ken i mekim”, orait meri i mas harim na bihainim tok bilong Krai tasol na sakim tok bilong man bilong em.

Na tingim. Sapos man bilong meri i askim em long mekim sampela pasin i no holi na i no stretpela na i no pas long wei bilong Krai, orait man em i no lavim meri bilong em olsem Jisas i lavim sios femili. Nogat. Meri i mas bihainim man bilong em long olgeta samting i gutpela na i pas long lavim bilong Krai.

4. Pol i no tok, meri em i wokboi nating bilong man bilong em.

Sampela man i tingim olsem, meri em i wokboi nating bilong em. Ol i tingim olsem, meri i mas mekim wok bilong man na man i ken i stap nating na malolo na amamas. Ol i tingim olsem, God i givim wanpela wokboi nating tasol long ol.

Dispela em i wanpela rong tingting olgeta.

Tingim Adam na Ivi. God i bin givim wok long Adam pastaim (**Jenesis 2:15**) na bihain God i kamapim Ivi bilong helpim Adam long wok bilong em (**Jenesis 2:18**). Harim. God i bin givim wok long Adam bilong

mekim. Na Em i givim lvi bilong *helpim em* long dispela wok. Em i no givim lvi bai Adam i ken i sindaun nating na meri i kisim na mekim olgeta wok bilong man. Nogat tru.

Adam em i lida bilong lvi. Adam i save gohet long wok God i givim em long mekim na lvi i bihainim Adam na helpim em long wok God i bin givim em.

Harim. Krai Em i het bilong sios femili komyuniti bilong Em. Krai Em i lida bilong sios femili. Krai i bin gohet long wok bilong soim yumi wei bilong God. Wanem pasin Krai i mekim, yumi sios femili yumi mas bihainim na mekim tu. Krai Em i lida bilong sios femili na Em i soim yumi long rait wei – Em i lidim yumi i go long rait wei bilong God.

Na wankain olsem, man em i het bilong meri – man em i lida bilong meri. Man i mas gohet long wok God i givim em long mekim na meri i mas i stap aninit long man na helpim em long dispela wok. Lida i save go paslain bilong soim wei. Olsem na, man i mas go paslain na soim wei.

Dispela em i pasin bilong lavim – man i go paslain na soim wei, na meri bai amamas long i stap aninit long dispela kain lavim.

Em olsem na man i no ken i sindaun nating na larim meri i mekim wok God i givim man long mekim. Dispela i no pasin bilong lavim. Nogat tru. Man i mas gohet, man i mas go paslain long wok, na meri i ken i amamas long bihainim lavim bilong man bilong em na helpim em long wok God i bin givim em.

Olsem na....

Yupela marit meri, sapos yupela laik bihainim BIKPELA, orait yupela mas i stap aninit long lavim bilong man bilong yupela. Dispela em i wei bilong marit bilong sios femili komyuniti bilong Krai.

Na sapos man bilong yu i bihainim wei bilong God na em i lavim yu olsem Jisas i lavim sios na Em i lusim laip bilong Em bilong baim bek laip bilong yumi bilong sios, orait bai yu kisim bikpela amamas stret na bai yu amamas nating long i stap aninit long man bilong yu.

Em tasol.

Sindaun bilong marit man insait long sios.

Efesus 5:25-33.

Long las stadi yumi bin skelim toktok God i mekim long sindaun bilong marit meri bilong sios femili komyuniti bilong God. Nau bai yumi skelim toktok God i mekim long sindaun bilong marit man bilong sios femili komyuniti.

Na yumi save pinis, long **Efesus 4:17** aposel Pol i tok pinis long sios femili olsem, “Yupela no ken i wokabout moa olsem ol haiden Jentail manmeri.” Na long **Efesus 4:23** em i skruim dispela tok olsem, “Nau tingting bilong yupela mas kamap nupela, na laip bilong yupela mas kamap nupela. Long wanem, God i bin mekim yupela kamap nupela lain manmeri bai yupela i stap olsem Em yet na laip bilong yupela bai i stap stretpela na holi olgeta.”

Na long **Efesus 5:25-33** Pol i skruim dispela tok na em i makim ol marit man. Na i olsem Pol i tok, “Yupela *marit man* bilong sios femili, yupela no ken i stap olsem ol haiden manmeri. Nau *tingting bilong yupela long marit* i mas kamap nupela, na *laip bilong yupela long marit* i mas kamap nupela. Long wanem, God i bin mekim yupela kamap nupela lain manmeri bai yupela i stap olsem Em yet na *laip bilong yupela insait long marit bilong yupela* bai i stap stretpela na holi olgeta.”

Orait, bikpela het toktok nau yumi mas kisim i olsem....

Long sios bilong Krai, man i mas lavim meri bilong em wankain olsem Jisas i bin lavim sios na Em i lusim laip bilong Em bilong sevim sios.

Sapos yu man, na yu bin tanim bel na yu bilipim na trastim God long kisim bek yu long faitful wok bilong Jisas long diwai kros na yu bihainim Em, orait yu bilong sios femili komyuniti bilong God, na God i laik yu lavim meri bilong yu **wankain olsem** Jisas i lavim sios na i lusim laip bilong Em bilong sevim sios (lukim **lain 25**).

Long marit bilong ol sios femili komyuniti bilong God man em i het bilong meri bilong em **wankain olsem** Krai Em i Het bilong sios. Na dispela i minim olsem man i mas lavim meri bilong em **wankain olsem** Jisas i lavim sios bilong Em. Long dispela graun ol man i stap het ol i laik bosim na kontrolim ol narapela manmeri, tasol yumi no ken i stap het bilong meri bilong yumi long dispela kain pasin. Nogat. Yumi mas lavim meri bilong yumi olsem Krai i lavim sios na i lusim laip bilong Em bilong sevim laip bilong ol.

Long sios femili bilong God tupela marit i no ken i stap olsem ol haiden marit manmeri i stap na bihainim pasin bilong ol haiden marit manmeri. Nogat. Tupela marit i no ken i stap olsem ol marit manmeri bilong ples na bihainim pasin bilong marit manmeri bilong ples. Nogat. Long sios femili bilong God man bai lavim meri bilong em olsem Jisas i lavim sios na i lusim laip bilong Em bilong baim bek laip bilong manmeri bilong sios, na meri bai amamas bilong i stap aninit long dispela lavim bilong man bilong em.

Lavim bilong Krai.

Lukim **Efesus 5:22-33** na skelim lain **25 na 28 na 32**.

3-pela taim Pol i tokim ol manmeri long sios bilong taun Efesus olsem, “Yupela man, yupela mas lavim meri bilong yupela.” Na lavim em i wanem kain pasin? Lukim **lain 25** gen. Man i mas lavim meri bilong em **wankain olsem** Krai i bin lavim sios bilong Em na Em i lusim laip bilong Em bilong helpim sios.

Tingim....

- **Krais i no tingim Em yet.** Nogat. Em i bin tingim ol narapela manmeri. Em i no tingim sindaun bilong Em yet. Nogat. Em i tingim sindaun bilong ol narapela manmeri na Em i lusim gutpela sindaun long heven na Em i kam hia long dispela graun na Em i kisim hat laip bilong helpim ol lain manmeri God i bin makim na givim Em.
- **Krais i no tingim nem bilong Em yet.** Nogat. Em i kisim nem nogut long ai bilong ol lotu manmeri na Em i kisim nem nogut long ai bilong olgeta manmeri taim ol i nilim Em long diwai kros. Jisas i gat biknem, tasol Em i no kea long nem bilong Em yet. Nogat. Em i kea long ol manmeri Em bai sevim taim Em i dai long diwai kros.
- **Krais i no tingim amamas bilong Em yet.** Nogat. Em i kisim pen na hevi tasol long dispela graun. Sampela taim Krai Em i pilim bikpela hevi tumas na Em i sindaun na krai tasol. Na taim Em i dai long diwai kros Em i kisim bikpela pen na hevi bilong ol manmeri bilong Em. Em i kisim hel bilong ol lain manmeri God i bin givim Em.
- **Na Krai i no tingim laip bilong Em yet.** Nogat. Em i lusim laip bilong Em bilong sevim laip bilong ol lain manmeri God i bin makim na givim Em.
- **Krais Em i no selfis.** Nogat. Em i no selfis na tingim Em yet na tingim ol samting bilong em yet. Nogat. Em i tingim ol manmeri God i bin givim Em – Em i tingim sios femili – na Em i lusim laip bilong Em bilong kisim bek laip bilong olgeta manmeri bilong sios femili komyuniti bilong Em. Em i mekim ol klin. Em i mekim ol naispela long ai bilong God bilong God i kisim bek ol.

Lavim em i dispela kain pasin. Na yumi man, yumi mas lavim meri bilong yumi olsem. Lukim **lain 28** gen. Yu no ken i kea long ol samting bilong yu yet. Nogat. Yu mas kea long ol samting bilong meri bilong yu.

Yu no ken i wok hat bilong kamapim gutpela sindaun bilong yu. Nogat. Yu mas wok hat bilong kamapim gutpela sindaun bilong meri bilong yu. Yu no ken i wok hat bilong kamapim na lukautim gutpela nem bilong yu. Nogat. Yu mas wok hat long kamapim na lukautim gutpela nem bilong meri bilong yu. Yu no ken i wok hat bilong kamapim gutpela amamas bilong yu. Nogat. Yu mas wok hat na kamapim gutpela amamas long meri bilong yu. Yu no ken i wok hat bilong kamapim gutpela laip bilong yu. Nogat. Yu mas wok hat bilong kamapim gutpela laip long meri bilong yu. Yu mas lavim meri bilong yu.

Na man i no lavim meri bilong em olsem Krai i lavim ol sios femili bilong Em, orait dispela man i sakim tok bilong God na em i no bihainim Jisas gutpela. Yumi man i laik bihainim Jisas, yumi mas lavim meri bilong yumi **wankain olsem** Jisas i bin lavim yumi na i lusim laip bilong Em bilong sevim laip bilong yumi.

Mi laik stretim wanpela samting planti man i save paul long em....

Planti man i tingim olsem ol i het bilong meri. Na ol i yusim dispela tok bilong bosim meri bilong ol na mekim nogut long meri bilong ol. Ol i yusim dispela tok bilong daunim meri bilong ol na apim ol yet.

Na ol i tingim dispela tok i minim olsem meri i mas bihainim olgeta *laik* bilong man na meri i mas tingting tasol long amamasim man bilong em. Ol i tingim dispela tok i mekim ol i kamap nambawan samting na meri bilong ol na pikinini bilong ol i mas baudaun (brukim skru) long ol.

Harim. Meri em i no wokboi nating bilong yu. Nogat! Planti man i save tingim meri em i wokboi nating tasol bilong wokim gaden na pikim kopi na kamapim pikinini.

Ol dispela kain tingting em i paul tingting na em i tingting bilong haiden manmeri. Man i save bosim meri bilong em olsem, orait em i no bihainim Tok bilong God. Nogat. Em i bihainim pasin bilong ples tasol. Em i bihainim pasin i nogut olgeta.

Harim tok bilong Jisas yet long **Mak 10:45**....

⁴⁵ Pikinini Bilong Man Em i no kam bilong mekim ol manmeri i stap wokboi bilong Em. Nogat. Em i kam bilong mekim wok bilong helpim ol na bilong givim laip bilong Em yet bilong baim bek ol dispela planti manmeri.”

Man em i het bilong meri *olsem* Krai Em i het bilong sios. Na Krai Em i het bilong sios olsem wanem? Em i bin lavim sios. Em i lavim ol dispela manmeri God i bin givim Em na Em i lusim laip bilong Em bilong baim bek laip bilong ol. Em i no mekim ol i kamap wokboi bilong Em. Nogat. Em i lusim laip bilong Em bilong sevim laip bilong ol na long dispela pasin Krai Em i stap Het bilong ol. Long dispela wei Krai Em i Het bilong sios. Het bilong sios i bin mekim bikpela wok long sios bilong sevim ol.

Olsem na, sapos yu laik i stap het bilong meri bilong yu, orait yu mas lavim meri bilong yu na mekim wok long helpim meri bilong yu *olsem* Krai i lavim sios na Em i mekim wok bilong helpim sios. Sapos yu laik i stap het bilong meri bilong yu, orait yu ken i lusim laip bilong yu bilong sevim laip bilong meri bilong yu. Mi minim olsem, yu ken i lusim tingting long olgeta samting bilong laip bilong yu na yu mekim gutpela wok long olgeta samting long laip bilong meri bilong yu.

Yumi no ken i stap het bilong meri bilong yumi olsem kastem pasin bilong yumi. Nogat. Yumi no ken i stap het bilong meri bilong yumi olsem ol man long ples i mekim. Nogat. Yumi mas lusim olupela wei bilong kastem pasin bilong ples, na yumi kisim na bihainim wei bilong God long marit bilong yumi. Yumi mas lavim meri bilong yumi.

Lavim bilong Jisas i dip tumas moa.

Lukim **lain 25-33** na yumi tingim na skelim....

Lain 25. Man i mas lavim meri bilong em olsem Krai i bin lavim sios. Hau na Krai i lavim sios? Em i lusim laip bilong Em yet bilong sevim laip bilong olgeta manmeri bilong sios femili.

Lain 26. Krai Em i lusim laip bilong Em bilong mekim sios holi na i no gat asua long ai bilong God. Ol manmeri bilong sios ol i doti – sin i mekim ol doti long ai bilong God. Tasol Krai i mekim wok bilong wasim ol na mekim ol i kamap klin long ai bilong God. Long dispela rot Krai i sevim manmeri bilong sios femili.

Lain 27. Jisas i kam na Em i kisim olgeta doti bilong ol sios femili, na Jisas i pinisim olgeta pe dispela doti bilong sios femili i bin kamapim – em olsem na Jisas Em i kisim pe bilong ol dispela doti na pinisim. Long dispela rot nau ol sios femili i stap naispela tru long ai bilong God. Ol i klin na ol i no gat wanpela liklik mak bilong sin i stap bilong spoilim ol – nogat – ol i stap naispela tru long ai bilong God.

Lain 28-29. Na long dispela seim wei man i mas lavim meri bilong em olsem meri em i bodi bilong em yet. Tingim. Jisas i lavim sios femili na Em i *pas olgeta* long ol na Em i kisim sin bilong ol *olsem* dispela sin em i sin bilong Em yet. Na Em i kisim pe bilong ol dispela sin *olsem* em i pe bilong sin bilong Em yet. Long dispela rot Jisas Em i *pas olgeta* long sios femili bilong Em.

Na wankain olsem Jisas i pas olgeta long sios femili bilong Em (bodi bilong Em) na Em i kisim sin na Em i kisim pe bilong sin *olsem* ol dispela samting em i samting bilong Em yet, orait man i mas pas olgeta long meri bilong em, na em i mas kisim meri bilong em *olsem* meri em i hap bodi bilong em yet, na em i mas lukautim em *olsem* em i save lukautim em yet. Long wanem, man na meri i pas olgeta long wanpela bodi.

Lain 30-31. Long pasin bilong marit man i mas lusim papamama bilong em na i pas olgeta long meri bilong em. Em i no pas moa long papamama bilong em. Nogat. Em i pas nau long meri bilong em – na tupela i nupela femili na tupela i nupela hauslain na tupela i wanpela nupela bodi.

Tingim. Kraus i bin lusim Papa God long heven na Em i kam daun na Em i pas olgeta long ol manmeri God i bin givim Em, na Em i givim laip bilong Em bilong baim bek laip bilong ol. **Em i pas olgeta long ol na Em i kamap olsem Em i sin samting olsem ol, na Em i kisim pe bilong sin olsem Em i wanpela bilong ol.**

Long dispela seim kain wei man i mas lusim papamama bilong em na em i mas pas olgeta long meri bilong em – olgeta samting bilong meri em i samting bilong em na olgeta samting bilong man em bilong meri bilong em – tupela i kamap wanpela – tupela i serim olgeta samting wantaim. Wankain olsem Jisas i karim pe bilong sin bilong ol sios femili bodi bilong Em, orait man na meri mas karim na serim olgeta samting bilong tupela wantaim na i stap wanpela.

Long 32-33. Pol i tok olsem, dispela samting i dip tumas na i hat long yumi klia olgeta long en. Tasol ol dispela i soim olsem hau man i mas pas olgeta long meri bilong em na lavim em na lukautim em na karim na serim olgeta samting wantaim em – wankain olsem Jisas i pas olgeta long yumi na i karim pe bilong sin bilong yumi na Em i serim olgeta blesim bilong Em long heven wantaim yumi.

Yumi man, yumi mas kisim dispela kain tingting na yumi pas olgeta long meri bilong yumi na yumi lavim em dip tru tumas olsem Jisas i lavim yumi sios femili bilong Em na i pas olgeta long en.

Pasin bilong lavim meri em i bikpela samting tru!

Orait, yumi ol man yumi gat wanem kain tingting nau? Sapos yumi bin tanim bel na yumi bilipim na trastim God long kisim bek yumi long feifful wok bilong Jisas na yumi bihainim Jisas, orait yumi bilong sios femili bilong God, na yumi mas lavim meri bilong yumi olsem Jisas i bin lavim yumi – olsem Jisas i bin lavim sios. Em i pas olgeta long sios na Em i lavim sios na Em i lusim laip bilong Em bilong baim bek ol. Em i karim hevi bilong sios na Em i serim olgeta blesim bilong Em wantaim sios. Yumi man yumi mas lavim meri bilong yumi wankain.

Em tasol.

Sindaun bilong pikinini na papamama na wokboi nating na bosman insait long sios femili.

Efesus 6:1-9.

Nau bai yumi skelim toktok God i mekim long pikinini na long papamama na long wokboi nating na long bosman. Long sios femili komyuniti bilong God ol kainkain manmeri i stap. Long wanem, God i bin makim ol kainkain manmeri, na taim Jisas i dai long diwai kros, orait Em i lusim laip bilong Em bilong baim bek ol kainkain manmeri God i bin makim. Na Holi Spirit i opim ai na ia na bel bilong ol dispela kainkain manmeri na ol i tanim bel na ol i bilipim na trastim God long kisim bek ol long feifful wok bilong Jisas na ol i bihainim Jisas. Em olsem na, i gat ol kainkain manmeri i stap long sios femili komyuniti bilong God.

Na yumi save olsem, long **Efesus 4:17** aposel Pol i tok pinis long yumi olgeta bilong sios femili olsem, “Yupela no ken i wokabaut moa olsem ol haiden Jentail manmeri.” Na long **Efesus 4:23** em i skruim dispela tok olsem, “Nau tingting bilong yupela mas kamap nupela, na laip bilong yupela mas kamap nupela. Long wanem, God i bin mekim yupela kamap nupela lain manmeri bai yupela i stap olsem Em yet na laip bilong yupela bai i stap stretpela na holi olgeta.”

Em olsem na, yumi olgeta, maski yumi pikinini o yumi papamama o yumi wokboi nating o yumi bosman, orait yumi olgeta bilong sios femili yumi no ken i stap olsem ol haiden manmeri. Nau *tingting bilong yumi olgeta* i mas kamap nupela, na *laip bilong yumi olgeta* i mas kamap nupela. Long wanem, God i bin mekim yumi olgeta i kamap nupela lain manmeri, bai yumi olgeta i stap olsem Em yet na *laip bilong yumi olgeta* i stap stretpela na holi olgeta.

God i laik tingting bilong pikinini na tingting bilong papamama na tingting bilong wokboi nating na tingting bilong bosman i kamap nupela na ol i no ken i wokabaut moa olsem ol haiden manmeri long ples bilong ol. God i laik ol i kisim nupela tingting na wokabaut long nupela tingting bilong Krai.

Orait, yumi skelim toktok God i mekim long ol. Bai yumi skelim ol wanwan.

Ol pikinini.

Lukim lain 1-3.

Pikinini i mas harim tok bilong papamama na sindaun gutpela aninit long papamama.

Yumi no ken i tingim olsem Holi Spirit i save opim ai na ia na bel bilong ol *manmeri* tasol na ol *pikinini* nogat. Nogat. Holi Spirit i ken i opim ai na ia na bel long ol pikinini tu – maski ol i kisim hamas yia. Em olsem na, sapos yu pikinini na yu tanim bel na yu bilipim na trastim God long kisim bek yu long feifful wok bilong Jisas long diwai kros na yu laik bihainim Jisas, orait yu bilong sios femili komyuniti bilong God, na BIKPELA i tok long yu olsem, “Yu mas bihainim tok bilong papamama bilong yu.” Papa God i laik yu bihainim tok bilong papamama bilong yu.

Yu save, long pasin bilong ples, pikinini i laik bihainim laik na save bilong em yet. Pikinini i ken i kros na paitim papamama na i ken i kros na tromoi kaikai bilong em long graun na i ken i mekim ol kainkain hambak

long papamama. Long wanem, em i les long harim na bihainim papamama na em i laik bihainim laik bilong em yet.

Em olsem tasol sapos yu bilipim na trastim na bihainim Jisas, orait yu no ken i mekim kain pasin olsem. Dispela kain pasin em i pasin bilong dispela graun – haiden pasin – na yumi no ken i mekim. Holi Spirit i laik yu kisim na yu bihainim nupela tingting na yu wokabout long nupela pasin long laip bilong yu na yu harim na bihainim tok bilong papamama bilong yu.

Na dispela i no nupela toktok. Long bipo tru God i mekim wankain toktok long ol pikinini bilong ol lain Israel. God i bin promisim ol Israel olsem, “Bai Mi givim graun long yupela na bai yupela i stap na amamas na bihainim Mi.” Em olsem na, God i laik ol pikinini bilong Israel ol i mas rispektim papamama bilong ol. Na sapos ol i les long rispektim papamama, na papamama i les long stretim ol na skulim ol gut long olgeta Tok bilong God, orait God bai rausim ol long graun Em i givim ol.

Na yumi no Israel na God i no promisim graun long yumi. Tasol yumi ken i save olsem, pasin bilong rispektim papamama em i bikpela samting long tingting bilong God. Yu save, pasin bilong sakim tok bilong papamama em i wankain pasin olsem pasin bilong sakim tok bilong God. Na dispela i no gutpela.

Em olsem na, sapos yu bilong Jisas na yu laik bihainim BIKPELA, orait bikpela samting stret i olsem, yu harim na bihainim tok bilong papamama bilong yu. Dispela i rait pasin bilong ol pikinini bilong sios femili komyuniti bilong God.

Ol papamama.

Lukim **lain 4**.

Papamama i no ken i bagarapim tingting bilong pikinini.

Papamama, yupela no ken i sikrapim bel bilong pikinini bilong yupela na mekim em i bel hat long yupela. Yupela mas sindaun isi wantaim pikinini bilong yupela. Yes, sampela taim yu mas givim hatpela toktok long em bilong stretim em. Na yes, sampela taim yupela mas givim kanda long em bilong stretim em. Na dispela em i orait bikos pikinini em i save olsem, em i wokim rong na yupela laik stretim em.

Tasol, yupela mas lukaut, nogut yupela krosim em nating o yupela stikim em nating. Sapos yu stikim em nating, orait yu bai bagarapim bel bilong em na em bai bel hat long yu na em bai hetim yu. Na dispela em i no gutpela na em i asua bilong papamama tasol.

Yu no ken i tok nogut long em. Yu no ken i semim em nating long ai bilong ol sampela manmeri. Yu no ken i kirapim bel hat bilong em nating na sindaun na lap long em na tok pilai long em. Dispela em i no wei bilong lukautim pikinini bilong yu.

Yumi mas lavim pikinini bilong yumi na mekim gut long em. Na long dispela wei pikinini bai rispektim papamama na sindaun isi aninit long papamama.

Papamama i mas skulim pikinini long harim tok bilong BIKPELA na bihainim Em.

Sapos yu skulim pikinini bilong yu long ol samting long sait bilong wokim haus na bilong wokim gaden, na yu skulim ol long ol samting bilong kopi na lukautim kakaruk na ol kankain samting olsem, orait dispela em i gutpela, tasol dispela i no nambawan samting. Nambawan samting yu ken i skulim pikinini bilong yu em i olgeta samting long sait bilong God.

Yu ken i skulim pikinini bilong yu long wokim haus na gaden na ol samting bilong kopi na lukautim kakaruk, na em i ken i sindaun gutpela long ol dispela samting, tasol bihain em bai olsem wanem? Taim em i lusim dispela graun, orait em bai olsem wanem? Nogut em i sindaun gutpela long hia long dispela graun long ol sampela yia na bihain em i bagarap olgeta bilong oltaim oltaim.

Em olsem na, mobeta yu skulim ol long olgeta samting bilong God, na ol i ken i tanim bel na bilipim na trastim God long kisim bek ol long feifful wok bilong Jisas long diwai kros. Nambawan samting i olsem, yu mas skulim pikinini bilong yu long hau em i ken i kisim trupela laip long feifful wok bilong Jisas.

Long dispela as yu no ken i larim pikinini bilong yu i stap long han bilong narapela manmeri. Yu no inap save long wanem skul ol bai kisim long han bilong ol. Nogut ol i tisim pikinini bilong yu long givim baksait long trupela rot bilong God. Nogut ol i tisim pikinini bilong yu long rongpela rot na ol i tingim olsem, "God bai kisim bek mi long misin pasin o long baptais o long pasin bilong lukautim Sabat." Sapos ol i kisim na bihainim dispela kain tingting, orait bihain ol bai bagarap oltaim oltaim.

Na nogut yu yet yu tisim pikinini bilong yu long givim baksait long God. Sapos pasin bilong yu i wankain olsem pasin bilong ol man i givim baksait long God, orait pikinini bai bihainim pasin bilong papamama na em bai givim baksait long God tu. Olsem na, yupela papamama i laik trenim na skulim pikinini bilong yu na ol i bihainim BIKPELA, orait yupela yet yupela mas bihainim BIKPELA long olgeta samting long laip bilong yupela.

Yupela papamama i bilipim na trastim God long kisim bek yupela long feifful wok bilong Jisas, orait yupela mas wok hat na trenim pikinini bilong yu long bihainim BIKPELA na skulim ol long olgeta trupela tok bilong Em.

Ol wokboi nating.

Lukim **lain 5-8**.

Ating yumi no save lukim dispela pasin we ol man i fosim ol sampela manmeri long mekim wok na ol i stap wokboi nating bilong ol. Nogat. Long taim bilong aposel Pol i gat dispela kain pasin. Narapela nem bilong dispela pasin em i "slev" pasin – ol i mekim ol sampela manmeri i kamap slev. Ol slev ol i no fri long bosim na kontrolim laip bilong ol yet. Nogat. Bosman i baim ol long mani (olsem ol i baim dok o ol i baim pik) na em i bosim na kontrolim laip bilong ol. Em olsem na ol i stap slev bilong bosman. Na i gutpela tru long Papua New Guinea dispela kain pasin i tambu. Olsem na yumi no save lukim.

Tasol sampela bilong yumi i save wok pe bilong ol sampela bosman na toktok Pol i mekim long ol slev i ken i holim yumi i save mekim wok pe long taun o long ples.

Na Pol i tok wanem long ol?

- Ol i mas harim tok bilong bosman na rispektim em.
- Kisim gutpela tingting na wanbel long toktok bosman i givim yu.
- Aninit long bosman olsem yu aninit long Krai.
- Maski bosman i lukim yu o nogat, yu mekim wok bosman i tokim yu long mekim. Yu no ken i sindaun nating taim bosman i no stap.
- Yu mas tingting olsem, Krai i lukim mi, na mi wokboi bilong Krai, olsem na mi bai wok gutpela, maski bosman i lukim mi o nogat.
- Yu mas tingim olsem bosman trutru bilong yu em i Krai.

- Na yu holim tingting long olgeta blesim Jisas i kamapim long yu taim Em i dai long diwai kros na yu tok tenkyu na yu bihainim Em, maski yu slev o yu fri man.

Yumi i bilipim na trastim feiftul wok bilong Jisas, orait yumi no ken i bihainim pasin bilong ol wok manmeri bilong dispela graun. Nogat. Yumi no ken i hambak long bosman bilong yumi. Yumi no ken i wok taim em i lukim yumi na yumi les taim em i no lukim yumi. Harim. Yumi bilong Krai na yumi mas kisim nupela tingting na bihainim nupela pasin bilong Krai, maski yumi slev o yumi fri man. Yumi olgeta yumi wokabout long nupela wei bilong Krai.

Ol bosman.

Lukim **lain 9**.

Na sapos yu bosman o yu wanpela bosman bilong kampani na yu bilong Jisas, orait yu no ken i bihainim pasin bilong bosman bilong dispela graun. Nogat. Yu mas kisim nupela tingting na yu wokabout long wei bilong Krai. Olsem na....

- Olgeta gutpela tingting ol slev i kisim na bihainim, orait yu tu yu mas kisim na bihainim.
- Na yu no ken i tretim ol wokman bilong yu – yu mas wokim gutpela pasin long wokman bilong yu na rispektim em.
- Na yu mas holim tingting olsem, ol wokman bilong yu ol i gat narapela bosman i winim yu, na Em i save lukim yu, na Em i Bosman bilong yu tu. Yutupela i gat wanpela Bosman tasol, olsem na, yutupela brata brata.

Yu wantaim wokman bilong yu, yutupela i gat wanpela bosman – seim bosman – na Em i Krai. Yutupela i brata brata, olsem na, yu tingting gut na yu wokim ol samting i gutpela na i rait. Long wanem, Bosman bilong yutupela long heven i save mekim gutpela wok long yutupela wantaim.

Olsem na....

Yumi tok pinis olsem, yumi olgeta, maski yumi pikinini o yumi papamama o yumi wokboi nating o yumi bosman, orait yumi olgeta bilong sios femili yumi no ken i stap olsem ol haiden manmeri. Nau *tingting bilong yumi olgeta* i mas kamap nupela, na *laip bilong yumi olgeta* i mas kamap nupela. Long wanem, God i bin mekim yumi olgeta i kamap nupela lain manmeri, bai yumi olgeta i stap olsem Em yet na *laip bilong yumi olgeta* i stap stretpela na holi olgeta.

God i laik tingting bilong pikinini na tingting bilong papamama na tingting bilong wokboi nating na tingting bilong bosman i kamap nupela na ol i no ken i wokabout moa olsem ol haiden manmeri long ples bilong ol. Nogat. God i laik yumi olgeta sios femili bilong Em i kisim nupela tingting na wokabout long nupela tingting bilong Krai.

Em tasol.

Givim baksait long tudak na wokabaut long rot bilong tulait.

Efesus 6:10-24.

Long buk Efesus aposel Pol i tokim yumi long ol bikpela samting stret. Em i tokim yumi long olgeta blesim bilong heven. Em i tokim yumi long hau God i bin makim yumi na pasim yumi long Jisas na Jisas i kam i dai long diwai kros bilong mekim yumi stretpela na holi long ai bilong God. Long dispela rot God i kolim yumi “stretpela manmeri” na Em i kisim bek yumi na adoptim yumi na mekim yumi femili bilong Em.

Na Pol i tokim yumi long wok bilong Holi Spirit – Em i kam long yumi na Em i opim ai na ia na bel bilong yumi – Em i givim laip long yumi – na long dispela rot nupela laip i kamap long yumi – Em i tanim bel bilong yumi na yumi bilipim na trastim God long kisim bek yumi long feifful wok bilong Jisas long diwai kros.

Na long ol dispela rot na long ol dispela pasin God i pasim yumi wantaim long sios femili komyuniti bilong Em.

Na long **Efesus 4:17** aposel Pol i tok long yumi olgeta manmeri bilong sios femili olsem, “Yupela no ken i wokabaut moa olsem ol haiden Jentail manmeri.” Long **Efesus 4:23** em i skruim dispela tok olsem, “Nau tingting bilong yupela mas kamap nupela, na laip bilong yupela mas kamap nupela. Long wanem, God i bin mekim yupela kamap nupela lain manmeri bai yupela i stap olsem Em yet na laip bilong yupela bai i stap stretpela na holi olgeta.”

Em olsem na, yumi olgeta manmeri bilong sios femili bilong God yumi no ken i stap olsem ol haiden manmeri. Nau *tingting bilong yumi olgeta* i mas kamap nupela, na *laip bilong yumi olgeta* i mas kamap nupela. Long wanem, God i bin mekim yumi olgeta i kamap nupela lain manmeri, bai yumi olgeta i stap olsem Em yet na laip bilong yumi olgeta i stap stretpela na holi olgeta.

God i laik tingting bilong marit manmeri na tingting manmeri i no marit na tingting bilong pikinini na tingting bilong papamama na tingting bilong wokboi nating na tingting bilong bosman i kamap nupela, na olgeta ol i no ken i wokabaut moa olsem ol haiden manmeri long ples bilong ol. God i laik olgeta manmeri bilong sios femili komyuniti bilong Em i kisim nupela tingting na wokabaut long nupela tingting bilong Krais.

Satan i stap baksait long olgeta haiden pasin na ol pasin bilong ples.

Na i hatpela wok tru long yumi lusim ol haiden pasin na ol pasin bilong ples na yumi kisim na wokabaut long olgeta tingting na pasin bilong Jisas. Long wanem? Lukim **Efesus 2:1-2**. Satan i stap baksait long olgeta haiden pasin na ol pasin bilong ples. Ol haiden pasin na ol pasin bilong ples, ol dispela pasin em i no ol samting bilong dispela graun – em i no ol samting bilong ol manmeri bilong dispela graun. Nogat. Ol dispela samting em i samting bilong Satan wantaim ol spirit nogut bilong tudak. Na ol dispela samting i gat strong i winim strong bilong yumi manmeri bilong dispela graun. Long dispela as tasol yumi no fit na i hat tru long yumi i lusim ol haiden pasin na ol pasin bilong ples.

Long **Efesus 6:10-24** God i tokim yumi sios femili komyuniti bilong God long yumi no ken i sanap long strong bilong yumi yet na yumi wok long lusim ol haiden pasin na ol pasin bilong ples na yumi kisim nupela tingting

na pasin bilong Krai. Nogat. Sapos yumi sanap long strong bilong yumi yet, bai yumi pundaun tasol – bai yumi feil tasol.

Em olsem na yumi mas sanap long bikpela bikpela strong bilong God. God Em inap winim Satan wantaim ol wokboi lain bilong em – God Em inap winim ol pasin bilong Satan – pasin bilong Satan em i ol haiden pasin na ol kainkain pasin bilong ples. Yumi no inap, tasol God Em inap. Olsem na yumi mas sanap long strong bilong Em.

Em olsem na, bikpela toktok nau yumi mas kisim i olsem....

Sios femili bilong God mas sanap long bikpela bikpela strong bilong BIKPELA.

Lukim **lain 10-13**. Yumi no ken i sanap long strong bilong yumi yet long nupela sios femili komyuniti bilong God. Nogat. Yumi mas sanap long bikpela bikpela strong bilong BIKPELA.

Harim. Dispela samting yumi stap long em – dispela wok yumi stap long em bilong lusim ol haiden pasin na lusim ol kainkain pasin bilong ples – ol dispela samting i bikpela samting tumas. Long wanem, Satan i stap long baksait long ol dispela pasin na em i les long yumi sios femili bilong God i lusim em na i lusim pasin bilong em. Olsem na, em i wok long egensim yumi bilong holimpas yumi na yumi no ken i lusim em na lusim pasin bilong em na bihainim Jisas na bihainim pasin bilong Jisas.

Satan i gat narapela kain strong bilong em i stap na long dispela as ol strong bilong dispela graun i no inap long yumi sios femili bilong God. Nogat. Yumi nidim strong bilong God – yumi nidim bikpela bikpela strong bilong BIKPELA bilong helpim yumi sios femili i kisim nupela tingting na yumi wokabaut long nupela tingting na long nupela pasin bilong Jisas. Yumi mas yusim strong God *i givim* yumi – yumi mas yusim ol tuls God i givim yumi bilong yusim.

Sapos yumi wok long lusim ol samting bilong dispela graun tasol, orait yumi ken i yusim strong bilong dispela graun bilong winim ol dispela samting na yumi i stap stret long sios femili komyuniti bilong God. Tasol Satan wantaim ol “ami” bilong em i stap na em i laik holimpas yumi long ol kainkain haiden pasin bilong em long dispela graun – em i no laik yumi lusim na yumi wokabaut long pasin bilong Jisas na em no laik sios i wokabaut long pasin bilong Jisas. Nogat tru.

Satan em i wok long egensim yumi i laik bihainim Jisas. Long dispela as yumi mas yusim strong bilong BIKPELA. Pol i tok piksa long ol ami na em i tok olsem, i olsem yumi pait long ami – olsem na yumi mas putim ol klos bilong ami na yumi pait na egensim ami bilong Satan. (**Lain 13.**) Sapos yumi yusim ol strongpela samting bilong God long “pait” long ol ami bilong Satan, orait yumi ken i sanap strong na yumi lusim haiden pasin bilong Satan na yumi bihainim ol stretpela pasin bilong Jisas.

Orait yumi skelim ol tuls God i givim yumi bilong yumi ken i sanap long bikpela bikpela strong bilong Em.

- **Lain 14.... Yumi mas pasim tok i tru tasol – trupela toktok – na dispela samting i mas raunim yumi na holimpas olgeta samting bilong yumi olsem let i save raunim na holimpas klos bilong soldia.**

Giamaan tok em i raunim na pasim olgeta samting bilong Satan. Tasol trupela tok – tok i tru olgeta – mas raunim na pasim olgeta samting bilong yumi. Wankain olsem let i raunim na holimpas olgeta klos bilong soldia, orait trupela tok i mas raunim na holimpas olgeta samting bilong laip bilong yumi. Sapos yumi giamaan giamaan olsem ol haiden manmeri, orait ol i gat rot bilong semim yumi – i olsem let bilong yumi i bruk na trausis i pundaun long ai bilong ol manmeri na yumi sem nogut tru. Em olsem na yumi mas raunim yumi long tok i tru tumas na ol birua bilong God i no gat rot bilong daunim na semim yumi.

- **Lain 14.... Yumi mas putim na “werim” stretpela tingting na stretpela pasin olsem ol soldia i putim na werim siot ain bilong karamapim bros.**

Sapos yumi bihainim pasin i stret na i tru, orait wanpela man i no inap bagarapim yumi taim em i sutim tok nogut long yumi bilong daunim yumi. Yu save, spia i no inap go insait long bros bilong soldia i werim siot ain, orait na wankain olsem tok bilong ol i no inap painim mak bilong em long laip bilong yumi. Long wanem, yumi wokabaut long stretpela pasin na i no gat rong na i no gat asua long yumi bai ol i daunim yumi.

- **Lain 15.... Gutnius bilong God mas strongim lek bilong yumi olsem su i strongim wokabaut bilong ol soldia na wanpela samting i no inap sutim lek bilong ol na bagarapim wokabaut bilong ol.**

God i kisim bek yumi long feifful wok bilong Jisas long diwai kros, na em i dispela wok bilong God i kisim wanbel i kam long yumi na i pasim yumi wantaim long sios femili komyuniti bilong God – em i dispela samting i kisim pis i kam long yumi wantaim God na long yumi wanwan insait long sios femili bilong God. Olsem na yumi sanap long dispela toktok. Olsem ol ami i sanap long strongpela su bilong ol, orait strongpela su bilong yumi em i gutnius bilong feifful wok bilong Jisas, na long dispela toktok bai yumi sanap strong tasol na wanpela samting i no inap sutim sanap bilong yumi.

- **Lain 16.... Yumi mas holim strong bilip bilong yumi long feifful wok bilong Jisas – dispela i olsem plang ain ol soldia i yusim bilong stopim ol spia i flai i kam bilong kilim ol i dai.**

Yu save, Satan bai sutim tok long yumi bilong bagarapim bilip bilong yumi, bai yumi lusim trupela bilip na yumi bihainim ol giaman bilip na long dispela rot em bai kilim yumi i dai na yumi lus long God.

Taim Satan i sutim tok long yumi (olsem soldia i sutim spia), orait yumi ken i stopim tok (spia) bilong em long bilip bilong yumi – yumi ken i tok “Nogat!” long toktok em i mekim na yumi tok, “God i kisim bek mi pinis long feifful wok bilong Jisas – bai mi trastim feifful wok bilong Jisas tasol na mi no inap lusim na bihainim na trastim ol narapela samting.” Long dispela rot trupela bilip long feifful wok bilong Jisas i ken i rausim tok bilong ol man i laik grisim yumi i go bek gen long ol narapela narapela kain bilip – olsem bilip long Sabat na baptais na misin wok na ol kankain samting ol man i tok yumi mas mekim na God bai kisim bek yumi – ol dispela kain bilip em i giaman bilong Satan.

- **Lain 17.... Olgeta taim yumi mas tingim wok God i bin mekim bilong sevim yumi – na dispela bai i stap olsem hat ain ol soldia i yusim bilong lukautim het bilong ol.**

God i bin makim yumi na pasim yumi long Jisas, na Jisas i dai bilong mekim yumi stretpela na holi long ai bilong Em, na long dispela rot tasol God i kolim yumi “stretpela man”, na Em i kisim bek yumi na mekim yumi wanpela bilong femili bilong Em. Tingim ol dispela wok bilong God na tingim hau yumi no gat laip na yumi no save long wanpela samting long wok bilong God, tasol Holi Spirit i bin kamapim laip long yumi – Em i bin opim ai na ia na bel bilong yumi, na Em i tanim bel bilong yumi, bilong yumi bilipim na trastim na bihainim na tok tenkyu long feifful wok bilong Jisas long diwai kros bilong sevim yumi.

Em olsem na sapos yumi pasim dispela toktok long het bilong yumi, orait dispela tok bai stopim yumi long bikhet na apim yumi yet. Satan i laik sutim yumi long “het” bai yumi apim yumi yet na yumi bikhet. Em olsem na yumi mas lukaut na yumi no ken i bagarap long het bilong yumi na yumi stat na yumi apim yumi yet na yumi bikhet.

Yumi mas lukautim dispela trupela wok bilong God long laip bilong yumi – dispela i save bosim na kontrolim olgeta tingting na lavim na bilip bilong yumi, olsem na, yumi mas pasim dispela samting long het bilong yumi na bai dispela samting i lukautim yumi – bai yumi no ken i bikhet na apim yumi yet. Sapos yumi bikhet na apim yumi yet, orait Satan i bagarapim yumi na em i winim yumi.

- **Lain 17... Na taim yumi laik difenim trupela tok i tokaut long feifful wok bilong Jisas long diwai kros, orait yumi holim Tok bilong God long han bilong yumi olsem ol soldia i holim sod.**

Wankain ol bipo soldia i holim sod long han bilong ol bilong difenim ol, orait yumi has holim Baibel long han bilong yumi na yumi yusim Tok bilong God bilong difenim bilip bilong yumi. Tok bilong God Em i strong bilong Holi Spirit – Baibel em i sod bilong Holi Spirit.

Olsem na yumi no ken i bikmaus na toktok planti long toktok bilong yumi yet. Nogat. Yumi kisim strong bilong Holi Spirit long Tok bilong God na yumi yusim dispela samting na yumi toktok na yumi difenim rot bilong God long feifful wok bilong Jisas.

Yumi mas prea long God olgeta taim.

Lukim **lain 18-20**. Yumi yet yumi no gat strong bilong holim ol dispela samting Pol i stori pinis long en. Nogat. Yumi nidim God long helpim yumi. Yumi feil manmeri na yumi nidim strong bilong God na bai yumi sanap na yumi lusim pasin haiden na yumi pas wantaim long olgeta *gutpela* bilong God wantaim ol brata na sista bilong yumi insait long sios femili komyuniti bilong God.

Aposel Pol i mas prea tu na em i askim ol sios manmeri long taun Efesus long mekim prea long God bilong God i helpim em. Pol i no tingim olsem em i gat strong na em yet i ken i sanap strong na bihainim olgeta wei bilong Jisas. Nogat. Em i save olsem em i olsem yu na mi na em i wanpela man bilong feil feil. Em olsem na em tu em i nidim God long helpim em sanap strong na lusim ol haiden pasin na i pas wantaim olgeta pasin bilong Jisas na pas wantaim olgeta manmeri bilong Jisas long sios femili (**lain 19**).

Pol i gat namba – God i bin makim em bilong em i stap mausman bilong gutnius bilong feifful wok bilong Jisas (**lain 20**). Tasol yet Pol i nidim helpim bilong God na long dispela as em i askim ol Efesus na bai ol i prea long God bilong God i helpim em.

Yumi no winim Pol – yumi man olsem Pol na yumi no ken i sanap long strong bilong yumi yet. Nogat. Bai yumi pundaun. Yumi nidim strong bilong God na bai yumi holimpas olgeta trupela gutnius bilong feifful wok bilong Jisas na yumi lusim ol haiden pasin long laip bilong yumi na yumi wokabaut long pasin bilong Jisas, na long dispela rot bai yumi olgeta sindaun gutpela wantaim insait long sios femili bilong God.

Satan wantaim ol wokboi bilong em ol i birua long sios femili bilong God na ol i les long yumi sindaun gutpela wantaim na bihainim Jisas. Em olsem na ol i wok long pundaunim yumi. Tasol yumi no ken i larim ol i pundaunim yumi sios femili bilong God. Nogat. Yumi kisim na holim olgeta tuls God i givim yumi – yumi sios femili bilong God – na yumi yusim, na yumi prea long kisim helpim bilong God. Long dispela rot bai yumi i stap na yumi kisim na bihainim olgeta tingting na pasin bilong Jisas.

Lavim bilong BIKPELA long yumi i no save dai.

Lukim **lain 21-24**. BIKPELA i stap wantaim yumi ol sios femili bilong Em. Grasia na lavim bilong Em i pas long yumi na long dispela as yumi ken i stap isi. Birua bilong yumi i bikpela, tasol BIKPELA bilong yumi i bikpela bikpela moa tumas na wanpela samting i no inap winim Em. Em olsem na yumi ken i stap isi na yumi wok wantaim bilong kisim na bihainim olgeta gutpela tingting na pasin bilong *gutpela* BIKPELA bilong yumi.

Em tasol.

Blank Page

PNG Bible Resources